

รายงานสรุปผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐

โครงการขับเคลื่อนชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงในเขตปฏิรูปที่ดิน ชั้น ๑ ปีที่ ๒
ตำบลอุดมพร อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.)

คำนำ

เอกสารฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นผลการดำเนินงานเกี่ยวกับโครงการขับเคลื่อนชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย ซึ่งได้ดำเนินงานในพื้นที่ตำบลอุดมพร อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย เป็นการดำเนินงานที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถทั้งด้านการเกษตร ด้านการพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วมของเกษตรกร ชุมชน ผู้ปกครองท้องถิ่น ผู้นำท้องถิ่น และภาครัฐ โดยการน้อมนำแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นแนวทางการดำเนินชีวิต เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนแก่ภาคการเกษตร สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย (ส.ป.ก.หนองคาย) ได้จัดทำสรุปผลการดำเนินงาน โครงการขับเคลื่อนชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงในเขตปฏิรูปที่ดิน ตำบลอุดมพร อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ซึ่งได้รวบรวมข้อมูลพื้นฐาน ประวัติความเป็นมา ผลการดำเนินงาน ตลอดจนแนวทางการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในพื้นที่ และชุมชนเป็นสำคัญ

คณะผู้จัดทำ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่าน หรือผู้ที่สนใจเป็นอย่างยิ่ง ขอขอบพระคุณ ผู้บริหาร ส.ป.ก. และ จังหวัดหนองคาย ที่เล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาโครงการขับเคลื่อนชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนารายพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรที่ได้รับการจัดสรรที่ดินไปแล้ว ได้รับการพัฒนาในด้านการประกอบอาชีพ ทำให้เกษตรกร มีความรู้สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีความภูมิใจในอาชีพเกษตร เกิดความรักและหวงแหนที่ดินทำกิน และขอขอบคุณผู้ปกครองท้องถิ่น ผู้นำท้องถิ่น กลุ่มเกษตรกร ตลอดจนเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.หนองคาย ทุกๆ ท่าน ผู้มีส่วนช่วยให้เอกสารเล่มนี้สำเร็จมา ณ โอกาสนี้

กลุ่มยุทธศาสตร์และการปฏิรูปที่ดิน
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย
ตุลาคม ๒๕๖๐

บริบท โครงการขับเคลื่อนชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงในเขตปฏิรูปที่ดิน.....	๑ - ๓
บทที่ ๑ หลักการและเหตุผลโครงการ.....	๔ - ๙
ความเป็นมา / เป้าหมายโครงการ / วัตถุประสงค์	
พื้นที่ดำเนินการ / งบประมาณ / ผลที่คาดว่าจะได้รับ	
บทที่ ๒ สภาพพื้นที่ทั่วไป.....	๑๐ - ๒๓
ขอบเขตการปกครอง / สภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน / แผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดิน	
แหล่งน้ำ / ปริมาณน้ำ / ชุดดิน	
บทที่ ๓ แผนการดำเนินงานโครงการ.....	๒๔ - ๒๙
การจัดทำแผนการดำเนินงานโครงการ / งบประมาณดำเนินงาน	
บทที่ ๔ ผลการดำเนินงานโครงการ.....	๓๐ - ๓๙
กิจกรรมอื่นๆ (ภาพประกอบการศึกษาดูงาน)	
บทที่ ๕ สรุปบทเรียน / ทิศทาง.....	๔๐ - ๔๓
การวิเคราะห์ SWOT ของพื้นที่ / กระบวนการติดตามและประเมินผล / สรุปผลการดำเนินงาน	
สิ่งที่ดำเนินการสำเร็จตามเป้าหมาย / สิ่งที่ต้องทำและการขับเคลื่อนงาน	
ภาคผนวก	๔๔
รายชื่อเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ.....	๔๕ - ๕๘
ศูนย์ต้นแบบด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว.....	๕๙ - ๖๔
ศูนย์ต้นแบบด้านการคัดเมล็ดพันธุ์ข้าว.....	๖๕ - ๗๐
ศูนย์ต้นแบบด้านผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มา.....	๗๑ - ๗๕
ศูนย์ต้นแบบด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว.....	๗๖ - ๘๒
ศูนย์ต้นแบบด้านยางพารา (การดูแลสวนยางพารา).....	๘๓ - ๘๗
ศูนย์ต้นแบบด้านเกษตรผสมผสาน (การปลูกกระเทียม).....	๘๘ - ๙๔
ศูนย์ต้นแบบด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว.....	๙๕ - ๑๐๒
ศูนย์ต้นแบบด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว.....	๑๐๓ - ๑๐๘
ศูนย์ต้นแบบด้านเกษตรผสมผสาน.....	๑๐๙ - ๑๑๒
ศูนย์ต้นแบบด้านยางพารา (การดูแลสวนยางพารา).....	๑๑๓ - ๑๑๙
บรรณานุกรม.....	๑๒๐

บริบท โครงการขับเคลื่อนชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงในเขตปฏิรูปที่ดิน

๑. ความเป็นมา

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้ดำเนินงาน โครงการนิคมเศรษฐกิจพอเพียง ตั้งแต่ ปี ๒๕๔๙ และโครงการนิคมการเกษตร ตั้งแต่ ปี ๒๕๕๒ เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนของเกษตรกร ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยแนวทางการดำเนินงานเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ในที่ดิน เพิ่มศักยภาพการผลิตโดยการสร้างและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน องค์ความรู้ และศักยภาพของเกษตรกร ผ่านกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของเกษตรกรและชุมชน จัดตั้งและพัฒนาศูนย์ต้นแบบเพื่อเป็น ตัวอย่างและขยายผลองค์ความรู้ ตลอดจนการรวมกลุ่ม การเชื่อมโยงการตลาด ส่งผลให้เกษตรกรสามารถลด รายจ่ายและเพิ่มรายได้อันนำไปสู่การพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนทั้งนี้จากการดำเนินงานที่ผ่านมาของทั้งสอง โครงการดังกล่าว มีรูปแบบการดำเนินงานที่คล้ายคลึงกัน แต่ไม่บรรลุผลตามวัตถุประสงค์เท่าที่ควร เนื่องจาก โครงการนิคมเศรษฐกิจพอเพียง ยังขาดความต่อเนื่องในการดำเนินงานและการสนับสนุนงบประมาณ ทำให้ ขาดความพร้อมที่จะพัฒนาและยกระดับขึ้นเป็นนิคมการเกษตร นอกจากนี้การดำเนินงานในรูปแบบนิคมทั่วไป นั้น เป็นการดำเนินงานในพื้นที่ขนาดใหญ่ มีการบริหารจัดการพื้นที่และกลุ่มที่ชัดเจน ซึ่งแตกต่างจากการ ดำเนินงานนิคมของ ส.ป.ก. ที่เป็นลักษณะชุมชนหรือหมู่บ้านขนาดเล็กถึงขนาดกลาง มีการขับเคลื่อนโดยผ่าน แกนนำ ดังนั้นหากมีการปรับปรุงแนวทางและกระบวนการดำเนินงานใหม่ จะทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่าง ต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ กองประสานงานโครงการพระราชดำริและ โครงการพิเศษ (กปร.) ซึ่งรับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน จึงได้กำหนดแนวทางและกระบวนการ ดำเนินงานขึ้นใหม่เป็น “โครงการขับเคลื่อนชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงในเขตปฏิรูปที่ดิน” เพื่อให้เกษตรกรมี รายได้ที่มั่นคงจากการประกอบอาชีพทางการเกษตร สามารถพึ่งพาตนเองและสร้างความยั่งยืนแก่ชุมชนได้

คู่มือโครงการขับเคลื่อนชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงในเขตปฏิรูปที่ดิน

กองประสานงานโครงการพระราชดำริและโครงการพิเศษ

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๒. สาระสำคัญของโครงการขับเคลื่อนชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย

โครงการขับเคลื่อนชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย คือ รูปแบบการพัฒนาการเกษตร และชนบทที่ยึดพื้นที่เป็นหลัก หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า การพัฒนาเชิงพื้นที่ ซึ่งโครงการนี้เป็นโครงการที่ได้รับการผลักดันจากกองประสานงานโครงการพระราชดำริและโครงการพิเศษ (กปร.) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) โดยเชื่อมโยงกับนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และยึดนโยบายของรัฐบาลเป็นสำคัญ มีหลักการสำคัญในการดำเนินงานที่กำหนดเป็นกรอบกว้างๆ คือ เพื่อพัฒนาการเกษตรแบบครบวงจรเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายปรับโครงสร้างการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมไปถึงสร้างความสมดุลพืชอาหารและพลังงานที่กำลังเป็นประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงด้านอาหารของประเทศ หลักการดำเนินงานเน้นการทำงานแบบบูรณาการและมีมีส่วนร่วมของหน่วยงานภายใต้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ตามศักยภาพของพื้นที่ในแต่ละพื้นที่ ภายใต้การน้อมนำเอาแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นแนวทางการพัฒนา

เนื้อหาของโครงการนั้น ประกอบด้วย ๓ ประเด็นหลัก คือ คน ทรัพยากร และการผลิต ซึ่งเป็นความพยายามที่จะดำเนินการ ดังนี้

๑. เพิ่มขีดความสามารถของเกษตรกรในพื้นที่โครงการ ทั้งในด้านการพัฒนาความรู้ ทักษะต่างๆ ในการประกอบอาชีพหลัก และอาชีพเสริมตามความต้องการของเกษตรกร เช่นการฝึกอบรม หรือการศึกษาดูงานนอกสถานที่กลุ่มเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ

๒. สนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อการผลิตและปัจจัยการผลิตอื่นๆ เช่น ดิน น้ำ ปุ๋ย เมล็ดพันธุ์ และเงินทุน เป็นต้น

๓. ส่งเสริมการผลิตพืชหลัก หรือพืชที่จะเป็นสินค้าหลักในพื้นที่แบบครบวงจร ตั้งแต่กระบวนการผลิ การจัดการหลังเก็บเกี่ยว การแปรรูป และการตลาด

อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาจากหลักการของโครงการแล้วคงต้องพิจารณากิจกรรมอื่นๆ ประกอบ โดยเฉพาะกิจกรรมที่จะส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองในเบื้องต้น คือในระดับครัวเรือน ก่อนที่จะก้าวสู่การพึ่งพากันในชุมชนในรูปของการจัดการกิจกรรมกลุ่ม และพัฒนาไปสู่การพึ่งพาาระบบตลาดหรือการผลิตพืชเศรษฐกิจหลักของชุมชนเพื่อจำหน่าย ซึ่งมีชนิดพืชชนิดต่างๆ ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง อ้อย ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ยางพารา และปาล์มน้ำมัน ซึ่งเป็นพืชอาหารและพลังงานหลักของประเทศและพบว่าเกษตรกรยังประสบปัญหาด้านต้นทุนการผลิตสูง ขาดการจัดการดูแลที่ดี และปัญหาด้านการตลาดโดยเฉพาะด้านราคาที่ไม่สามารถกำหนดราคาได้เอง โดยเฉพาะข้าวกลุ่มเกษตรกรไม่มีพลังเพียงพอที่จะต่อรองราคากับพ่อค้าคนกลางได้ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องปัจจัยการผลิต และราคาผลผลิตที่ผันผวนอยู่ตลอดเวลา

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร พระราชทานพระราชดำริชี้แนวทางการดำรงอยู่ และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ต้องอาศัยความรอบรู้ และรอบคอบ

ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผน และการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของ รัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้อย่างดี เศรษฐกิจพอเพียงแบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

๑. เศรษฐกิจพอเพียงระดับที่ ๑ เป็นเศรษฐกิจพอเพียงแบบพื้นฐาน ที่เน้นความพอเพียงในระดับบุคคล และครอบครัว คือ การที่สมาชิกในครอบครัวมีความเป็นอยู่ในลักษณะที่สามารถพึ่งพาตนเองได้ สามารถสนองความต้องการขั้นพื้นฐาน

๒. เศรษฐกิจพอเพียงระดับที่ ๒ เป็นเศรษฐกิจพอเพียงแบบก้าวหน้า ที่เน้นความพอเพียงในระดับกลุ่ม หรือองค์กร คือ เมื่อบุคคล/ครอบครัว มีความพอเพียงในระดับที่หนึ่งแล้ว ก็จะรวมพลังกันในรูปกลุ่ม หรือสหกรณ์ เพื่อร่วมกันดำเนินงานในด้านต่างๆ ทั้งด้านการผลิต การตลาด ความเป็นอยู่ สวัสดิการ การศึกษา สังคม และศาสนา โดยได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยราชการ มูลนิธิ และเอกชน

๓. เศรษฐกิจพอเพียงระดับที่ ๓ เป็นเศรษฐกิจพอเพียงแบบก้าวหน้า ที่เน้นความพอเพียงในระดับเครือข่าย คือ เมื่อกลุ่ม หรือองค์กร มีความพอเพียงในระดับที่ ๒ แล้ว ก็จะร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก เพื่อการสร้างเครือข่าย มีการติดต่อร่วมมือกับธนาคารและบริษัทต่างๆ ทั้งในด้านการลงทุน การผลิต การตลาด การจำหน่าย และการบริหารจัดการ เพื่อการขยายกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่หลากหลาย ตลอดจนการพัฒนาคุณภาพชีวิตทั้งในด้านสวัสดิการ การศึกษา สังคม และศาสนา ให้สมประโยชน์ด้วยกันทุกฝ่าย

เศรษฐกิจพอเพียงทั้ง ๓ ระดับข้างต้นแสดงให้เห็นถึงการพัฒนาที่เริ่มต้นจากหลักการพึ่งตนเอง เป็นการพัฒนาตนเองให้เข้มแข็ง เป็นอิสระ และค่อยๆ พัฒนาขึ้นมาเป็นการแลกเปลี่ยน การรวมกลุ่มช่วยเหลือกัน จนนำไปสู่การพึ่งพิงอิงกัน สงเคราะห์กัน และร่วมมือประสานกันได้ดี

บทที่ ๑

หลักการและเหตุผลโครงการ

๑. หลักการและเหตุผลโครงการ

๑.๑ ความเป็นมาของโครงการ

นโยบายรัฐบาลและแผนบริหารราชการแผ่นดิน นโยบายข้อที่ ๓ การลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ ๓.๗ แก้ไขปัญหาการไร้ที่ทำกินของเกษตรกรและการรुक้าเขตป่าสงวนโดยการกระจายสิทธิการถือครองให้แก่ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ไม่ได้รูก้า นโยบายข้อที่ ๖ การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ ๖.๔ ดูแลเกษตรกรให้มีรายได้ที่เหมาะสมด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การลดต้นทุนการผลิต การให้ความรู้ การช่วยเหลือในเรื่องปัจจัยการผลิตอย่างทั่วถึง ส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์และเกษตรทางเลือก ปรับโครงสร้างและจัดทาคินทำกิน ให้แก่เกษตรกรผู้ยากไร้และดำเนินการฟื้นฟูคุณภาพดินให้คงความอุดมสมบูรณ์อย่างยั่งยืน ตลอดจนการคุ้มครองที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกร ตามแนวทางการพัฒนาเกษตรกรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลยุทธ์ที่ ๑ เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยมีรายได้พอเพียงต่อการดำรงชีวิต และมีการกระจายรายได้ที่เป็นธรรมและมีคุณภาพชีวิตที่ดี

แผนยุทธศาสตร์สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม แผนงานส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิต สร้างมูลค่าภาคการเกษตรและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกรอย่างเป็นระบบ ผลผลิตที่ ๒ เกษตรกรได้รับการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพและสร้างมูลค่าที่ทำกิน โดยการส่งเสริมองค์ความรู้พัฒนาศักยภาพให้แก่เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน

แผนยุทธศาสตร์จังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๕๗ - ๒๕๖๐ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ ส่งเสริมการเกษตรยั่งยืน กลยุทธ์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การจัดการสินค้าเกษตร ๑.) โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันอุตสาหกรรมเกษตร โดยการน้อมนำแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางการพัฒนา ด้วยกระบวนการร่วมสร้างเครือข่ายทำงานแบบบูรณาการ หน่วยงานในจังหวัดหนองคาย องค์กรท้องถิ่น ประชาชน และเกษตรกร ในลักษณะการทำงานบนพื้นที่เป้าหมายเฉพาะร่วมกัน

พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้คือประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตร ที่ดินจึงเป็นปัจจัยและเป็นรากฐานเบื้องต้นของการผลิตทางเกษตรกรรม แต่ปัจจุบันปรากฏว่าเกษตรกรกำลังประสบความเดือดร้อนเนื่องจากต้องสูญเสียสิทธิในที่ดินและกลายเป็นผู้เช่าที่ดิน ต้องเสียค่าเช่าที่ดินในอัตราสูงเกินสมควร ที่ดินขาดการบำรุงรักษา จึงทำให้อัตราผลผลิตเกษตรกรรมอยู่ในระดับต่ำ เกษตรกรไม่ได้รับความเป็นธรรมและเสียเปรียบจากกระบวนการเช่าที่ดินและการจำหน่ายผลผลิตตลอดมา ซึ่งส่งผลให้เกิดความยุ่งยากทั้งในทางเศรษฐกิจ สังคม การปกครองและการเมืองของประเทศเป็นอย่างมาก จึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่รัฐจะต้องดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยด่วน โดยวิธีการปฏิรูปที่ดินเพื่อช่วยให้เกษตรกรมีที่ดินทำกิน และการใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์มากที่สุด พร้อมกับการจัดระบบการผลิตและจำหน่ายผลผลิตเกษตรกรรม

เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่เกษตรกร ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสนองแนวนโยบายแห่งรัฐในการลดความเหลื่อมล้ำใน
ฐานะของบุคคลในทางเศรษฐกิจและสังคม ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติขึ้น
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จึงกำหนดแผนยุทธศาสตร์ขององค์กร พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ดังนี้

วิสัยทัศน์

“องค์กรหลักด้านการบริหารจัดการที่ดิน สู่การพัฒนาเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน”

พันธกิจ

๑. จัดที่ดินและบริหารจัดการที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
๒. ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกร
๓. พัฒนาพื้นที่และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ในที่ดิน
๔. สนับสนุนเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

เป้าประสงค์

๑. บริหารจัดการที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ
๒. เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น
๓. พื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินได้รับการพัฒนาให้มีการใช้ประโยชน์สูงสุด
๔. การดำเนินงานปฏิรูปที่ดินได้รับการสนับสนุนจากกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ยุทธศาสตร์

๑. การบริหารจัดการที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๒ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกร
๓. การใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างยั่งยืน
๔. การสนับสนุนเงินทุนเพื่อการปฏิรูปที่ดินอย่างคุ้มค่า
๕. การจัดการองค์กร

๑.๒ สภาพปัญหา/ความต้องการ

การคัดเลือกพื้นที่ดำเนินการโครงการพัฒนาพื้นที่และเกษตรกรตำบลอุดมพร เนื่องจากเกษตรกรใน
พื้นที่ตำบลอุดมพร อำเภอเนกประสงค์ จังหวัดหนองคาย ส่วนใหญ่ร้อยละ ๙๐ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งมีการ
ปลูกพืชหลักคือ ข้าว ยางพารา และปาล์มน้ำมัน ปัจจุบันการประกอบอาชีพของเกษตรกรตำบลอุดมพร
ยังขาดองค์ความรู้ตั้งแต่กระบวนการเตรียมดิน การปลูก การดูแลรักษา เก็บเกี่ยว จนกระทั่งถึงการแปรรูป
ผลผลิต และแหล่งน้ำไม่เพียงพอในการทำการเกษตร รวมทั้งถนนลำเลียงผลผลิตทางการเกษตรก็ขาดทำให้
การขนส่งสินค้าไม่สะดวก ส่งผลให้เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตสูง ผลผลิตต่ำ รายได้น้อย ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙
ส.ป.ก.หนองคาย ได้ดำเนินการแผนงานด้านการส่งเสริมความรู้ทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และการศึกษาดูงาน
ให้แก่กลุ่มเกษตรกรที่ปลูกข้าว ยางพารา และเลี้ยงโค ที่เข้าร่วมโครงการให้แก่เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน
ตำบลอุดมพร อำเภอเนกประสงค์ จังหวัดหนองคาย จำนวน ๒๐๐ ราย ๒๐๐ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๒,๕๐๐ ไร่ โดยมี
การดำเนินงานโครงการแบบร่วมบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ศูนย์วิจัยข้าวหนองคาย สำนักงาน
เกษตรจังหวัดหนองคาย และสถานีพัฒนาที่ดินหนองคาย เป็นต้น เพื่อให้การพัฒนาศักยภาพแก่เกษตรกร
อย่างต่อเนื่องในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ส.ป.ก.หนองคาย จึงได้จัดทำโครงการขับเคลื่อนชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง
ในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย ชั้น ๑ ปีที่ ๓ หลักสูตร: การส่งเสริมเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินตำบลอุดมพร

อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๐๐ ราย ๑๐๐ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๑,๐๐๐ ไร่ โดยการส่งเสริมแก่เกษตรกรด้านความรู้ภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และนำเกษตรกรไปศึกษาดูงาน เช่น ความรู้ด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวไว้ใช้เอง (๔ ระยะ) การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีตามมาตรฐาน GAP และการเตรียมความพร้อมสู่มาตรฐานอินทรีย์ การแปรรูปข้าว (การทำคุกกี้และเค้กจากข้าวมะลิดำ) การทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ชีวภาพ รวมทั้งการเดินทางไปศึกษาดูงานนอกพื้นที่จังหวัดหนองคาย เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงของกลุ่มเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จที่จังหวัดยโสธร ทำให้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย ที่เข้าร่วมโครงการได้รับความรู้ สามารถนำความรู้มาปรับใช้กับการทำการเกษตรของตนเอง กลุ่มของตนเอง ส่งผลให้เกษตรกรมีภูมิด้านทานที่ดีต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน สามารถเพิ่มผลผลิต และการลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มมูลค่าการผลิตและพัฒนาระบบการผลิต โดยการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักปฏิบัติในการประกอบอาชีพของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

๑.๓ ความเร่งด่วน

จากสถานการณ์ข้างต้นดังกล่าว ส.ป.ก.หนองคาย มีความจำเป็นจะต้องดำเนินการส่งเสริมศักยภาพเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการขับเคลื่อนชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย หลักสูตร: การส่งเสริมศักยภาพเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินตำบลอุดมพร อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกรด้านต่างๆ ในการผลิตข้าว (การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวไว้ใช้เอง) ยางพารา พืชผัก และการเลี้ยงโค เช่น การปรับปรุงบำรุงดิน การดูแลรักษา ลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิต การแปรรูปผลผลิตเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม และการศึกษาดูงานนอกสถานที่กับกลุ่มเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ เช่น กลุ่มเกษตรกรทำนา นาโส (ชมรมรักษัธรรมชาติ) หมู่ที่ ๒ ตำบลนาโส อำเภอกุดชุม จังหวดยโสธร และกลุ่มเลี้ยงโคหนองแห่น หมู่ที่ ๗ ตำบลหนองแห่น อำเภอกุดชุม จังหวดยโสธร โดย ส.ป.ก.หนองคายได้สอบถามข้อมูลกลุ่มเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จในด้านปศุสัตว์จากสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย และประสานงานกับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดยโสธร จากการร่วมกันคิดร่วมกันทำจนประสบความสำเร็จ ฟังพาดตนเองได้ นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตเกษตรกร ทรัพยากรในท้องถิ่นนั้น เพื่อให้สามารถยกระดับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการขับเคลื่อนชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย หลักสูตร : การส่งเสริมศักยภาพเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินตำบลอุดมพร อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย ให้สามารถฟังพาดตนเองได้ เกิดการรวมกลุ่มที่เป็นรูปธรรมชัดเจน เช่น กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน หรือสหกรณ์ เป็นต้นช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยกัน และสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิตได้

๒. เป้าหมายโครงการ

ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ปี ๒๕๖๐ แผน	ปี ๒๕๖๑ แผน	ปี ๒๕๖๒ แผน
๑.ตัวชี้วัด (KPI) ของเป้าหมายโครงการ (Output)				
เชิงปริมาณ				
- เกษตรกรได้รับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ	ราย	๑๐๐		
- เกษตรกรได้ไปศึกษาดูงาน	ราย	๓๐		
เชิงคุณภาพ				
- เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจที่รับจากการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ	ราย	๑๐๐		
- เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจที่รับจากการศึกษาดูงาน	ราย	๓๐		

(๒.๑) ผลลัพธ์ : (Outcome)

- ร้อยละ ๘๐ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับองค์ความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการและการศึกษาดูงาน ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ มีผลผลิตเพิ่มขึ้น
- ร้อยละ ๖๐ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการและการศึกษาดูงาน ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ มีผลผลิตเพิ่มขึ้น

(๒.๒) ผลกระทบ (Impact)

เชิงบวก : คุณภาพชีวิตเกษตรกรดีขึ้น เพราะลดการใช้สารเคมีในการปลูกข้าว ยางพารา พืชผัก และการเลี้ยงโค เกษตรกรมีผลผลิตเพิ่มขึ้น มีรายได้เพิ่มขึ้น เกิดการรวมกลุ่ม พึ่งพาอาศัยกันในชุมชน ครอบครัวก็อบอุ่น สังคมเป็นสุข

เชิงลบ : -

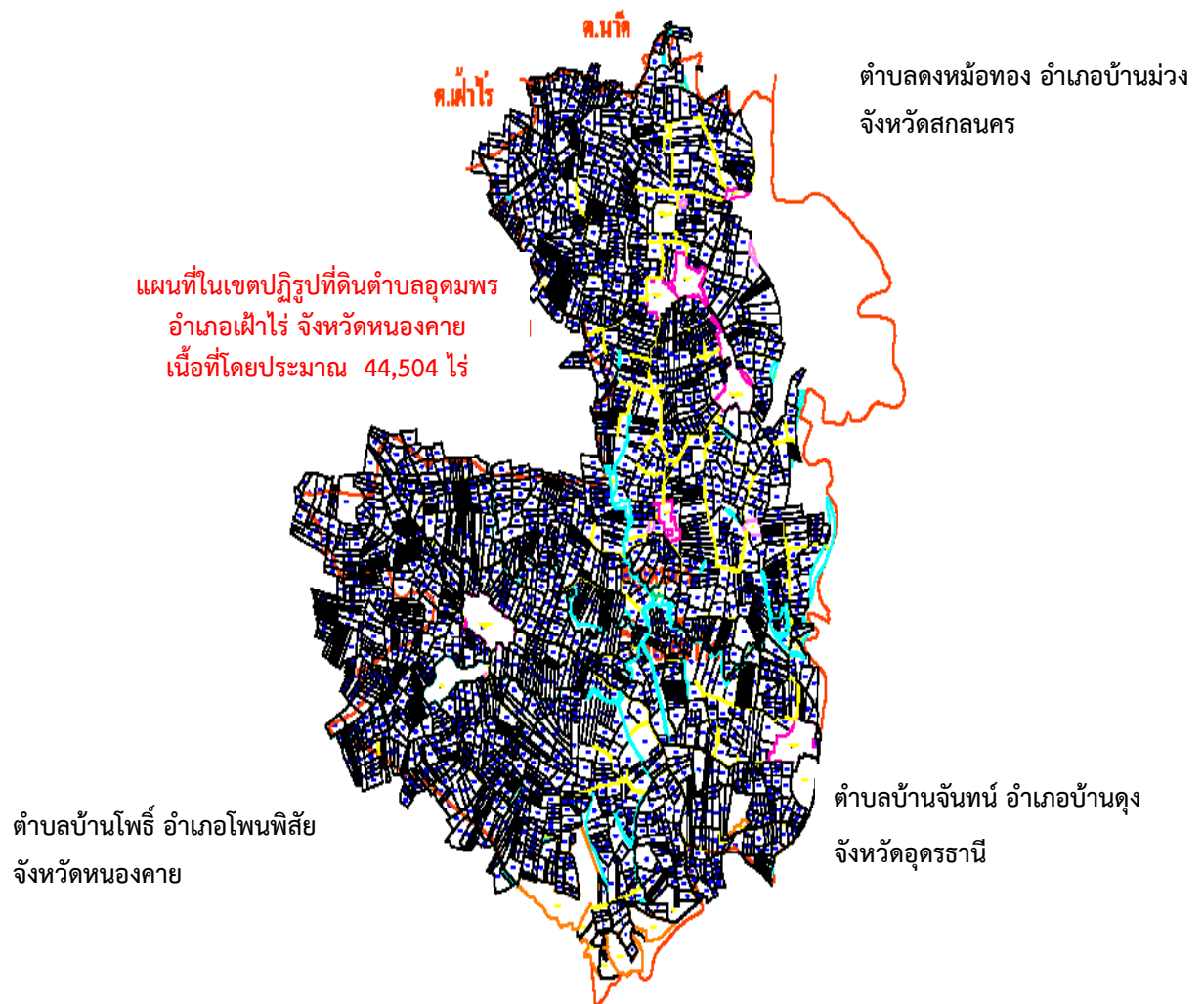
๓. วัตถุประสงค์

- ๓.๑ เพื่อให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับความรู้ ความเข้าใจ เพื่อนำไปใช้ในการปลูกข้าว (การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว) การทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ชีวภาพ และการเลี้ยงโค
- ๓.๒ เพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้จากกลุ่มเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ สามารถนำความรู้มาปรับใช้กับตนเอง และกลุ่มของเกษตรกรเอง

๔. พื้นที่ดำเนินการ

๔.๑ พื้นที่ ตำบลอุตุมพร อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย

๔.๒ จำนวนเกษตรกร ๑๐๐ ราย ๑๐๐ แปลง เนื้อที่ ๑,๐๐๐ ไร่

๕. งบประมาณ รวมทั้งสิ้น ๓๔๕,๕๖๐ บาท แยกเป็น

๕.๑ งบดำเนินงาน รวมทั้งสิ้น ๓๔๕,๕๖๐ บาท แยกเป็น

๑) บริหารงานโครงการ	๓๓,๒๓๐	บาท
๒) ศึกษาสถานะเศรษฐกิจ / สังคม / จัดทำแผนฯ	-	บาท
๓) พัฒนาศักยภาพแกนนำจำนวน ๑๐ แห่ง	๓๕,๐๐๐	บาท
๔) ฝึกอบรมเข้มเพื่อพัฒนาทักษะและพัฒนาอาชีพ	๓๐๗,๓๓๐	บาท
๕) จัดทำเอกสารสรุปผลการดำเนินงานโครงการ	๕,๐๐๐	บาท

๕.๒ งบลงทุน รวมทั้งสิ้น.....บาท แยกเป็น

๑) ครุภัณฑ์เกษตร		บาท
๒) แหล่งน้ำ		บาท
๓) ก่อสร้างอาคาร		บาท

๖. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๖.๑ ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ

เกษตรกรมีผลผลิตเพิ่มขึ้น รายได้เพิ่มขึ้น จึงทำให้เพียงพอแก่การดำรงชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เกิดองค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงการเก็บเกี่ยวที่ถูกต้อง เกษตรกรมีรายได้เสริมก่อนระหว่างการทำนาคู และหลังการเก็บเกี่ยวผลผลิต (การแปรรูปผลผลิต) ฟังพาดตนเองได้ เกิดการรวมกลุ่ม ที่เข้มแข็งสามารถพัฒนาศักยภาพสู่การจัดตั้งเป็นกลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน หรือสหกรณ์การเกษตรได้

๖.๒ ประโยชน์ทางสังคม

เมื่อโครงการเสร็จสิ้นและประสบความสำเร็จ เกษตรกรผู้ได้รับผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมสามารถยกระดับรายได้ให้เพียงพอต่อการครองชีพ มีภูมิคุ้มกันด้านองค์ความรู้ในอาชีพเกษตรที่ทำอยู่ เกษตรกรพึ่งพาตนเองได้ ปัญหาหนี้สินลดลง แรงงานคืนถิ่น ครอบครัวอบอุ่น สังคมก็เป็นสุข

บทที่ ๒ ข้อมูลทั่วไป

๑. สภาพพื้นที่ทั่วไป

ตำบลอุดมพรเป็นตำบลหนึ่งของอำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ระยะทางตามทางหลวงหมายเลข ๒๑๒ และทางหลวงหมายเลข ๒๖๖๗ ประมาณ ๘๕ กม. และอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ของอำเภอเฝ้าไร่ ระยะทางประมาณ ๑๕ กม. มีเนื้อที่ประมาณ ๖๑ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๓๘,๑๗๒ ไร่ แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑๔ หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านโคกอุดม บ้านคำซึ บ้านหนองบัวเงิน บ้านนาคูณ บ้านโนนสะอาด บ้านคำสะอาด บ้านคำโคนสว่าง บ้านอุดมพร บ้านโพธิ์จุมพล บ้านคำบุญมี บ้านบุรพา บ้านคำแก้ว บ้านแสงสว่าง และบ้านใหม่พัฒนา

มีอาณาเขตติดต่อกับตำบลต่าง ๆ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลนาดี อำเภอเฝ้าไร่ และตำบลเซิม อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย
ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย และตำบลบ้านจันทร์ อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี
ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลนาดี อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย และตำบลงหม้อทอง อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร
ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลเซิม และตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย

สภาพภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปของตำบลอุดมพร เป็นที่ดอน และลักษณะของดินเป็นดินร่วนปนดินทราย เป็นที่ราบลุ่มตามแนวลำแม่น้ำสงครามและลำห้วยโคน มีแหล่งน้ำไหลผ่านหลายสายเหมาะสมที่จะทำการเกษตร ทำนา ทำไร่

ข้อมูลประชากรและลักษณะประชากร

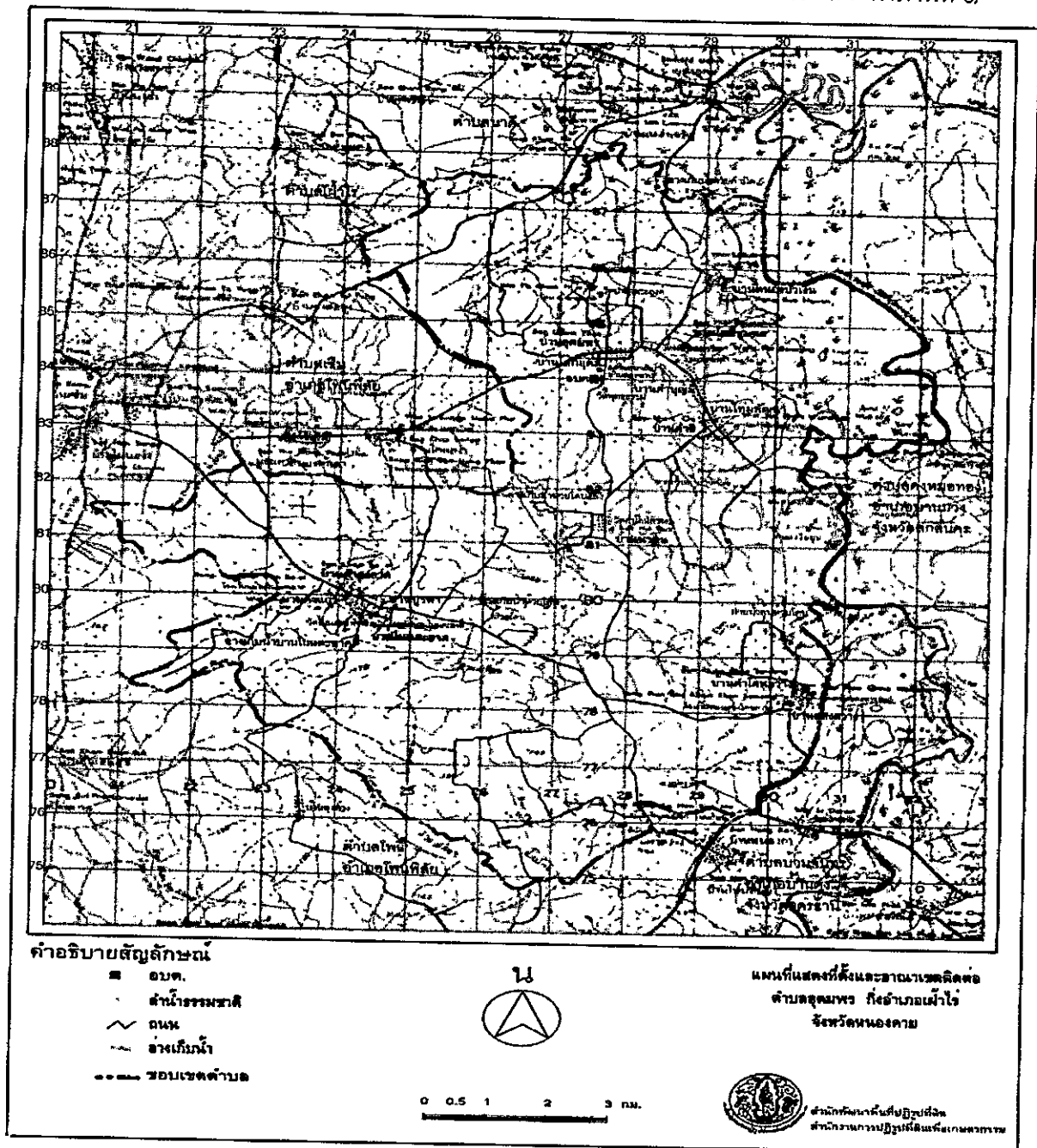
ประชากรตำบลอุดมพรทั้งสิ้น		จำนวน ๗,๔๗๔ คน
แยกเป็น	ชาย	จำนวน ๓,๗๙๕ คน
	หญิง	จำนวน ๓,๖๗๙ คน

จำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น จำนวน ๒,๐๐๑ หลังคาเรือน

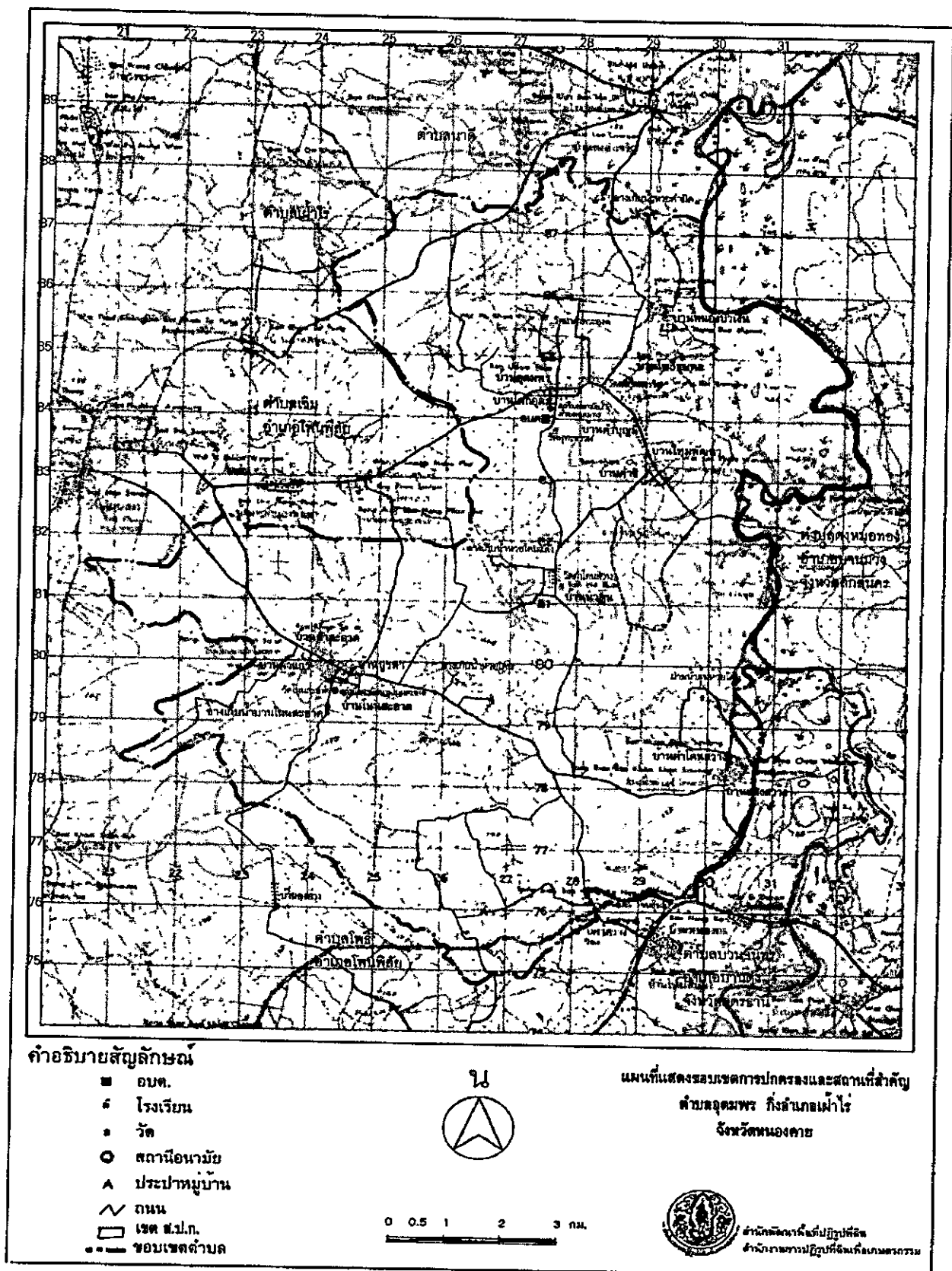
เกษตรกรส่วนใหญ่มีอายุเฉลี่ย ๕๐ - ๕๕ ปี หลังฤดูการเก็บเกี่ยวแล้ววัยรุ่นหนุ่มสาวจะมีการเคลื่อนย้ายแรงงานไปทำงานในเขตเมือง ประกอบอาชีพเกษตรกรรมโดยปลูกข้าวเป็นหลัก รองลงมาเป็นยางพารา และปาล์มน้ำมัน

ขอบเขตการปกครองและสถานที่สำคัญอื่นๆ

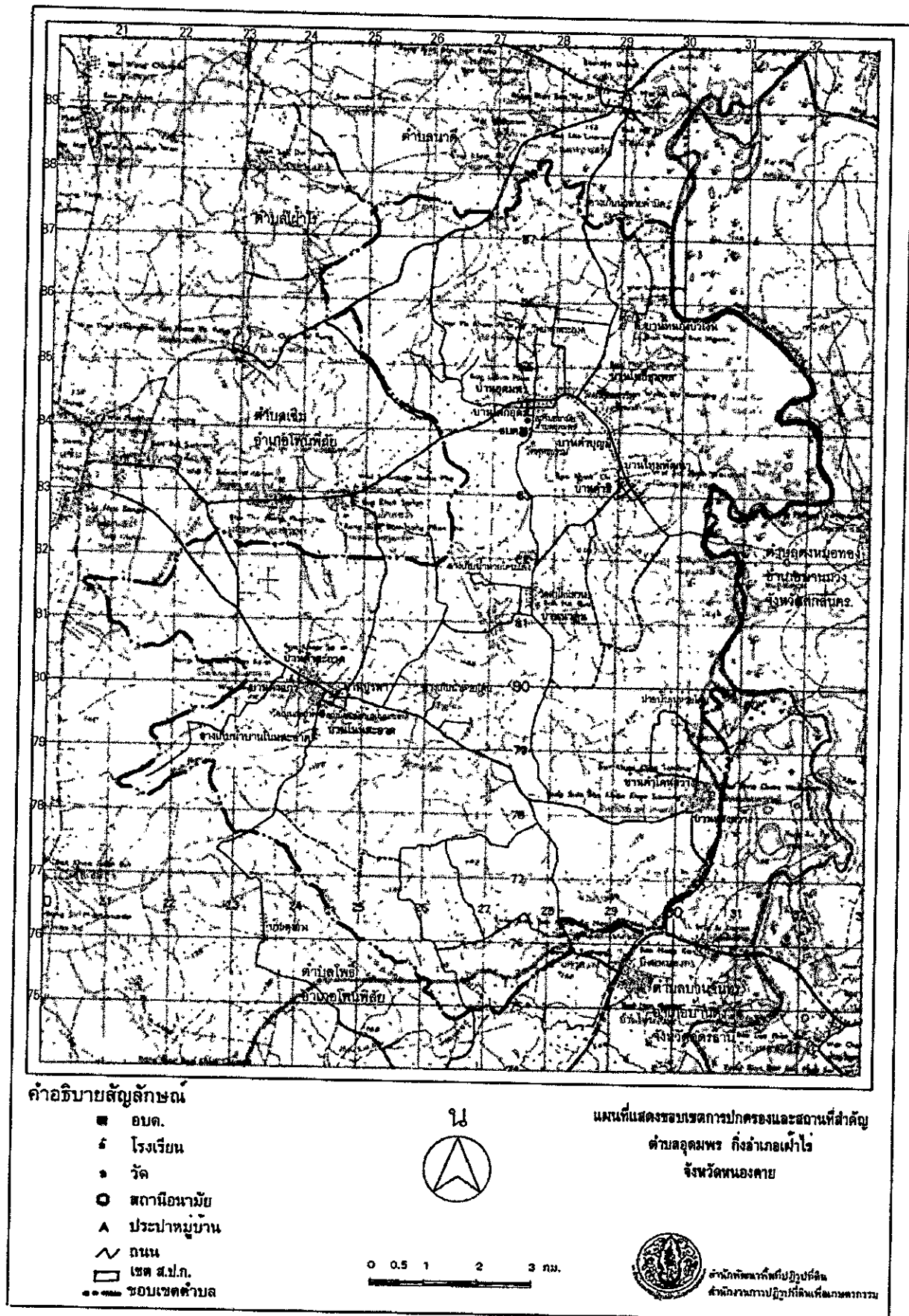
ตำบลอุดมพร ประกอบด้วยหมู่บ้านทั้งหมด ๑๔ หมู่บ้าน และมีสถานที่สำคัญในตำบล ประกอบด้วย โรงเรียน วัด สถานีอนามัย ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยี การเกษตรประจำตำบล ฯลฯ ดังภาพที่ ๑

ภาพที่ ๑ ที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อของตำบลอุดมพร

ภาพที่ ๒ ที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อของตำบลลาดุมพริ

ภาพที่ ๓ ที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อของตำบลอุ้มผาง

จำนวนพื้นที่ในตำบลและพื้นที่การเกษตร ตำบลอุดมพร

ตำบลอุดมพร มีพื้นที่ทั้งหมด ๓๒,๔๓๖ ไร่ หมู่ที่มีพื้นที่มากที่สุด คือหมู่ ๒ (พื้นที่ ๔,๓๙๐ ไร่) และพื้นที่ทางการเกษตรมีพื้นที่ทั้งหมด ๒๘,๑๗๒ ไร่ โดยมีพื้นที่ ส.ป.ก. จำนวน ๒๗,๗๑๕ - ๙๕ ไร่ ดังตารางที่ ๑

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่การเกษตร (ไร่)	พื้นที่ ส.ป.ก. (ไร่)
๑	บ้านโคกอุดม	๒,๙๐๔	๒,๕๐๐	๒,๒๙๖-๒-๙๒
๒	บ้านคำซี้	๔,๓๙๐	๓,๕๒๘	๓,๖๐๙-๒-๗๕
๓	บ้านหนองบัวเงิน	๑,๔๐๔	๙๐๐	๑,๓๕๑-๒-๓๔
๔	บ้านนาตุน	๒,๔๐๔	๒,๔๐๐	๒,๓๒๘-๓-๐๗
๕	บ้านโนสะอาด	๓,๙๖๘	๓,๘๐๐	๓,๙๖๕-๒-๐๔
๖	บ้านคำสะอาด	๓,๔๘๔	๓,๔๗๕	๓,๑๒๓-๒-๓๕
๗	บ้านคำโคนสว่าง	๒,๗๐๔	๒,๖๐๐	๒,๓๓๑-๓-๑๘
๘	บ้านอุดมพร	๒,๕๒๙	๒,๑๒๕	๒,๔๕๓-๓-๒๖
๙	บ้านโพธิ์จุมพล	๑,๘๙๓	๑,๒๓๙	๑,๕๕๔-๐-๖๔
๑๐	บ้านคำบุญมี	๓,๗๐๔	๓,๐๐๐	๓,๐๕๙-๓-๗๗
๑๑	บ้านบุรพา	๑,๔๓๒	๑,๒๑๐	๑๐,๔๕๕-๑-๕๘
๑๒	บ้านคำแก้ว	๕๒๘	๕๐๐	๒๓๗-๑
๑๓	บ้านแสงสว่าง	๑,๐๙๒	๘๙๕	๒๘
๑๔	บ้านใหม่พัฒนา	-	-	๓๖๑-๐-๗๘
	รวม	๓๒,๔๓๖	๒๘,๑๗๒	๒๗,๗๑๕-๑-๙๕

ที่มา : แบบสอบถามผู้นำชุมชน สนง.เกษตร อำเภอน้ำโสม

สภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน

จากการจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดิน พบว่า การใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ตำบลอุดมพร พื้นที่ส่วนใหญ่ปลูกข้าว ๑๖,๒๔๗ ไร่ ยางพารา ๑๓,๒๑๔ ไร่ ปาล์มน้ำมัน ๕๐๐ ไร่ อ้อย ๔๐๐ ไร่ บ่อเลี้ยงปลา ๑๕๐ ไร่ และพื้นที่ป่าไม้ ๑๐๐ ไร่

ตารางที่ ๒ จำแนกพื้นที่ทำการเกษตรของตำบลอุดมพร อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย

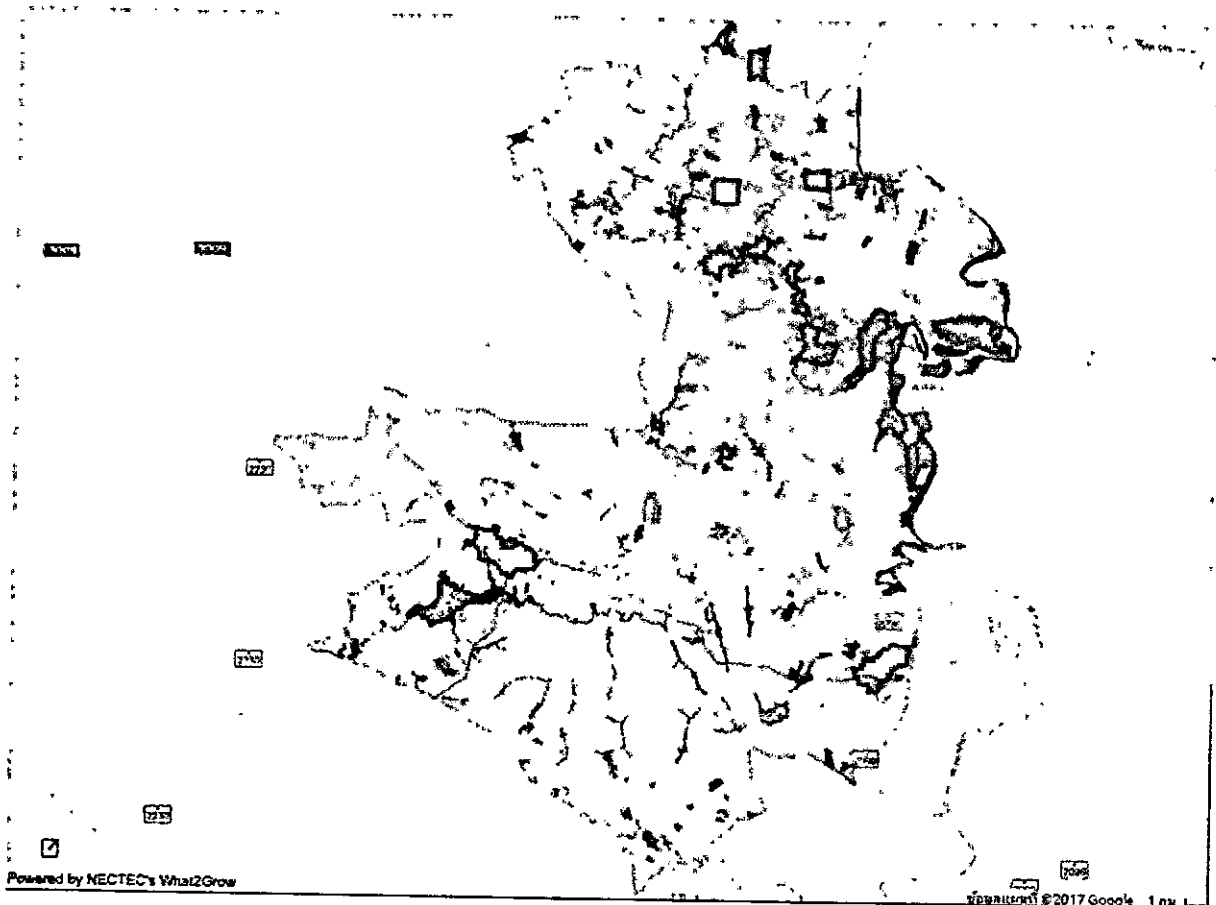
ประเภทพื้นที่	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	จำนวนเกษตรกร (ราย)	ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)
พื้นที่ทั้งหมด	๓๘,๑๗๒	-	-
พื้นที่ทำการเกษตร	๓๐,๖๑๑	-	-
นาข้าว	๑๖,๒๔๗	๑,๒๔๘	๓๙๕
ยางพารา	๑๓,๒๑๔	๙๒๙	๒๕๐
ปาล์มน้ำมัน	๕๐๐	๖๐	๓,๐๐๐
อ้อย	๔๐๐	๕๐	๗,๕๐๐
บ่อเลี้ยงปลา	๑๕๐	๑๐๐	-
พื้นที่ป่าไม้	๑๐๐	ที่วัด,ป่าช้า	

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเฝ้าไร่

๒. การประกอบอาชีพ

แผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลอุดมพร อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย

- ☐ ไร่นาเมือง ☐ หุ่นถั่วและโรงเรือเหลียงสัตว์
- ☐ ไร่ ☐ พืชสวน
- ☐ เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม
- ☐ สถานที่เกษตรเลี้ยงสัตว์น้ำ ☐ ไม้ผล ☐ ทุ่งหญ้า
- ☐ ทุ่งหญ้า ☐ พืชไร่
- ☐ ทุ่งหญ้าชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง ☐ ทุ่งหญ้า
- ☐ ทุ่งหญ้าเบ็ดเตล็ด ☐ ทุ่งหญ้า ☐ ไม้ยืนต้น

ภาพที่ ๒ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน

จากภาพที่ ๒ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๐๐ ราย สามารถแยกตามการประกอบอาชีพได้ดังนี้

๒.๑ ชนิดพืช ข้าว จำนวน ๑๐๐ ราย

๒๒ ชนิดพืช ยางพารา จำนวน ๕๐ ราย

๒.๓ ชนิดพืช.....จำนวนราย

๓. แหล่งน้ำ

ภาพที่ ๑.๑ แสดงแหล่งน้ำในพื้นที่โครงการ

จากภาพที่ ๑.๑ สามารถแยกตามชนิดของแหล่งน้ำได้ดังนี้

- ๑) แหล่งน้ำธรรมชาติ ตำบลอุดมพร มีลำน้ำธรรมชาติ ๑๐ แห่ง ดังตารางที่ ๑๑
๒) ตารางที่ ๑.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติในตำบลอุดมพร

ตารางที่ ๓ แหล่งน้ำ

ชื่อลำน้ำ/แหล่งน้ำ	ไหลผ่านหมู่บ้าน	สภาพแหล่งน้ำ
ห้วยโดนแล้ง	ม.๑,ม.๕,ม.๔	มีน้ำตลอดปี
ห้วยโคน	ม.๖,ม.๗,ม.๑	มีน้ำตลอดปี
ห้วยเปลือย	ม.๖,ม.๕	ตื้นเขิน
ห้วยเตือ	ม.๖,ม.๑๒	ตื้นเขิน
ห้วยสงคราม	ม.๒,ม.๑๑,ม.๓	มีน้ำตลอดปี
ห้วยบักสาม	ม.๘	มีน้ำตลอดปี
ห้วยคำเบิก	ม.๓	มีน้ำตลอดปี
ห้วยเหว	ม.๑	มีน้ำตลอดปี
ห้วยชี	ม.๒	มีน้ำตลอดปี
ห้วยอ้อใหญ่	ม.๒	มีน้ำตลอดปี

ที่มา : อบต. แบบสอบถามผู้นำชุมชน

๓.๑ แหล่งน้ำสาธารณะ

ประกอบด้วย อ่างเก็บน้ำ ๒ แห่ง ฝายน้ำล้น ๔ แห่ง ดังตารางที่ ๔
ตารางที่ ๑.๒ แหล่งน้ำสาธารณะในตำบลอุทุมพร

ประเภทและชื่อแหล่งน้ำ สาธารณะ	ขนาด/ความจุ	สภาพแหล่งน้ำ
อ่างเก็บน้ำ		
๑.อ่างเก็บน้ำห้วยเปลือย	๕,๒๐๐,๐๐๐ ลบ.ม.	มีน้ำตลอดทั้งปี
๒. อ่างเก็บน้ำบ้านคำชี	๔,๐๐๐,๐๐๐ ลบ.ม.	มีน้ำตลอดทั้งปี
ฝายน้ำล้น		
๑.ฝายน้ำล้นห้วยโคน ม.๗	๒๑๐,๐๐๐ ลบ.ม.	มีน้ำตลอดทั้งปี

๔. ปริมาณน้ำฝน

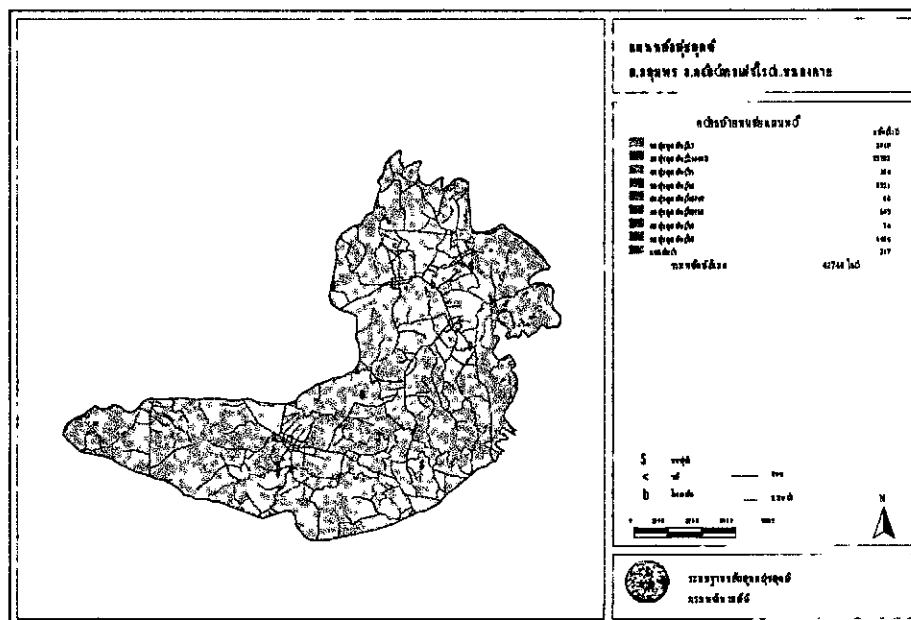
ข้อมูลปริมาณน้ำฝนจากสถานีตรวจอากาศจังหวัดหนองคาย กรมอุตุนิยมวิทยา ย้อนหลัง ๑๒ ปี ระหว่าง ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ - ๒๕๕๙ พบว่า ปริมาณน้ำฝนของอำเภอเฝ้าไร่ มีสูงสุด ๒,๙๖๕ มิลลิเมตร ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ มีปริมาณน้ำฝนต่ำสุด ๑,๒๑๙.๔๐ มิลลิเมตร ในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ และจากการวิเคราะห์การกระจายตัวของปริมาณน้ำฝน พบว่า ปริมาณน้ำฝนรายปีเฉลี่ยเท่ากับ ๑,๗๗๙.๐๗ มิลลิเมตร

ตารางที่ ๕ ปริมาณน้ำฝนรายปี พ.ศ. ๒๕๔๘ - ๒๕๕๙ อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย

ปี	ปริมาณน้ำฝน(มิลลิเมตร)	หมายเหตุ
๒๕๔๘	๑,๖๙๒.๕๐	๑๒๔
๒๕๔๙	๑,๒๗๕.๑๐	๑๑๗
๒๕๕๐	๑,๒๑๙.๕๐	๑๑๘
๒๕๕๑	๒,๓๓๑.๐๐	๑๔๙
๒๕๕๒	๑,๘๓๗.๖๐	๑๓๔
๒๕๕๓	๑,๕๙๑.๘๐	๑๓๖
๒๕๕๔	๒,๙๖๕.๐๐	๑๓๐
๒๕๕๕	๑,๕๒๒.๒๐	๑๒๒
๒๕๕๖	๑,๕๒๖.๘๐	๑๑๖
๒๕๕๗	๑,๕๘๔.๓๐	๑๑๕
๒๕๕๘	๑,๗๗๑.๘๐	๑๑๙
๒๕๕๙	๒,๐๓๑.๔๐	๑๒๗
เฉลี่ย	๑,๗๗๙.๐๗	๑๒๕.๕๘

ที่มา : สถานีตรวจอากาศจังหวัดหนองคาย กรมอุตุนิยมวิทยา ข้อมูล ณ วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๐

๕. ชุมชน

ภาพที่ ๑ แสดงชุดดินในพื้นที่โครงการ

ตำบลอุทุมพร มีกลุ่มชุดดินต่างๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๑. กลุ่มชุดดินที่ ๑๗ ลักษณะโดยทั่วไป : เนื้อดินบนเป็นพวกดินร่วนปนทรายหรือดินร่วน สีน้ำตาล, น้ำตาลปนเทา ดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายหรือดินร่วนเหนียวสีน้ำตาลอ่อน, สีเทาอ่อน, สีเทาปนชมพู พบจุดประสีน้ำตาลปนเหลืองสีแดงปนเหลืองหรือสีแดงปะปน บางแห่งอาจพบศิลาแลงอ่อนหรือก้อนสารเคมีพวกเหล็กและแมงกานีสในดินชั้นล่าง เกิดจากพวกตะกอนลำน้ำพบตามพื้นที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบ บริเวณลานตะพักลำน้ำระดับต่ำน้ำแช่ขังลึก ๓๐-๕๐ ซม.นาน ๒-๔ เดือน เป็นดินสีมากดินมีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่า pH ๔.๕-๕.๕ ได้แก่ชุดดินหล่มเก่าร้อยเอ็ดเรณูและสายบุรี สุโขทัยโคกเคียนวิสัยสงขลาบุนทริก ปัจจุบันบริเวณดังกล่าว ส่วนใหญ่ใช้ทำนาบางแห่งใช้ปลูกพืชไร่หรือไม้ยืนต้นแต่มีปัญหาเรื่องการแช่ขังของน้ำในฤดูฝน

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : เนื้อดินค่อนข้างเป็นทรายฤดูฝนขังน้ำนาน ๒ - ๔ เดือน ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ

๒. กลุ่มชุดดินที่ ๒๕ ลักษณะโดยทั่วไป: เนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ส่วนดินล่างเป็นดินเหนียวหรือดินร่วนปนดินเหนียวที่เป็นกรวดหรือลูกรังปะปนเป็นปริมาณมากมีจุดประสีน้ำตาลปนเหลืองสีเทาอ่อนหรือ สีน้ำตาลปนเทา ได้ชั้นดินลูกรังอาจพบชั้นดินเหนียวที่มีศิลาแลงอ่อนปะปน เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำที่อยู่บนชั้นหินผุพบบริเวณพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบตามลานตะพักลำน้ำระดับต่ำและระดับกลางน้ำแช่ขังลึก ๓๐ ซม.นาน ๓ - ๔ เดือน เป็นดินตื้น ส่วนใหญ่มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่า pH ประมาณ ๔.๕-๖.๐ ได้แก่ ชุดดินเพ็ญอันและม่วงค่อม ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ทำนาบางแห่งเป็นป่าละเมาะหรือป่าเต็งรัง

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : ดินตื้นเป็นทรายมีชั้นลูกรังศิลาแลงยากแก่การไถพรวนและชุดเจาะน้ำซึมผ่านชั้นดินได้เร็วปานกลางถึงช้ามาก มีการอุ้มน้ำต่ำถึงปานกลาง ฤดูฝนน้ำแช่ขังนาน ๓ - ๔ เดือน ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำมักขาดน้ำ

๓. กลุ่มชุดดินที่ ๔๐ ลักษณะโดยทั่วไป เนื้อดินเป็นพวกดินร่วนปนทราย ดินสีน้ำตาลอ่อนสีเหลืองหรือแดง บางแห่งอาจพบจุดประสีในดินชั้นล่าง เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดพวกตะกอนลำน้ำหรือจากการสลายตัวผุพังของหินเนื้อหยาบ พบบริเวณพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบจนถึงพื้นที่ลาดเชิงเขาส่วนใหญ่มีความลาดชันประมาณ ๒ - ๒๐ % และบางส่วนมีความลาดชันประมาณ ๒๐ - ๓๕ % เป็นดินสีมีการระบายน้ำดีระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่า ๑ เมตร ตลอดปีมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่า pH ๔.๕ - ๕.๕ ได้แก่ ชุดดินสันป่าตองเขาพลองชุดดินหุบกะพงและชุดดินยางตลาดชุมพวง ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกพืชไร่ต่างๆ เช่น มันสำปะหลัง อ้อย ปอ ข้าวโพดและถั่ว บางแห่งมีสภาพเป็นป่าละเมาะหรือทุ่งหญ้าธรรมชาติ

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ส่วนมากเนื้อดินเป็นทรายจัด น้ำซึมผ่านชั้นดินได้เร็วมาก ดินอุ้มน้ำต่ำระดับน้ำใต้ดินต่ำมาก ดินมีการกักตรอนในบริเวณที่มีความลาดชันสูง ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ

๔. กลุ่มชุดดินที่ ๔๙ ลักษณะโดยทั่วไป เนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ดินล่างเป็นดินเหนียวปนลูกรังหรือเศษ หินทราย ดินมีสีน้ำตาลหรือเหลือง ไต่ลงไปเป็นดินเหนียวสีเทา มีจุดประสีน้ำตาล สีแดง และศิลาแลงอ่อนปะปนอยู่ด้วยเป็นจำนวนมาก อาจพบชั้นหินทรายหรือหินดินดานที่ผุพังสลายตัวในชั้นถัดไป พบบริเวณพื้นที่ดอน มีลักษณะเป็นลูกคลื่น มีความลาดชัน ๓ - ๒๐ % เป็นดินตื้นถึงตื้นมาก มีการระบายน้ำดีระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่า ๒ เมตร มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่า PH ๕.๐ - ๖.๕ ส่วนใหญ่เป็นป่าเต็งรัง

บางแห่งใช้ปลูกพืชไร่และไม่โตเร็ว พืชหญ้าธรรมชาติ ได้แก่ ชุดดินโพนพิสัย และสกล, บรบี้อ ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกพืชไร่ พืชหญ้าธรรมชาติ ที่รกร้างว่างเปล่า ป่าเต็งรัง หรือใช้ปลูกไม้โตเร็ว

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ดินต้นปนลูกรังแน่นทึบ มีชั้นศิลาแลงและหินพื้นน้ำซึมผ่านชั้นดินได้ปานกลางถึงช้า การอุ้มน้ำของดินต่ำถึงปานกลาง ดินมีการกัดกร่อนมากที่ความลาดชันสูง ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ

๕. กลุ่มชุดดินที่ ๕๔ ลักษณะโดยทั่วไป ดินมีการผสมของดินหลายชนิดซึ่งเกิดจากตะกอนลำน้ำพัดพามาทับถมกัน พบบริเวณที่ราบลุ่มหรือบริเวณพื้นล่างของหุบเขามีสภาพพื้นที่ราบเรียบ มีความลาดชันประมาณ ๐-๒ % ดินที่พบส่วนใหญ่มีการระบายน้ำค่อนข้างเลวถึงเลว มีลักษณะและคุณสมบัติต่างๆ เช่น เนื้อดิน สีดิน ความลึกของดิน ปฏิกริยาดิน ตลอดจนความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับชนิดของวัตถุต้นกำเนิดดินในบริเวณนั้นๆ ส่วนมากมีก้อนกรวดและเศษหินปะปนอยู่ในเนื้อดิน ได้แก่ ชุดดินตะกอนสีน้ำการระบายน้ำเลว (AL-P) ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ประโยชน์ในการทำนา ส่วนในฤดูแล้งถ้ามีแหล่งน้ำ นิยมใช้ปลูกพืชผักหรือพืชไร่อายุสั้น

แผนการดำเนินงานโครงการ

๑. การจัดทำแผนการดำเนินงานโครงการ

๑.๑ แผนปฏิบัติงานโครงการ

[illegible]

๑.๒ วิธีการดำเนินงาน

๑.๓ พัฒนาศักยภาพ

- ประชุมชี้แจง /ระดมความคิดเห็นและแนวทางการดำเนินงาน ฯลฯ
- พัฒนาศักยภาพผู้นำ ด้านการบริหารจัดการ การเป็นผู้นำ ศึกษาดูงาน ฯลฯ
- พัฒนาศักยภาพแปลงเรียนรู้ (ศูนย์ต้นแบบ)
- ประสานงานหน่วยงานร่วมบูรณาการในการดำเนินงานโครงการ

๑.๔ กิจกรรมด้านการผลิต

- การปรับปรุงบำรุงดิน
- ส่งเสริมการผลิตและการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ
- เทคนิคการปลูกข้าวตามมาตรฐานทางการเกษตรที่ดี (GAP) และมุ่งสู่เกษตรอินทรีย์
- เทคนิคการเพิ่มผลผลิตข้าวและลดต้นทุนการผลิต
- สนับสนุนปัจจัยการผลิตแก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ
- การดูแลรักษา การป้องกันกำจัดโรคพืชและแมลง การเก็บเกี่ยวผลผลิต

๑.๕ ด้านการตลาดและการแปรรูป

- การแปรรูปข้าวเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้า
- การตลาด

๑.๖ กิจกรรมด้านการสนับสนุน

- โรงสีข้าวชุมชน และโรงสีข้าวกล้อง
- กิจกรรมวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้องในด้านการผลิตและแปรรูป
- ส่งเสริมการเลี้ยงโค กระบือ สุกร
- ปรับพื้นที่นาให้เหมาะกับการปลูกข้าว

๒. อบรมเชิงปฏิบัติการ จำนวน ๔ หลักสูตร ๗ ครั้ง

- หลักสูตรการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) และการเตรียมความพร้อมสู่มาตรฐานอินทรีย์
- หลักสูตรการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวไว้ใช้เอง ๔ ระยะ (ระยะข้าวแตกกอ ระยะข้าวก่อนตั้งท้อง ระยะข้าวออกรวง และระยะข้าวโน้มรวง)

- หลักสูตรการทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ชีวภาพ
- หลักสูตรการแปรรูปข้าว (การทำคุกกี้และเค้กจากข้าวมะลิดำ)

๒.๑. ศึกษาดูงาน

- กลุ่มเกษตรกรทำนา นาโสน่ (ชมรมรักษัธรรมชาติ) หมู่ที่ ๒ ตำบลนาโสน่ อำเภอกุดชุม
- จังหวัดยโสธร
- กลุ่มเลี้ยงโคหนองแหน หมู่ที่ ๗ ตำบลหนองแหน อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร

๒.๒. พัฒนาศักยภาพเกษตรกร และสร้างองค์ความรู้ศูนย์ต้นแบบ จำนวน ๑๐ แห่ง

- สนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อพัฒนาศูนย์ต้นแบบ จำนวน ๑๐ แห่ง

๒.๓. สร้างแปลงเรียนรู้ต้นแบบด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว จำนวน ๒ แห่ง

- สนับสนุนปัจจัยการผลิตสำหรับแปลงสาธิตการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว จำนวน ๒ แห่ง

๓. งบประมาณดำเนินงานจาก สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จำนวน ๓๔๕,๕๖๐ บาท

(สามแสนสี่หมื่นห้าพันห้าร้อยหกสิบบาทถ้วน)

รายละเอียดวงเงินของโครงการ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ โครงการขับเคลื่อนชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง
 ชั้น ๑ ปี ๒ ตำบลอุ้มผาง อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย

รายการ	ปริมาณ	หน่วย	อัตรา/หน่วย	งบประมาณ
งบประมาณรวมทั้งสิ้น (สามแสนสี่หมื่นห้าพันห้าร้อยหกสิบบาทถ้วน)				๓๔๕,๕๖๐
๑. งบดำเนินงาน				๓๔๕,๕๖๐
๑.๑ งบบริหารโครงการ	๑	โครงการ	๓๓,๒๓๐	๓๓,๒๓๐
๑.๒ ค่าจ้างเหมาบุคคลภายนอก ๑ อัตรา	-	เดือน	-	-
๑.๓ ค่าสำรวจความคิดเห็นผ่านกระบวนการเวทีชุมชน	-	ครั้ง	-	-
๑.๔ ค่าจัดทำเอกสารรายงานโครงการ	๑	โครงการ	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐
๑.๕ ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม				๓๐๗,๓๓๐
- ภาควิชาและภาคปฏิบัติ				
๑. หลักสูตรการทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ชีวภาพ	๑	รุ่น		๒๐,๓๐๐
ค่าอาหาร/อาหารว่างและเครื่องดื่ม	๕๐	ราย	๑๗๐	๑๐,๒๐๐
ค่าสมนาคุณวิทยากร	๖	ชั่วโมง	๖๐๐	๓,๖๐๐
ค่าเช่าสถานที่/เครื่องเสียง	๑	ครั้ง	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐
ค่าวัสดุการฝึกอบรม	๕๐	ราย	๑๐๐	๕,๐๐๐
ค่าป้ายไวนิล	๑	แผ่น	๕๐๐	๕๐๐

รายงาน	ปริมาณ	หน่วย	หน่วย/อัตรา	งบประมาณ
๒. หลักสูตรการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว (การดูแลรักษา/ตัดข้าวปนระยะแตกกอ)	๑	รุ่น		๑๗,๑๐๐
ค่าอาหาร/อาหารว่างและเครื่องดื่ม	๖๐	ราย	๑๗๐	๑๐,๒๐๐
ค่าสมนาคุณวิทยากร	๖	ชั่วโมง	๖๐๐	๓,๖๐๐
ค่าเช่าสถานที่/เครื่องเสียง	๑	ครั้ง	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐
ค่าวัสดุการฝึกอบรม	๖๐	ราย	๓๐	๑,๘๐๐
ค่าป้ายไวนิล	๑	แผ่น	๕๐๐	๕๐๐
๓. หลักสูตรการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว (การดูแลรักษา/ตัดข้าวปนระยะก่อนตั้งท้อง)	๑	รุ่น		๑๖,๖๐๐
ค่าอาหาร/อาหารว่างและเครื่องดื่ม	๖๐	ราย	๑๗๐	๑๐,๒๐๐
ค่าสมนาคุณวิทยากร	๖	ชั่วโมง	๖๐๐	๓,๖๐๐
ค่าเช่าสถานที่/เครื่องเสียง	๑	ครั้ง	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐
ค่าวัสดุการฝึกอบรม	๖๐	ราย	๓๐	๑,๘๐๐
๔. หลักสูตรการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว (การดูแลรักษา/ตัดข้าวปนระยะออกรวง)	๑	รุ่น		๑๖,๖๐๐
ค่าอาหาร/อาหารว่างและเครื่องดื่ม	๖๐	ราย	๑๗๐	๑๐,๒๐๐
ค่าสมนาคุณวิทยากร	๖	ชั่วโมง	๖๐๐	๓,๖๐๐
ค่าเช่าสถานที่/เครื่องเสียง	๑	ครั้ง	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐
ค่าวัสดุการฝึกอบรม	๖๐	ราย	๓๐	๑,๘๐๐
๕. หลักสูตรการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว (การดูแลรักษา/ตัดข้าวปนระยะโน้มรวง)	๑	รุ่น		๑๖,๖๐๐
ค่าอาหาร/อาหารว่างและเครื่องดื่ม	๖๐	ราย	๑๗๐	๑๐,๒๐๐
ค่าสมนาคุณวิทยากร	๖	ชั่วโมง	๖๐๐	๓,๖๐๐
ค่าเช่าสถานที่/เครื่องเสียง	๑	ครั้ง	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐
ค่าวัสดุการฝึกอบรม	๖๐	ราย	๓๐	๑,๘๐๐

รายงาน	ปริมาณ	หน่วย	หน่วย/อัตรา	งบประมาณ
๖. หลักสูตรการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสม GAP และการเตรียมพร้อมสู่มาตรฐานอินทรีย์ รุ่นละ ๖๐ ราย	๑	รุ่น		๑๖,๖๐๐
ค่าอาหาร/อาหารว่างและเครื่องดื่ม	๖๐	ราย	๑๗๐	๑๐,๒๐๐
ค่าสมนาคุณวิทยากร	๖	ชั่วโมง	๖๐๐	๓,๖๐๐
ค่าเช่าสถานที่/เครื่องเสียง	๑	ครั้ง	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐
ค่าวัสดุการฝึกอบรม	๖๐	ราย	๓๐	๑,๘๐๐
๗. หลักสูตรการการแปรรูปข้าว (คึกก็จากข้าวมะลิคำ)	๑	รุ่น		๑๙,๖๐๐
ค่าอาหาร/อาหารว่างและเครื่องดื่ม	๖๐	ราย	๑๗๐	๑๐,๒๐๐
ค่าสมนาคุณวิทยากร	๖	ชั่วโมง	๖๐๐	๓,๖๐๐
ค่าเช่าสถานที่/เครื่องเสียง	๑	วัน	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐
ค่าวัสดุการฝึกอบรม	๖๐	ราย	๘๐	๔,๘๐๐
๘. ศึกษาดูงาน ที่กลุ่มเกษตรกรนาโไล่ ตำบลนาโไล่ อำเภอกุดชุม และกลุ่มเลี้ยงโคหนองแห่น ตำบลหนองแห่น อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร	๑	ครั้ง		๑๑๓,๙๓๐
ค่าอาหาร ๓ วัน วันละ ๒๔๐ บาท	๓๐	ราย	๗๒๐	๒๑,๖๐๐
ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ๓ มื้อ มื้อละ ๒๕ บาท	๓๐	ราย	๗๕	๒,๒๕๐
ค่าสมนาคุณวิทยากร	๙	ชั่วโมง	๖๐๐	๕,๔๐๐
ค่าที่พักเกษตรกร ๒ คืน คืนละ ๕๐๐ บาท	๓๐	ราย	๑,๐๐๐	๓๐,๐๐๐
ค่าเบี้ยเลี้ยงเจ้าหน้าที่ ๓ วัน วันละ ๒๔๐ บาท	๔	ราย	๗๒๐	๒,๘๘๐
ค่าที่พักเจ้าหน้าที่ ๒ คืน คืนละ ๖๐๐ บาท	๔	ราย	๒,๔๐๐	๔,๘๐๐
ค่าเช่าสถานที่/เครื่องเสียง	๒	ครั้ง	๑,๐๐๐	๒,๐๐๐

รายงาน	ปริมาณ	หน่วย	หน่วย/อัตรา	งบประมาณ
ค่าสมนาคุณในการศึกษาดูงาน	๒	แห่ง	๑,๕๐๐	๓,๐๐๐
ค่าจ้างเหมารถโดยสาร ๑ คัน วันละ ๑๔,๐๐๐ บาท	๓	วัน	๑๔,๐๐๐	๔๒,๐๐๐
๙. พัฒนาศักยภาพศูนย์ต้นแบบ				๗๐,๐๐๐
สนับสนุนศูนย์ต้นแบบชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง ฯ	๑๐	แห่ง	๕,๐๐๐	๕๐,๐๐๐
แปลงสาธิตการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว	๒	แปลง	๑๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐
หมายเหตุ ค่าใช้จ่ายสามารถถัวจ่ายกันได้ทุกรายการ				

บทที่ ๔

ผลการดำเนินงานโครงการ

กิจกรรมการฝึกอบรมโครงการขับเคลื่อนชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย

๑. หลักสูตร การทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ชีวภาพ (สูตรวิศวกรรมแม่โจ้ ๑)

วันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๐ นายบุญรอด ลีละยูวะ ปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย มอบหมายให้นายพิษณุ สารี นักวิชาการปฏิรูปที่ดินชำนาญการ พร้อมเจ้าหน้าที่ ออกปฏิบัติหน้าที่ดำเนินโครงการขับเคลื่อนชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย งบประมาณปี ๒๕๖๐ อบรมหลักสูตร การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ ณ อาคารรวบรวมผลผลิตทางการเกษตร บ้านบุรพา ตำบลอุดมพร อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย เพื่อให้เกษตรกรได้รับความรู้ในการฝึกอบรม และนำความรู้ที่ได้ไปต่อยอดในการทำการเกษตรต่อไป

๒. หลักสูตร การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี (การปักดำ ดูแลรักษา และตัดข้าวในระยะแตกกอ)

วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๐ นายบุญรอด ลีละยูวะ ปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย มอบหมายให้นายพิษณุ สำรี นักวิชาการปฏิรูปที่ดินชำนาญการ พร้อมเจ้าหน้าที่ ออกปฏิบัติหน้าที่ดำเนินโครงการขับเคลื่อนชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย งบประมาณปี ๒๕๖๐ อบรมหลักสูตร การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี (การปักดำ ดูแลรักษา และตัดข้าวในระยะแตกกอ) ณ อาคารรวบรวมผลผลิตทางการเกษตร บ้านบุรพา ตำบลอุดมพร อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย เพื่อให้เกษตรกรได้รับความรู้ในการฝึกอบรม และนำความรู้ที่ได้ไปต่อยอดในการทำเกษตร สามารถลดต้นทุนการผลิต ผลผลิตเพิ่มขึ้น ผลิตข้าวที่มีคุณภาพ ส่งผลให้เกษตรกร มีรายได้เพิ่มขึ้น

๓. หลักสูตร การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว (การดูแลรักษา/ตัดข้าวในระยะก่อนตั้งท้อง)

วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๐ นายบุญรอด ลีละยูวะ ปฎิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย มอบหมายให้นายพิษณุ สำรี นักวิชาการปฎิรูปที่ดินชำนาญการ พร้อมเจ้าหน้าที่ ดำเนินงานฝึกอบรมโครงการชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ หลักสูตร การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว คุณภาพดี (การปักดำ ดูแลรักษา และตัดข้าวในระยะก่อนตั้งท้อง ณ อาคารรวบรวมผลผลิตทางการเกษตร บ้านบุรพา หมู่ ๑๑ ตำบลอุดมพร อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย โดยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เรื่องข้าวจากศูนย์วิจัยข้าวหนองคาย นายสมใจ สาริโท นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ และลงตัดข้าวในแปลงสาธิตการผลิตเมล็ดพันธุ์ เพื่อให้เกษตรกรได้รับความรู้ในการฝึกอบรม และนำความรู้ที่ได้ไปต่อยอดในการทำเกษตรสามารถลดต้นทุนการผลิต ผลผลิตเพิ่มขึ้น ผลิตข้าวที่มีคุณภาพ ส่งผลให้เกษตรกร มีรายได้เพิ่มขึ้น

๔. หลักสูตร การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว (การดูแลรักษา/ตัดข้าวในระยะออกรวง)

วันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๐ นายบุญรอด ลีละยูระ ปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย มอบหมายให้นางอัญชนา สำรี นักวิชาการปฏิรูปที่ดินชำนาญการ พร้อมเจ้าหน้าที่ ออกปฏิบัติหน้าที่ จัดฝึกอบรมเกษตรกรร่วมกับศูนย์วิจัยข้าวหนองคาย (นายสมใจ สาสีโท นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ พร้อมคณะ) หลักสูตรการคัดเมล็ดพันธุ์ข้าว (การดูแลข้าว/ตัดข้าวในระยะออกรวง) ณ อาคารรวบรวมผลผลิตทางการเกษตร บ้านบุรพา หมู่ที่ ๑๑ ตำบลอุดมพร อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย มีเกษตรกรเข้าร่วมจำนวน ๖๐ ราย เพื่อให้เกษตรกรได้รับความรู้ในการฝึกอบรม สามารถลดต้นทุนการผลิต ผลผลิตเพิ่มขึ้น ผลิตข้าวที่มีคุณภาพ ส่งผลให้เกษตรกร มีรายได้เพิ่มขึ้น

๕. หลักสูตร การคัดเมล็ดพันธุ์ข้าว (การดูแลข้าว/ตัดข้าวในระยะโน้นรวง)

วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ นายบุญรอด สีสะยูวะ ปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย มอบหมายให้นางอัญชนา สารี นักวิชาการปฏิรูปที่ดินชำนาญการ พร้อมเจ้าหน้าที่ ออกปฏิบัติหน้าที่จัดฝึกอบรมเกษตรกรร่วมกับศูนย์วิจัยข้าวหนองคาย (นายสมใจ สาสีโท นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ พร้อมคณะ) หลักสูตร การคัดเมล็ดพันธุ์ข้าว (การดูแลข้าว/ตัดข้าวในระยะโน้นรวง) ณ อาคารรวบรวมผลผลิตทางการเกษตร บ้านบุรพา หมู่ที่ ๑๑ ตำบลอุดมพร อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย มีเกษตรกรเข้าร่วม จำนวน ๖๐ ราย เพื่อให้เกษตรกรได้รับความรู้ในการฝึกอบรม สามารถลดต้นทุนการผลิต ผลผลิตเพิ่มขึ้น ผลิตข้าวที่มีคุณภาพ ส่งผลให้เกษตรกร มีรายได้เพิ่มขึ้น

๖. หลักสูตร การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี GAP และเตรียมความพร้อมสู่อินทรีย์

วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๐ นายบุญรอด ลีละยูระ ปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย มอบหมายให้นายพิชญ์ สารี นักวิชาการปฏิรูปที่ดินชำนาญการ พร้อมเจ้าหน้าที่ ออกปฏิบัติหน้าที่ดำเนินโครงการขับเคลื่อนชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย งบประมาณปี ๒๕๖๐ อบรมหลักสูตร การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี และเตรียมความพร้อมสู่มาตรฐานอินทรีย์ มีเกษตรกรเข้าร่วมอบรม จำนวน ๖๐ ราย ณ อาคารรวบรวมผลผลิตทางการเกษตร บ้านบุรพา ตำบลอุดมพร อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย เพื่อให้เกษตรกรได้รับความรู้ในการฝึกอบรม

๗. หลักสูตร การแปรรูปข้าวมะลิดำ (คุกกี้จากข้าวมะลิดำ)

วันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๐ นายบุญรอด ลีละยูวะ ปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย มอบหมายให้นางอัญชนา สารี นักวิชาการปฏิรูปที่ดินชำนาญการ พร้อมเจ้าหน้าที่ ออกปฏิบัติหน้าที่ จัดฝึกอบรมเกษตรกรร่วมกับศูนย์วิจัยข้าวหนองคาย (นายสมใจ สาสีโท นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ พร้อมคณะ) หลักสูตรการแปรรูปข้าวมะลิดำ ณ อาคารรวบรวมผลผลิตทางการเกษตร บ้านบุรพา หมู่ที่ ๑๑ ตำบลอุดมพร อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย มีเกษตรกรเข้าร่วม จำนวน ๖๐ ราย เพื่อให้เกษตรกรได้รับความรู้ในการแปรรูป และนำความรู้ที่ได้ไปต่อยอดการผลิตเพื่อค้าขาย/หรือตั้งกลุ่มวิสาหกิจ

๘. หลักสูตร : การส่งเสริมเพิ่มศักยภาพเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินตำบลอุดมพร อำเภอเฝ้าไร่
จังหวัดหนองคาย

นายบุญรอด ลีละยูระ ปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย มอบหมายให้ นายพิษณุ สำรี นักวิชาการปฏิรูปที่ดิน
ชำนาญการ พร้อมเจ้าหน้าที่ เดินทางพาเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๓๐ ราย ไปศึกษาดูงานที่กลุ่มเกษตรกร
นาโส อำเภอกุดชุม และกลุ่มเลี้ยงโคหนองแห่น ตำบลหนองแห่น อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร ระหว่าง วันที่ ๑๕ -
๑๗ มกราคม ๒๕๖๐ เพื่อให้เกษตรกรได้รับความรู้ ความเข้าใจ และได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น แนะนำ เพิ่มเติม
ความรู้สู่กันและกัน ได้ประโยชน์ทั้งสองฝ่ายในการไปศึกษาดูงาน

๘.๑ ภาพประกอบศึกษาดูงาน ณ กลุ่มเกษตรกรทำนาโนไส่ (ชมรมรักษัธรรมชาติ) วันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๐

๘.๒ ภาพประกอบการศึกษาดูงาน ณ กลุ่มโคขุนหนองแห่น วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๐

บทที่ ๕

๕.๑ สรุปบทเรียน/ทิศทาง

ความคาดหวัง

- เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น สามารถพึ่งพาตนเองได้ ครอบครัวมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ส่งผลให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง
- พื้นที่ศักยภาพเหมาะสมต่อการทำการเกษตร

ความต้องการ

- เกษตรกรต้องการมีรายได้ที่มั่นคง
- มีอาชีพเสริมหลังฤดูการผลิต
- มีงานทำในพื้นที่ตลอดปี ไม่ต้องย้ายถิ่นฐานไปที่อื่น

สภาพปัญหา/อุปสรรค

ผลผลิตข้าว ยางพารา และปาล์มน้ำมันตกต่ำ เนื่องจากดินเสื่อมโทรมขาดความอุดมสมบูรณ์ ขาดการปรับปรุงบำรุงดิน และมีการใช้ปุ๋ยเคมีเป็นเวลานานในปริมาณที่มากขึ้น ถนนเพื่อการเกษตรเป็นหลุมเป็นบ่อ และแหล่งน้ำมีแต่ต้นเขินทำให้มีน้ำใช้ในการทำการเกษตรไม่เพียงพอ ทำให้ต้นทุนการผลิตต่อไร่สูง เกษตรกรยังขาดความรู้ในด้านการผลิตข้าว ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และการแปรรูปผลผลิต อีกทั้งเป็นพื้นที่นอกเขตชลประทาน เกษตรกรต้องอาศัยน้ำฝนอย่างเดียว ในการทำการเกษตร ถ้าปีไหนเกิดฝนทิ้งช่วงทำให้ผลผลิตเสียหาย และเกษตรกรสามารถปลูกข้าวได้ในช่วงฤดูฝนเท่านั้น หลังฤดูทำงานเกษตรกรจะมีการอพยพย้ายถิ่นฐานเข้าสู่ชุมชนเมือง

๕.๒ การวิเคราะห์ SWOT ของพื้นที่

จุดแข็ง

- มีที่ดินเป็นของตนเอง ๑๕ ไร่ต่อครัวเรือน
- พื้นที่ที่มีความเหมาะสมต่อการผลิตข้าว ยางพารา และปาล์มน้ำมัน
- เกษตรกรส่วนใหญ่มีความต้องการพัฒนาดินเองในการทำการเกษตร
- มีแกนนำที่เข้มแข็งในการดำเนินงาน
- มีหน่วยงานทั้งภาครัฐและองค์กรเอกชน ร่วมกันบูรณาการให้การสนับสนุน

จุดอ่อน

- เกษตรกรมีอายุเฉลี่ย ๕๐ ปี ทำให้ขาดทักษะในการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่
- ขาดแคลนแรงงานในครัวเรือน จึงต้องจ้างแรงงานภายนอก ส่งผลให้มีต้นทุนการผลิตของเกษตรกรสูงขึ้น
- เกษตรกรขาดองค์ความรู้ในเรื่องเทคโนโลยี เช่น การใช้เครื่องมือสื่อสาร เครื่องจักรกลการเกษตร และการแปรรูปผลผลิต
- ขาดแหล่งน้ำในการกักเก็บน้ำ ทำให้ผลผลิตเสียหายในช่วงฝนทิ้งช่วง และน้ำไม่เพียงพอต่อการอุปโภคและบริโภคในช่วงฤดูแล้ง

- ดินเสื่อมโทรม ขาดการบำรุงรักษา เพราะใช้สารเคมีมาเป็นระยะเวลานาน
- ถนนลำเลียงผลผลิตทางการเกษตรชำรุดเป็นหลุมเป็นบ่อ

โอกาส

- สอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด / กลุ่มจังหวัด
- ภาครัฐให้การส่งเสริมการผลิตของเกษตรกรให้พึ่งพาตนเองได้
- การเปิดการค้าเสรี FTA ถือเป็นช่องทางการแข่งขันทางการตลาด เนื่องจากการผลิตข้าวมีคุณภาพตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี GAP หรือเกษตรอินทรีย์
- แนวโน้มผู้บริโภคให้ความสนใจสุขภาพเพิ่มมากขึ้น

อุปสรรค / ภัยคุกคาม

- ตลาดข้าวคุณภาพดี GAP มีข้อจำกัดเนื่องจากมีราคาสูงทำให้ลูกค้ามีวงจำกัด
- ราคาผลผลิตทางการเกษตรของเกษตรกรจังหวัดหนองคายมีความผันผวน จึงเกิดความเสียหายในด้านราคา
- สภาพแวดล้อมและความแปรปรวนของอากาศส่งผลให้ช่วงฤดูเพาะปลูก และเก็บเกี่ยวเปลี่ยนแปลงไป
- แข่งขันด้านข้าวเพิ่มมากขึ้น ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- นโยบายการประกันราคา/รับจำนำข้าว/ยางพารา ทำให้เกษตรกรขาดความใส่ใจในการผลิตข้าวคุณภาพดี/ยางพาราคุณภาพดี

๕.๓ กระบวนการติดตามและประเมินผล

การติดตามประเมินผล ถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญประการหนึ่งในกระบวนการบริหารงาน โครงการ ซึ่งหลังจากได้ผ่านกระบวนการวางแผน การปฏิบัติงานตามแผนแล้ว การติดตามประเมินผลถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการวัดความสำเร็จของผลการดำเนินงาน ซึ่งประกอบด้วย ๒ ส่วน คือ

๑. การติดตาม (Monitoring) เป็นการติดตาม ตรวจสอบความก้าวหน้าในการดำเนินงานจัดสรรทรัพยากร (Input) เป็นการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ทรัพยากรในโครงการกับผลผลิต (Output) ของโครงการร่วมกับปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงาน ซึ่งการติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานตามโครงการในแผนการพัฒนารายพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย ๓ ปี (พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๑) จะใช้วิธีการติดตามการดำเนินงานโดยให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบติดตามการใช้งบประมาณและดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมและจัดทำรายงานผลการดำเนินงานเป็นรายไตรมาส หากพบปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงานจะได้พิจารณาแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงให้โครงการต่างๆ สำเร็จลุล่วงไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและจะต้องสรุปรายงานผลการดำเนินงานประจำปีในภาพรวมตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาที่กำหนดไว้ รวมถึงการนำผลการติดตามที่ได้มาทบทวนแผนยุทธศาสตร์ก่อนที่จะจัดทำแผนพัฒนาฯ ในปีต่อไป เพื่อให้เห็นว่ายุทธศาสตร์พัฒนาด้านใดที่ประสบความสำเร็จเป็นไปตามจุดมุ่งหมายหรือมีปัญหาอุปสรรคที่ทำให้ไม่สามารถประสบความสำเร็จในด้านใดที่ควรปรับเปลี่ยนแนวทางหรือโครงการพัฒนาใหม่ให้สอดคล้องและเหมาะสมต่อไป

๒. การประเมินผล (Evaluation) เป็นการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการติดตามผลการปฏิบัติงาน เพื่อประเมินผลความก้าวหน้าของโครงการหรือแผนงานว่ามีการใช้ทรัพยากร/ปัจจัยต่าง ๆ อย่างไร มีการดำเนินงานเป็นไปตามแผน ตามขั้นตอน ตามกฎเกณฑ์ และตามเวลาที่กำหนดหรือไม่ ตลอดจนมีผลงานเป็นไปตามแผน วัตถุประสงค์ และเป้าหมายหรือไม่ โดยพิจารณาถึงองค์ประกอบที่สำคัญ ๓ ประการ คือ ประสิทธิภาพ (Efficiency) เพื่อให้ทราบว่าการดำเนินงานนั้นได้ผลคุ้มค่ากับต้นทุนหรือไม่ และแนวทางอื่นที่ดีกว่าที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ เพียงใด เป็นการพิจารณาถึงความสามารถในการผลิต/ผลงานที่ใช้ปัจจัยหรือทรัพยากร (Input) โดยเทียบกับผลผลิต (Output) ของโครงการ/แผนงานสำหรับประสิทธิผล (Effectiveness) เพื่อให้ทราบว่าการดำเนินงานได้ผลตามวัตถุประสงค์ เป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ มีเหตุผลอะไรที่ทำให้การปฏิบัติงานนั้นประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลว และสุดท้ายผลกระทบ (Impact) เพื่อให้ทราบว่าผลผลิตหรือผลลัพธ์จากการดำเนินงานตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้นั้น มีผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมโดยรวมและกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ อย่างไร โดย ส.ป.ก.หนองคาย จะดำเนินการประเมินผลความสำเร็จตามแผนการพัฒนารายพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน หลังจากดำเนินการไปแล้วอย่างน้อย ๑ ปี ความสำเร็จของโครงการตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และการประเมินผลในภาพรวมของแผนพัฒนา

๕.๔ สรุปผลการดำเนินงานตามแผนงานประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐

๕.๔.๑ การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ และศึกษาดูงาน

- ๑) การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการแก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๖ หลักสูตร และศึกษาดูงาน จำนวน ๒ หลักสูตร
- ๒) ด้านการลดต้นทุน จำนวน ๓ หลักสูตร
- ๓) ด้านการเพิ่มผลผลิตเรื่องข้าว ยางพารา จำนวน ๒ หลักสูตร
- ๔) ด้านการบริหารจัดการสินค้า จำนวน ๒ หลักสูตร

๕.๔.๒ กลไก/กระบวนการในการดำเนินงาน

- ๕.๔.๒.๑ การดำเนินงานของหน่วยงานร่วมบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น
 - ๑) ศูนย์วิจัยข้าวหนองคาย
 - ๒) สถานีพัฒนาที่ดินหนองคาย
 - ๓) สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย
 - ๔) โครงการชลประทานหนองคาย
 - ๕) สำนักงานเกษตรอำเภอเฝ้าไร่
 - ๖) องค์การบริหารส่วนตำบลอุดมพร

๕.๕ สิ่งที่ได้ดำเนินการสำเร็จตามเป้าหมาย

๑. เกิดการรวมกลุ่มและจัดตั้งเป็นวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรราเขียวไม่เกี่ยวเคมี ตำบลอุดมพร
๒. เกษตรกรสามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีตามมาตรฐานเมล็ดพันธุ์ข้าวชั้นพันธุ์จำหน่ายของกรมการข้าว รับรองโดยศูนย์วิจัยข้าวหนองคาย จำนวน ๒๐ ราย ผลผลิต ๑๕,๐๐๐ กิโลกรัม
๓. มีกิจกรรมโรงสีข้าวชุมชน
๔. มีการแปรรูปข้าว ข้าวกล้อง , ข้าวฮางอก เป็นต้น
๕. เกษตรกรสามารถผลิตข้าวได้ตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ Organic Thailand ระยะปรับเปลี่ยน จำนวน ๒๓ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑๑๕ ไร่

๖. เกษตรกรมีตราสัญลักษณ์สินค้าของตนเอง ชื่อ “ศรีบูรพา”

๗. เกษตรกรสามารถนำสินค้าของตนเองและของกลุ่มออกจำหน่ายในจังหวัด อำเภอก และชุมชนตามที่มีการจัดกิจกรรม เช่น วันเกษตรกรจังหวัดหนองคาย โครงการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์และออกหน่วย บำบัดทุกข์ บำรุงสุขให้ประชาชน หรือโครงการอำเภอยิ้ม หรือตลาดนัดเกษตรกร

๘. กลุ่มเกษตรกรได้รับรางวัล “กลุ่มวิสาหกิจชุมชนดีเด่น ประจำปี ๒๕๖๐” มอบใบประกาศ โดยผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย (นายสุชาติ นพวรรณ)

๕.๖ สิ่งที่ต้องทำและการขับเคลื่อนงาน ปี พ.ศ. ๒๕๖๑

๑. การขับเคลื่อนงานอย่างต่อเนื่อง เน้นการทำงานเป็นทีม สร้างขวัญและกำลังใจให้เกษตรกร และทีมงาน ของ ส.ป.ก.หนองคาย

๒. เน้นการทำงานแบบบูรณาการกับหน่วยงานภาคราชการ ภาคเอกชน เพื่อพัฒนาศักยภาพของพื้นที่และเกษตรกร ให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม

๓. เกษตรกรสามารถเพิ่มพื้นที่ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีตามมาตรฐานเมล็ดพันธุ์ข้าวชั้นพันธุ์จำหน่าย ของกรมการข้าว รับรองโดยศูนย์วิจัยข้าวหนองคาย จำนวน ๕๐ ราย ผลผลิต ๒๕,๐๐๐ กิโลกรัม

๔. เกษตรกรสามารถผลิต และรักษามาตรฐานการผลิตข้าวได้รับมาตรฐานตามระบบเกษตรอินทรีย์ (มกท. : IFOAM) International Federation of Organic Agriculture Movement และระบบการตรวจรับรองแบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee System : PGS) หรือมาตรฐาน Organic Thailand

๕. มีการแปรรูปข้าว ข้าวกล้อง , ข้าวฮางอก ออกจำหน่ายเป็นการสร้างรายได้ และสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มอีกทางหนึ่ง (เนื่องจากได้รับการสนับสนุนครุภัณฑ์การเกษตร จาก ส.ป.ก. ทำให้เกิดการแปรรูปสินค้า และการจำหน่ายสินค้าเอง)

๖. มีการส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืช (กระเทียม) หลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิต

๗. พัฒนาให้เกษตรกรเป็นเกษตรกรต้นแบบ (เกษตรกรปราดเปื่องในเขตปฏิรูปที่ดิน)

๘. การเลี้ยงโค กระบือ และปลา เป็นอาชีพเสริมของเกษตรกร

๙. การเชื่อมโยงเครือข่ายการทำงาน การประชาสัมพันธ์ การสร้างตราสัญลักษณ์สินค้าของกลุ่ม และการสร้างเครือข่ายด้านการตลาด

๑๐. สร้างความเข้มแข็งให้กับศูนย์ต้นแบบ และคณะกรรมการ ขับเคลื่อนการดำเนินงานตามโครงการขับเคลื่อนชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย

ภาคผนวก

รายชื่อเกษตรกรที่เข้ารับการฝึกอบรมแต่ละหลักสูตร

ตารางที่ ๑ หลักสูตรการทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ชีวภาพ

ลำดับ ที่	เลขประจำตัวประชาชน	คำนำหน้า นาม	ชื่อ	นามสกุล	บ.เลขที่	หมู่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด
๑	๓๔๓๐๕๐๐๐๔๗๐๙๗	นาย	จาน	ละอองเอี่ยม	๑๑๗	๑๒	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒	๓๔๑๐๑๐๐๙๙๗๙๒๐	นาย	สุบรรณ	สว่างมนต์	๓๖๑	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๕๖๔๙	นาย	ไสว	บัวใหญ่รักษา	๓๙	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๗๙๕๖๐	นาง	คำผั่น	แสงโทโพธิ์	๙๒	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕	๓๔๓๐๕๐๑๑๒๐๘๓๘	นาง	สมพร	สาระบัว	๓๖๗	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๖	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๔๓๒๖	นาง	สุดชาดา	บุตรสารคำ	๑๖๙	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๗	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๗๔๘๓๕	นาย	บุญอิง	โพธิ์ศรี	๒๘๙	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๘	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๗๖๓๓๑	นาง	สุพรรณ	สัวส์ดีนาที	๔๗	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๙	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๗๘๗๓	นาย	ถวิล	ชนะพันธ์	๙๘	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๑๐	๓๔๑๐๕๐๐๓๒๘๘๙๗	นาง	บุษบา	ชนะพันธ์	๙๘	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๑๑	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๗๒๘๐๘	นาง	สมัย	ปัญจะเสาร์	๑๓๕	๑๗	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๑๒	๓๔๓๐๕๐๐๑๑๗๒๙๒	นาง	บัวจันทร์	โพธิ์ศรี	๕๓	๖	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๑๓	๓๔๓๐๕๐๐๑๑๕๒๕๑	นาย	วงศา	มะโนมัย	๒๑๑	๖	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๑๔	๓๔๓๐๕๐๐๑๑๗๖๕๓	นาง	สราพา	มทิพันธ์	๒	๖	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๑๕	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๔๘๒๑๑	นาย	เคน	คนกลาง	๑๖๘	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๑๖	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๘๖๙๕๕	นาง	ลำไย	เห็มมันตา	๓๔๐	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๑๗	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๗๑๙๓๓	นาย	จำปี	ราชศรีเมือง	๑๑๓	๖	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๑๘	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๘๒๓๔๐	นาง	แจ่มจันทร์	พันธ์ปาน	๓๔๓	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๑๙	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๗๔๗๓๘	นาง	บุญโฮม	ภูยาทิพย์	๒๔	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒๐	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๕๖๗๓	นาง	ระนอง	ราชวงศ์	๑๙๕	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒๑	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๗๓๕๗	นาง	บังอร	โสโ	๓๕๐	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒๒	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๘๗๓๕๐	นาย	หนูเลื่อน	แสวงสุข	๒๒๑	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒๓	๘๓๐๐๑๐๑๑๒๖๙๔๑	นาย	บุญทอง	พิลาม	๑๔๗	๖	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒๔	๓๔๑๐๕๐๐๓๔๗๕๗๔	นาย	พันธ์	วงหนองแจ้ง	๓๑๔	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒๕	๓๔๓๐๕๐๐๑๑๗๔๗๖๙	นาง	สำลี	บุญอภัย	๑๕๘	๖	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒๖	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๘๘๘๐๗	นาย	สมพาน	วงศ์คำช้าง	๒๖๙	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒๗	๓๗๑๐๙๐๐๓๑๘๖๓๓	นาย	สมัย	วรรณะ	๑๘๕	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒๘	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๘๘๐๗๙๗	นาง	เสียม	ศรีชมภู	๓๐๓	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒๙	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๘๘๐๕๓๓	นาย	ทองแดง	บำรุงกิติ	๑๐๗	๑๖	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓๐	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๘๒๒๓๔	นาง	จันทร์ทา	พรมเขียว	๑๓๖	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓๑	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๘๖๖๓๙	นาย	อุทัย	เหล่าโง	๒๖๕	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓๒	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๘๒๓๒๓	นาง	ไพรวัลย์	โคตรแสงรี	๓๘๗	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓๓	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๘๗๖๕๑	นาง	พิกุล	ภูยาทิพย์	๒๒๙	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย

๓๔	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๘๔๑๘	นาง	วันเพ็ญ	คนกลาง	๒๔๙	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓๕	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๘๕๒๖	นาง	ทองทิพย์	ค้าควร	๓๖๓	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓๖	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๙๙๗๗	นาย	บุญเพ็ง	ศรีวิราช	๑๐๐	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓๗	๓๔๓๐๕๐๑๑๘๐๓๙๔	นาง	ลำเยา	ชนะบุญ	๒๒๘	๖	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓๘	๓๔๓๐๕๐๑๑๘๒๗๖๕	นาย	สมาน	สุริวงศ์	๑๑๔	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓๙	๓๔๓๐๕๐๑๑๘๖๙๑	นาง	ทองหยด	เลพล	๕๘	๖	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔๐	๓๔๓๐๕๐๑๑๘๙๙๓๒	นาง	จันทร์ศรี	พิมพ์ลา	๑๔๑	๖	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔๑	๓๔๓๐๖๐๐๓๐๒๒๘๙	นาง	แท้	จำปาใหญ่	๒๕๘	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔๒	๓๔๓๐๕๐๑๑๘๔๓๓๔	นาย	จันลา	บุตรสารคำ	๑๗๘	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔๓	๓๔๓๐๕๐๑๑๘๔๘๗๓	นาง	อุทัย	ดวงเคน	๓๔๔	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔๔	๕๕๓๐๕๐๐๐๔๒๕๓๒	นาง	สนใจ	ทับทิมใส	๒๑๕	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔๕	๓๔๓๐๘๐๐๐๕๐๘๑๐	นาย	สมประสงค์	คงดี	๖๓	๑๒	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔๖	๓๔๓๐๕๐๑๑๘๕๑๓๖	นาย	เรืองเดช	บ้างตำรวจ	๒๑๓	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔๗	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๓๐๒๐	นาย	สุริชัย	มาลัย	๒๔๗	๖	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔๘	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๓๓๕๙	นาย	สมศักดิ์	สุนะไตร	๓	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔๙	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๙๑๔๔	นาย	สังเวียน	แสนสุด	๕๒	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕๐	๓๔๓๐๕๐๑๑๘๔๗๑๗	นาง	เกสร	เนื่องอุดม	๑๗๕	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕๑	๓๔๓๐๕๐๑๑๘๑๓๘๖	นาย	พุทธ	ชินปะ	๑๑๐	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕๒	๓๔๓๐๕๐๑๑๘๒๙๗๐	นาย	สุริชัย	สุริวงศ์	๑๔๔	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕๓	๓๔๓๐๕๐๑๑๘๓๕๗๕	นาง	คำไพร	แก้วม่วง	๑๕๖	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕๔	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๔๖๕๓	นาย	บุญศรี	มะโนมัย	๑๑	๖	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕๕	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๒๘๕๙	นาย	สุพจน์	ภูดารัตน์	๑๙๕	๑๒	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕๖	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๔๐๖๑	นาง	ลักขณา	สว่างมนต์	๙๖๑	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕๗	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๔๑๑๘	นางสาว	ดวงจันทร์	บุญกว้าง	๑๔	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕๘	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๖๖๑	นาง	สายเชิด	มิเถาวัลย์	๘๗	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕๙	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๔๖๕	นาง	บังอร	เหล่าโคง	๒๒๔	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๖๐	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๓๓๕๙	นาย	สมศักดิ์	สุนะไตร	๓	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย

๒. หลักสูตรการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว (การดูแลรักษา/ตัดข้าวปนระยะแตกกอ)

ลำดับ ที่	เลขประจำตัวประชาชน	คำนำหน้า นาม	ชื่อ	นามสกุล	บ.เลขที่	หมู่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด
๑	๓๔๓๐๕๐๑๑๘๓๕๗๕	นาง	คำไพร	แก้วม่วง	๑๕๖	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๖๘๘	นาง	นิรัตน์	บุญรวม	๘๕	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๗๕๙	นาย	สุพจน์	ภูดารัตน์	๑๙๕	๑๒	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๓๓๕๙	นาย	สมศักดิ์	สุนะไทร	๓	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๖๖๑	นาง	สายเชิด	มิเถาว์ลย์	๘๗	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๖	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๖๙๕๕	นาง	ลำไย	เห็มมันตา	๓๔๐	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๗	๓๔๓๐๖๐๐๖๕๙๖๑๑	นาย	โสภา	อุทัยเรือง	๑๒๐	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๘	๓๔๑๐๕๐๐๓๔๔๑๐๙	นาง	สุดใจ	ธรรมลา	๓๙๖	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๙	๓๔๓๐๕๐๐๑๗๕๒๕๑	นาย	วงศา	มะโนมัย	๒๑๑	๖	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๑๐	๓๔๓๐๕๐๐๑๗๕๒๑๘	นาง	นันทนา	สายสิงห์	๑๐	๖	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๑๑	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๖๒๑	นาง	วิสัย	โขพิมพ์	๓๓๒	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๑๒	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๓๗๓	นาง	อุลัย	ล้ำหมอก	๑๔๖	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๑๓	๓๔๓๐๕๐๐๑๗๕๗๖๙	นาง	สำลี	บุญอภัย	๑๕๘	๖	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๑๔	๓๔๓๐๕๐๐๑๗๕๓๙๔	นาง	ลำเยา	ชนะบุญ	๒๒๘	๖	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๑๕	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๐๐๘	นาง	บัวสี	แนวประเสริฐ	๑๗๙	๔	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๑๖	๓๔๓๐๕๐๐๘๗๖๗๗๑	นาง	ใบศรี	ชัยโพนงาม	๒๖	๑๒	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๑๗	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๔๓๓	นาง	พุดธา	คำพานาง	๒๑	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๑๘	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๐๖๑	นาง	ลักษณ์	สว่างมนต์	๓๖๑	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๑๙	๓๔๑๐๑๐๐๙๙๗๙๒๐	นาย	สุบรรณ	สว่างมนต์	๓๖๑	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒๐	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๓๒๖	นาง	สุดชาติ	บุตรสารคำ	๑๖๙	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒๑	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๓๓๔	นาย	จันทา	บุตรสารคำ	๑๗๘	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒๒	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๓๑๘	นาง	วันเพ็ญ	คนกลาง	๒๔๙	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒๓	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๓๗๒	นาย	บุญเหลือ	เนืองอุดม	๑๗๕	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒๔	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๖๕	นาง	บังอร	เหล่าโค้ง	๒๒๔	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒๕	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๓๕๒	นาย	อิสระ	บ้างตำรวจ	๑๘๑	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒๖	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๒๓๔	นาง	จันทา	พรมเขียว	๑๓๖	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒๗	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๔๗๓	นาง	อุทัย	ดวงเคน	๓๔๔	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒๘	๒๔๑๐๘๐๐๐๑๖๘๓๔	นาย	สำราญ	พันศิริ	๖๒	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒๙	๕๕๓๐๕๐๐๐๒๕๓๒	นาง	สมใจ	ทับทิมใส	๒๑๕	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓๐	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๗๑๗	นาง	เกสร	เนืองอุดม	๑๗๕	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓๑	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๐๘๘	นาง	สมพร	สาระบัว	๓๖๗	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓๒	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๓๑๑	นาง	สุพันธ์	อุทัยเรือง	๑๒๐	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓๓	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๗๑๑๑	นาง	สมร	พันศิริ	๕๗	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓๔	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๒๔๒	นาย	บุญพา	มะโนมัย	๙	๑๒	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓๕	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๑๔๔	นาย	สังเวียน	แสนสุด	๕๒	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓๖	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๑๗๖	นาย	อวน	ดวงเนตร	๑๑๔	๑๒	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓๗	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๗๔๒	นาย	สุภาพ	บุญอภัย	๑๕๘	๖	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓๘	๓๔๓๐๕๐๐๐๗๕๓๘๓	นาง	ยุพิน	โคตรหนองบึง	๓๒	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓๙	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๓๒๒๒	นาย	ประมวล	เหล่าโค้ง	๑๕๒	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย

๔๐	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๓๑๖๒	นาง	บัวผัน	วะสมบัติ	๑	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔๑	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๔๙๗๑	นาย	คำหาร	จันทะสม	๗๒	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔๒	๕๔๓๐๕๙๐๐๒๘๒๔๑	นาง	รสหวาน	แหวนประเสริฐ	๑๕๓	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔๓	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๓๙๕๘	นาง	ปุย	รักษาบุญ	๒๕๓	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔๔	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๒๘๒๖	นาง	แดง	บุญอภัย	๓	๑๒	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔๕	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๓๓๓๒	นาง	สมพร	จุฬาลี	๑๐๖	๖	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔๖	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๓๐๘๗	นาง	แดง	จันทะสม	๑๔๙	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔๗	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๓๓๕๙	นาย	สมศักดิ์	สุนะไธ	๓	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔๘	๕๔๓๐๕๙๐๐๐๖๔๙๒	นาย	ทองคำ	หงษ์คำชัย	๒	๑๒	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔๙	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๓๖๒	นาย	เสถียร	โสโท	๖๙	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕๐	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๒๗๙๐	นาย	สุรัชย์	สุริวงศ์	๑๑๕	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕๑	๓๔๑๐๘๐๐๐๕๐๘๑๐	นาย	สมประสงค์	คงดี	๖๓	๑๒	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕๒	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๓๖๕๖	นาย	พนม	คำพานาง	๔	๑๒	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕๓	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๔๘๓๕	นาย	บุญอิง	โพธิ์ศรี	๒๘๙	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕๔	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๓๖๒๖	นาง	ทองทิพย์	คำควร	๓๖๓	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕๕	๓๔๓๐๕๐๐๑๗๒๘๙๑	นาง	ทองหยด	เลพล	๕๘	๖	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕๖	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๖๔๙	นาย	ไสว	บัวใหญ่รักษา	๓๙	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕๗	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๓๒๒๒	นาย	อำนวย	เหล่าไก่อ	๑๕๓	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕๘	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๖๗๓	นาง	ระนอง	ราชวงศ์	๑๙๕	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕๙	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๖๗๒๒	นาง	ไพรัช	แก้วม่วง	๕๒	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๖๐	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๙๙๗๗	นาย	บุญเพ็ง	ศรีวิราช	๑๐๐	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย

๓. หลักสูตรการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว (การดูแลรักษา/ตัดข้าวปนระยะก่อนตั้งท้อง)

ลำดับ ที่	เลขประจำตัวประชาชน	คำนำหน้า นาม	ชื่อ	นามสกุล	บ.เลขที่	หมู่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด
๑	๓๔๓๐๕๐๑๑๘๓๕๗๕	นาง	คำไพโร	แก้วม่วง	๑๕๖	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๖๘๘	นาง	นิรัตน์	บุญรวม	๘๕	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๖๕๙	นาย	สุพจน์	ภูดารัตน์	๑๙๕	๑๒	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๓๓๕๙	นาย	สมศักดิ์	สุนะไตร	๓	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๖๖๑	นาง	สายเชิด	มิเถวาลัย	๘๗	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๖	๓๔๓๐๕๐๑๑๘๖๙๕๕	นาง	ลำไย	เห็มมันตา	๓๔๐	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๗	๓๔๓๐๖๐๐๖๕๙๖๑๑	นาย	โสภา	อุทัยเรือง	๑๒๐	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๘	๓๔๑๐๕๐๐๓๔๔๑๐๙	นาง	สุดใจ	ธรรมลา	๓๙๖	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๙	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๒๕๑	นาย	วงศา	มะโนมัย	๒๑๑	๖	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๑๐	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๒๑๘	นาง	นันทนา	สายสิงห์	๑๐	๖	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๑๑	๓๔๓๐๕๐๑๑๘๔๖๒๑	นาง	วิสัย	โขพิมพ์	๓๓๒	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๑๒	๓๔๓๐๕๐๑๑๘๕๓๗๓	นาง	อุลัย	ลำหมอก	๑๔๖	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๑๓	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๗๖๙	นาง	สำลี	บุญอภัย	๑๕๘	๖	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๑๔	๓๔๓๐๕๐๑๑๘๐๓๙๔	นาง	ลำเยา	ชนะบุญ	๒๒๘	๖	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๑๕	๓๔๓๐๕๐๑๑๕๐๐๘	นาง	บัวสี	แนวประเสริฐ	๑๗๙	๔	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๑๖	๓๔๓๐๕๐๐๘๗๖๗๗๑	นาง	ใบศรี	ชัยโพงาม	๒๖	๑๒	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๑๗	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๔๕๓๓	นาง	พุทธา	คำพานาง	๒๑	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๑๘	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๐๖๑	นาง	ลักขณา	สว่างมนต์	๓๖๑	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๑๙	๓๔๑๐๑๐๐๙๙๗๙๒๐	นาย	สุบรรณ	สว่างมนต์	๓๖๑	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒๐	๓๔๓๐๕๐๑๑๘๕๓๒๖	นาง	สุดชาดา	บุตรสารคำ	๑๖๙	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒๑	๓๔๓๐๕๐๑๑๘๕๓๓๔	นาย	จันลา	บุตรสารคำ	๑๗๘	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒๒	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๔๑๘	นาง	วันเพ็ญ	คนกลาง	๒๔๙	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒๓	๓๔๓๐๕๐๑๑๔๓๔๗๒	นาย	บุญเหลือ	เนื่องอุดม	๑๗๕	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒๔	๓๔๓๐๕๐๑๑๘๗๔๖๕	นาง	บังอร	เหล่าไก่อ	๒๒๔	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒๕	๓๔๓๐๕๐๑๑๘๕๑๕๒	นาย	อิสระ	บ้างตำรว	๑๘๑	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒๖	๓๔๓๐๕๐๑๑๘๒๒๓๔	นาง	จันทา	พรมเขียว	๑๓๖	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒๗	๓๔๓๐๕๐๑๑๘๕๔๗๓	นาง	อุทัย	ดวงเคน	๓๔๔	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒๘	๒๔๑๐๘๐๐๐๑๖๘๓๔	นาย	สำราญ	พันธศิริ	๖๒	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒๙	๕๕๓๐๕๐๐๐๔๒๕๓๒	นาง	สมใจ	ทับทิมใส	๒๑๕	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓๐	๓๔๓๐๕๐๑๑๘๕๗๑๗	นาง	เกสร	เนื่องอุดม	๑๗๕	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓๑	๓๔๓๐๕๐๑๑๒๐๘๓๘	นาง	สมพร	สาระบัว	๓๖๗	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓๒	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๔๓๑	นาง	สุพันธ์	อุทัยเรือง	๑๒๐	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓๓	๓๔๓๐๕๐๑๗๗๐๑๐๑	นาง	สมร	พันธศิริ	๕๗	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓๔	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๒๔๒	นาย	บุญพา	มะโนมัย	๙	๑๒	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓๕	๓๔๓๐๔๐๑๑๗๙๑๔๔	นาย	สังเวียน	แสนสุด	๕๒	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓๖	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๑๘๗๖	นาย	อวน	ดวงเนตร	๑๑๔	๑๒	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย

๓๗	๓๔๓๐๕๐๐๑๘๐๗๔๒	นาย	สุภาพ	บุญอภัย	๑๕๘	๖	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓๘	๓๔๓๐๕๑๐๐๐๗๓๘๓	นาง	ยุพิน	โคตรหนองปิง	๓๒	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓๙	๓๔๓๐๕๐๑๑๘๓๒๒๒	นาย	ประมวล	เหล่าไก่อ่ง	๑๕๒	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔๐	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๗๓๑๖๒	นาง	บัวผัน	วะสมบัติ	๑	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔๑	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๗๔๙๗๑	นาย	คำหาร	จันทะสม	๗๒	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔๒	๕๕๓๐๕๑๐๐๒๘๒๔๑	นาง	รสหวาน	แหวนประเสริฐ	๑๕๓	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔๓	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๘๓๔๕๘	นาง	ปุย	รักษาบุญ	๒๕๓	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔๔	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๒๘๒๖	นาง	แดง	บุญอภัย	๓	๑๒	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔๕	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๗๓๓๓๒	นาง	สมพร	จุฬาลี	๑๐๖	๖	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔๖	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๘๓๐๘๗	นาง	แดง	จันทะสม	๑๔๙	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔๗	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๗๓๓๕๙	นาย	สมศักดิ์	สุนะไตร	๓	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔๘	๕๕๓๐๕๑๐๐๖๔๙๒	นาย	ทองคำ	หงษ์คำชัย	๒	๑๒	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔๙	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๗๓๖๒	นาย	เสถียร	โสโท	๖๙	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕๐	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๘๒๗๙๐	นาย	สุรัชย์	สุริวงศ์	๑๑๕	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕๑	๓๔๑๐๘๐๐๐๕๐๘๑๐	นาย	สมประสงค์	คงดี	๖๓	๑๒	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕๒	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๗๓๖๕๖	นาย	พนม	คำพานาง	๔	๑๒	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕๓	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๗๔๘๓๕	นาย	บุญอิง	โพธิ์ศรี	๒๘๙	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕๔	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๗๓๗๒๖	นาง	ทองทิพย์	คำควร	๓๖๓	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕๕	๓๔๓๐๕๐๐๑๑๗๓๙๑	นาง	ทองหยด	เลพล	๕๘	๖	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕๖	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๕๖๔๙	นาย	ไสว	บัวใหญ่รักษา	๓๙	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕๗	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๘๓๒๒๒	นาย	อำนวย	เหล่าไก่อ่ง	๑๕๓	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕๘	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๕๖๗๓	นาง	ระนอง	ราชวงศ์	๑๙๕	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕๙	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๗๓๒๒๒	นาง	ไพรัช	แก้วม่วง	๕๒	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๖๐	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๗๔๙๗๗	นาย	บุญเพ็ง	ศรีวิราช	๑๐๐	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย

๔. หลักสูตรการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว (การดูแลรักษา/ตัดข้าวปนระยะออกรวง)

ลำดับ ที่	เลขประจำตัวประชาชน	คำนำหน้า นาม	ชื่อ	นามสกุล	บ.เลขที่	หมู่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด
๑	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๙๑๔๔	นาย	สังเวียน	แสนสุด	๕๒	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๔๙๗๑	นาย	คำหาร	จันทะสม	๗๒	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๒๘๕๙	นาย	สุพจน์	ภูดารัตน์	๑๙๕	๑๒	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๓๒๒๒	นาย	ประมวล	เหล่าโคง	๑๕๒	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๖๖๑	นาง	สายเชิด	มิเถาว์ลัย	๘๗	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๖	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๖๘๘	นาง	นิรัตน์	บุญรวม	๘๕	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๗	๓๔๐๐๑๐๐๗๗๐๕๕๑	นาง	เยาวเรศ	โลโท	๖๙	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๘	๓๔๐๐๘๐๐๑๒๓๗๙๕	นาง	ปราณี	ดวงเนตร	๑๑๔	๑๒	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๙	๕๕๓๐๕๙๐๐๐๗๓๘๓	นาง	ยุพิน	โคตรหนองปิง	๓๒	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๑๐	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๑๓๘๖	นาย	พุฒ	ชีนปะ	๑๑๐	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๑๑	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๒๕๑	นาย	วงศา	มะโนมัย	๒๑๑	๖	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๑๒	๒๔๑๐๘๐๐๐๑๖๘๓๔	นาย	สำราญ	พันศิริ	๖๒	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๑๓	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๔๗๖๙	นาง	สำลี	บุญอภัย	๑๕๘	๖	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๑๔	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๑๕๒	นาย	อิสระ	บั้งตำรวจ	๑๘๑	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๑๕	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๒๔๒	นาย	บุญพา	มะโนมัย	๙	๑๒	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๑๖	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๘๐๘๗	นาง	แดง	จันทะสม	๑๔๙	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๑๗	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๖๖๖๘	นาง	สมหมาย	วงศ์ชัยนัน	๓๓๖	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๑๘	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๓๙๕๘	นาง	ปุย	รักษาบุญ	๒๕๓	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๑๙	๓๔๑๐๕๐๐๓๔๔๑๐๙	นาง	สุดใจ	ธรรมลา	๓๙๖	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒๐	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๖๙๕๕	นาง	ลำไย	เห็มม้นตา	๓๔๐	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒๑	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๒๙๗๐	นาย	สุรัชย์	สุริวงศ์	๑๔๔	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒๒	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๐๘๓๘	นาง	สมพร	สาระบัว	๓๖๗	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒๓	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๔๗๑๗	นาง	เกสร	เนืองอุดม	๑๗๕	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒๔	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๖๕๒๔	นาง	จันทร์	แดนภูเขียว	๒๙	๑๒	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒๕	๓๔๓๐๕๐๐๑๑๘๓๕๗	นาง	คำไพร	แก้วม่วง	๑๕๖	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒๖	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๙๕๖๐	นาง	คำผัน	แสงโทโพธิ์	๙๒	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒๗	๓๔๐๐๖๐๐๖๕๙๖๑๑	นาย	โสภา	อุทัยเรือง	๑๒๐	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒๘	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๘๖๕	นาง	บังอร	เหล่าโคง	๒๒๔	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒๙	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๖๖๑๒	นาง	ลัมัย	แสนสุด	๒๓๖	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓๐	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๔๖๒๑	นาง	วิสัย	โชพิมพ์	๓๓๒	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓๑	๓๔๓๐๕๐๐๑๗๘๙๑	นาง	ทองหยด	เลพล	๕๘	๖	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓๒	๓๔๓๐๕๐๐๑๑๗๔๑๕	นาง	วันเพ็ญ	คนกลาง	๒๔๙	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓๓	๓๔๓๐๕๐๐๑๗๘๓๙๔	นาง	ลำเยา	ชนะบุญ	๒๒๘	๖	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย

๓๔	๓๔๓๐๕๐๑๑๘๕๑๓๖	นาย	เรืองเดช	บ้างตำรวจ	๒๑๓	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓๕	๓๔๓๐๕๐๑๑๘๗๔๓๑	นาง	สุพันธ์	อุทัยเรือง	๑๒๐	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓๖	๓๔๑๐๘๐๐๐๕๐๘๑๐	นาย	สมประสงค์	คงดี	๖๓	๑๒	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓๗	๓๔๓๐๕๐๑๑๘๗๘๐๗	นาย	สมพาน	วงศ์คำช้าง	๒๖๙	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓๘	๓๔๑๐๕๐๐๓๔๗๕๗๔	นาย	พันธ์	วงหนองแล้ง	๓๑๔	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓๙	๓๔๓๐๕๐๐๑๗๖๔๑๙	นาย	สมศักดิ์	บุญกว้าง	๑	๑๒	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔๐	๓๔๓๐๕๐๐๑๗๖๔๓๕	นาย	สลัด	บุญกว้าง	๗๗	๑๒	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔๑	๓๔๓๐๕๐๑๑๘๗๗๖๕๖	นาย	พนม	คำพานาง	๔	๑๒	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔๒	๓๔๓๐๕๐๐๑๗๖๕๓	นาง	สรพา	มทิพันธุ์	๒	๖	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔๓	๓๔๓๐๕๐๐๐๔๗๐๙๗	นาย	จาน	ละอองเอี่ยม	๑๑๗	๑๒	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔๔	๓๔๓๐๕๐๑๑๘๗๓๓๒	นาง	สมพร	จุฬาลี	๑๐๖	๖	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔๕	๓๔๓๐๕๐๐๑๗๖๗๙๖	นาย	ทวี	จุฬาลี	๒๓๐	๖	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔๖	๓๔๓๐๕๐๑๑๘๘๘๗๓	นาง	อุทัย	ดวงเคน	๓๔๔	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔๗	๓๔๓๐๕๐๑๑๘๘๘๘๑	นางสาว	นันทิญา	สายบุญขันธ	๑๗๗	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔๘	๓๔๓๐๕๐๑๗๗๐๑๐๐	นาง	สมร	พันศิริ	๕๗	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔๙	๓๔๓๐๕๐๑๑๘๗๖๗๒๒	นาง	ไพรัช	แก้วม่วง	๕๒	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕๐	๓๔๓๐๕๐๑๑๘๗๖๖๑	นาง	ลักษณ์	สว่างมนต์	๙๖๑	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕๑	๓๔๓๐๕๐๐๑๗๖๒๐๖	นาง	แดง	ศรีชมภู	๒๕	๖	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕๒	๕๔๓๐๕๙๐๐๒๘๒๔๑	นาง	รสหวาน	แหวนประเสริฐ	๑๕๓	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕๓	๓๔๓๐๕๐๑๑๘๗๒๓๔	นาง	จันทร์ทา	พรมเขียว	๑๓๖	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕๔	๓๔๓๐๕๐๐๘๗๖๗๗๑	นาง	ใบศรี	ชัยโพนงาม	๒๖	๑๒	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕๕	๓๔๓๐๕๐๑๑๘๗๓๔๑	นาย	สมชาย	สุนะไตร	๑๘๖	๖	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕๖	๓๔๓๐๕๐๐๑๗๘๗๒๖	นาง	ดวงเดือน	แก้วหอม	๖๗	๖	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕๗	๓๔๓๐๕๐๑๑๘๗๓๕๐	นาย	หนูเลื่อน	แสวงสุข	๒๒๑	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕๘	๓๔๓๐๕๐๑๑๘๗๒๒๒	นาย	อำนวย	เหล้าโก่ง	๑๕๓	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕๙	๓๔๓๐๕๐๑๑๘๗๓๐๙	นาย	อำนวย	วงศ์คำจันทร์	๒๒๐	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๖๐	๓๔๓๐๕๐๑๑๘๘๖๘๓	นาง	กาญจนา	บ้างตำรวจ	๑๘๑	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย

๕. หลักสูตรการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว(การดูแลรักษา/ตัดข้าวป่นระยะโน้มรวง)

ลำดับ ที่	เลขประจำตัว ประชาชน	คำนำหน้า นาม	ชื่อ	นามสกุล	บ. เลขที่	หมู่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด
๑	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๑๗๓๐๙	นาย	อำนวย	วงศ์คำจันทร์	๒๒๐	๑๑	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๒	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๑๒๒๓๔	นาง	จันทา	พรมเขียว	๑๓๖	๑๑	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๓	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๑๕๖๔๙	นาย	ไสว	บัวใหญ่รักษา	๓๙	๑๑	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๔	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๑๗๖๕๖	นาย	พนม	คำพานาง	๔	๑๒	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๕	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๑๗๕๗๑	นาย	คำหาร	จันทะสม	๗๒	๕	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๖	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๑๘๒๓๔๐	นาง	แจ่มจันทร์	พันธ์ปาน	๓๔๓	๑๑	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๗	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๑๘๗๖๕	นาง	บังอร	เหล่าไก่อ่ง	๒๒๔	๕	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๘	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๑๘๗๑๔๔	นาย	สังเวียน	แสนสุด	๕๒	๕	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๙	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๑๘๗๘๒๖	นาง	ทองทิพย์	คำควร	๓๖๓	๕	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๑๐	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๑๘๘๒๑๑	นาย	เคน	คนกลาง	๑๖๘	๑๑	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๑๑	๓๔๑๐๕๐๐๓๔๗๕๗๔	นาย	พันธ์	วงหนองแจ้ง	๓๑๔	๑๑	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๑๒	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๑๗๓๒๓	นาย	สมพร	สวัสดิ์นาที	๔๗	๑๑	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๑๓	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๑๗๔๑๕	นาง	วันเพ็ญ	คนกลาง	๒๔๙	๑๑	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๑๔	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๑๘๘๘๑	นางสาว	นันทิญา	สายบุญจันทร์	๑๗๗	๑๑	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๑๕	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๑๘๘๗๓	นาง	อุทัย	ดวงเคน	๓๔๔	๑๑	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๑๖	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๑๘๖๑	นาง	สายเชิด	มิเถาว์ลย์	๘๗	๑๑	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๑๗	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๑๘๗๒๙๒	นาง	บัวจันทร์	โพธิ์ศรี	๕๓	๖	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๑๘	๕๕๓๐๕๕๐๐๐๗๓๘๓	นาง	ยุพิน	โคตรหนองปิง	๓๒	๑๑	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๑๙	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๑๘๗๗๑	นาง	ใบศรี	ชัยโพนงาม	๒๖	๑๒	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๒๐	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๑๘๗๓๐	นาย	หนูไกร	ภูตาเศษ	๑๓๙	๖	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๒๑	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๑๘๓๒๕	นาง	แหวน	เหง้าพรมมินทร์	๑๕๐	๕	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๒๒	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๑๘๗๗๗	นาย	บุญเพ็ง	ศรีวิราช	๑๐๐	๑๑	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๒๓	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๑๘๖๕๑	นาย	วงศา	มะโนมัย	๒๑๑	๖	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๒๔	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๑๘๗๘๕	นาย	เซง	อ่อนวันนา	๒๕	๑๑	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๒๕	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๑๘๖๘๓	นาง	กาญจนา	บั้งตำรว	๑๘๑	๑๑	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๒๖	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๑๘๓๖	นาย	เรืองเดช	บั้งตำรว	๒๑๓	๕	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๒๗	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๑๘๓๔	นาง	ลำเยา	ชนะบุญ	๒๒๘	๖	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๒๘	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๑๘๗๒๒๒	นาย	บาง	นาคอก	๕๙	๑๑	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๒๙	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๑๘๓๒๔	นาง	เกสร	มะโนมัย	๙	๑๒	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๓๐	๓๔๑๐๑๑๑๑๗๒๖๖๗	นาย	สมร	ทุมพร	๒๒	๕	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๓๑	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๑๘๕๙	นาย	สมศักดิ์	สุนะไตร	๓	๕	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๓๒	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๑๘๖๑	นาง	ลักษณา	สว่างมนต์	๓๖๑	๕	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๓๓	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๑๘๒๒๒	นาย	อำนวย	เหล่าไก่อ่ง	๑๕๓	๕	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๓๔	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๑๘๖๖๑๒	นาง	ลมัย	แสนสุด	๒๓๖	๕	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๓๕	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๑๘๗๐๑๑	นาง	สมร	พันธ์ศิริ	๕๗	๑๑	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๓๖	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๑๘๕๗	นาง	คำไพร	แก้วมวง	๑๕๖	๕	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย

๓๗	๓๔๑๐๕๐๐๓๔๔๑๐๙	นาง	สุดใจ	ธรรมลา	๓๙๖	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓๘	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๗๘๔๓๑	นาง	สุพันธ์	อุทัยเรือง	๑๒๐	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓๙	๓๔๐๐๘๐๐๑๒๓๗๙๕	นาง	ปราณี	ดวงเนตร	๑๑๔	๑๒	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔๐	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๘๒๘๒๘	นาง	สมพร	สาระบัว	๓๖๗	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔๑	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๕๖๘๘	นาง	นิรัตน์	บุญรวม	๘๕	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔๒	๓๔๗๑๐๐๐๓๑๐๔๔๓	นาย	บุญโฮม	ขวัญทอง	๑๔๓	๑๒	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔๓	๓๔๓๐๕๐๐๐๔๗๐๙๗	นาย	จาน	ละอองเอี่ยม	๑๑๗	๑๒	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔๔	๒๔๑๐๘๐๐๐๑๖๘๓๔	นาย	สำราญ	พันธ์ศิริ	๖๒	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔๕	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๗๓๓๔๑	นาย	สมชาย	สุนะไทร	๑๘๙	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔๖	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๘๖๕๕	นาง	ลำไย	เห็มมนตา	๓๔๐	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔๗	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๗๓๓๓๒	นาง	สมพร	จุฬาลี	๑๐๖	๖	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔๘	๓๔๑๐๘๐๐๐๕๐๘๑๐	นาย	สมประสงค์	คงดี	๖๓	๑๒	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔๙	๓๔๓๐๕๐๐๑๑๗๔๓๕	นาย	สลัด	บุญกว้าง	๒๒	๑๒	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕๐	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๗๒๘๕๙	นาย	สุพจน์	ภูดารัตน์	๑๙๕	๖	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕๑	๓๔๓๐๕๐๐๑๑๗๖๙๑	นาง	ทองหยด	เลพล	๕๘	๖	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕๒	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๘๕๑๕๒	นาย	อิสระ	บ้างตำรวจ	๑๘๑	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕๓	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๗๗๑๔๑	นาง	ดวงเดือน	เก้าหอม	๓๔	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕๔	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๘๘๓๕๐	นาย	หนูเลื่อน	แสวงสุข	๒๒๑	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕๕	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๗๓๑๖๒	นาง	บัวผัน	วะสมบัติ	๑	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕๖	๕๔๓๐๕๙๐๐๐๗๗๘๙	นาง	สมบัติ	วงเวียน	๒๗	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕๗	๓๔๓๐๕๐๐๑๑๗๖๒๐๖	นาง	แดง	ศรีชมภู	๒๕	๖	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕๘	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๘๑๘๖	นาย	พุธ	ชินปะ	๑๗๖	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕๙	๓๔๐๐๑๐๐๗๗๐๕๕๑	นาง	เยาวเรศ	โสโท	๖๑	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๖๐	๓๔๓๐๕๐๑๑๑๘๒๗๙๐	นาย	สุรัชย์	สุรวงศ์	๑๑๕	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย

๖. หลักสูตรการปฏิบัติทางการที่ดีและเหมาะสม GAP และการเตรียมความพร้อมสู่มาตรฐานอินทรีย์

ลำดับ ที่	เลขประจำตัวประชาชน	คำนำหน้า นาม	ชื่อ	นามสกุล	บ. เลขที่	หมู่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด
๑	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๙๑๔๔	นาย	สังเวียน	แสนสุด	๕๒	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๔๙๗๑	นาย	คำหาร	จันทะสม	๗๒	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๒๘๕๙	นาย	สุพจน์	ภูดารัตน์	๑๙๕	๑๒	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๔	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๖๔๙	นาง	ไสว	บัวใหญ่รักษา	๓๙	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๕	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๒๖๖๑	นาง	สายเชิด	มิเถวาลัย	๘๗	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๖	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๖๘๘	นาง	นิรัตน์	บุญรวม	๘๕	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๗	๓๔๐๐๑๐๐๗๗๐๕๕๑	นาง	เยาวเรศ	โสโท	๖๙	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๘	๓๔๐๐๘๐๐๑๒๓๗๙๕	นาง	ปราณี	ดวงเนตร	๑๑๔	๑๒	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๙	๕๕๓๐๕๙๐๐๐๗๓๘๓	นาง	ยุพิน	โคตรหนองบึง	๓๒	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๑๐	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๑๓๘๖	นาย	พุฒ	ชินปะ	๑๑๐	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๑๑	๓๔๓๐๕๐๐๑๗๕๒๕๑	นาย	วงศา	มะโนมัย	๒๑๑	๖	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๑๒	๒๔๑๐๘๐๐๐๑๖๘๓๔	นาย	สำราญ	พันศิริ	๖๒	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๑๓	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๑๘๐๗	นาย	สมพาน	วงศ์คำช้าง	๒๖๙	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๑๔	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๑๘๐๗	นาง	แดง	จันทะสม	๑๔๙	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๑๕	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๓๙๕๘	นาง	ปุย	รักษาบุญ	๒๕๓	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๑๖	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๒๖๕๕	นาง	ลำไย	เห็มมันตา	๓๔๐	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๑๗	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๒๙๗๐	นาย	สุรัชย์	สุริวงศ์	๑๔๔	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๑๘	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๒๘๓๘	นาง	สมพร	สาระบัว	๓๖๗	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๑๙	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๔๗๑๗	นาง	เกสร	เนื่องอุดม	๑๗๕	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒๐	๓๔๓๐๕๐๐๑๗๘๒๙๒	นาง	บัวจันทร์	โพธิ์ศรี	๑๐๐	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒๑	๓๔๓๐๕๐๐๑๗๓๕๓๗	นาง	คำไพร	แก้วม่วง	๑๕๖	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒๒	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๙๕๖๐	นาง	คำผัน	แสงโทโพธิ์	๙๒	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒๓	๓๓๓๐๔๐๐๑๖๔๙๓๒	นาง	จันทร์ศรี	พิมพ์ลา	๑๔๑	๖	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒๔	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๙๖๕	นาง	บังอร	เหล่าไก่	๒๒๔	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒๕	๓๔๓๐๕๐๐๑๗๙๖๙๑	นาง	ทองหยด	เลพล	๕๘	๖	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒๖	๓๔๓๐๕๐๐๑๗๙๔๕	นาง	วันเพ็ญ	คนกลาง	๒๔๙	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒๗	๓๔๓๐๕๐๐๑๗๐๓๙๔	นาง	ลำเยา	ชนะบุญ	๒๒๘	๖	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒๘	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๔๘๓๕	นาย	บุญอิง	โพธิ์ศรี	๒๘๙	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๒๙	๕๕๓๐๕๐๐๐๒๒๕๓๒	นาง	สมใจ	ทับทิมใส	๒๑๕	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓๐	๓๔๓๐๕๐๐๑๗๙๖๕๓	นาง	สราพา	มหินันธุ์	๒	๖	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓๑	๓๔๓๐๕๐๐๐๔๗๐๙๗	นาย	จาน	ละอองเอี่ยม	๑๑๗	๑๒	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓๒	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๔๘๗๓	นาง	อุทัย	ดวงเคน	๓๔๔	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓๓	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๔๘๘๑	นางสาว	นันทิญา	สายบุญพันธ์	๑๗๗	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓๔	๓๔๓๐๕๐๑๗๗๐๑๐๐	นาง	สมร	พันศิริ	๕๗	๑๑	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓๕	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๖๗๒๒	นาง	ไพรัช	แก้วม่วง	๕๒	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย
๓๖	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๔๐๖๑	นาง	ลักขณา	สว่างมนต์	๙๖๑	๕	อุดมพร	เผ่าไร่	หนองคาย

๓๗	๓๔๓๐๕๐๑๑๘๒๒๓๔	นาง	จันทร์ทา	พรมเขียว	๑๓๖	๑๑	อุดมพร	เผ้าไร่	หนองคาย
๓๘	๓๔๓๐๕๐๐๘๗๖๗๗๑	นาง	ใบศรี	ชัยโพนงาม	๒๖	๑๒	อุดมพร	เผ้าไร่	หนองคาย
๓๙	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๓๓๔๑	นาย	สมชาย	สุนะไทร	๑๘๖	๖	อุดมพร	เผ้าไร่	หนองคาย
๔๐	๓๔๓๐๕๐๑๑๘๗๓๐๙	นาย	อำนวย	วงศ์คำจันทร์	๒๒๐	๑๑	อุดมพร	เผ้าไร่	หนองคาย
๔๑	๓๔๑๐๑๐๐๙๙๗๙๒๐	นาย	สุบรรณ	สว่างมนต์	๓๖๑	๕	อุดมพร	เผ้าไร่	หนองคาย
๔๒	๓๔๓๐๕๐๑๑๘๔๓๒๖	นาง	สุดชาดา	บุตรสารคำ	๑๖๙	๕	อุดมพร	เผ้าไร่	หนองคาย
๔๓	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๘๘๗๓	นาย	ถวิล	ชนะพันธ์	๙๘	๑๑	อุดมพร	เผ้าไร่	หนองคาย
๔๔	๓๔๑๐๕๐๐๓๒๘๑๙๗	นาง	บุษบา	ชนะพันธ์	๙๘	๑๑	อุดมพร	เผ้าไร่	หนองคาย
๔๕	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๖๓๓๑	นาง	สุพรรณ	สัวส์นาคี	๔๗	๕	อุดมพร	เผ้าไร่	หนองคาย
๔๖	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๒๘๐๐	นาย	สมัย	ปัญจะเสาร์	๑๓๕	๑๒	อุดมพร	เผ้าไร่	หนองคาย
๔๗	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๘๒๑๑	นาย	เคน	คนกลาง	๑๖๘	๑๑	อุดมพร	เผ้าไร่	หนองคาย
๔๘	๓๔๓๐๕๐๑๑๘๒๓๔๐	นาง	แจ่มจันทร์	พันธ์ปาน	๓๔๓	๑๑	อุดมพร	เผ้าไร่	หนองคาย
๔๙	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๙๙๓๓	นาย	จำปี	ราชศรีเมือง	๑๑๓	๖	อุดมพร	เผ้าไร่	หนองคาย
๕๐	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๖๗๓	นาง	ระนอง	ราชวงศ์	๑๙๕	๕	อุดมพร	เผ้าไร่	หนองคาย
๕๑	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๔๗๓๘	นาง	บุญโฮม	ภูยาทิพย์	๒๔	๑๑	อุดมพร	เผ้าไร่	หนองคาย
๕๒	๓๔๓๐๕๐๑๑๘๗๓๕๐	นาย	หนูเลื่อน	แสงสุข	๒๒๑	๑๑	อุดมพร	เผ้าไร่	หนองคาย
๕๓	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๗๓๕๗	นาง	บังอร	โสโ	๓๕๐	๑๑	อุดมพร	เผ้าไร่	หนองคาย
๕๔	๓๔๑๐๕๐๐๓๔๗๕๗๔	นาย	พันธ์	วงหนองแจ้ง	๓๑๔	๑๑	อุดมพร	เผ้าไร่	หนองคาย
๕๕	๘๓๐๐๑๐๑๘๒๖๙๔๑	นาย	บุญทอง	พิลาม	๑๔๗	๖	อุดมพร	เผ้าไร่	หนองคาย
๕๖	๓๔๓๐๕๐๐๑๗๔๗๖๙	นาง	สำลี	บุญอภัย	๑๕๘	๖	อุดมพร	เผ้าไร่	หนองคาย
๕๗	๓๗๑๐๙๐๐๓๑๘๖๓๓	นาย	สมัย	วรรณะ	๑๘๕	๕	อุดมพร	เผ้าไร่	หนองคาย
๕๘	๓๔๓๐๕๐๑๑๘๐๕๓๓	นาย	ทองแดง	บำรุงภักดี	๑๐๗	๑๖	อุดมพร	เผ้าไร่	หนองคาย
๕๙	๓๔๓๐๕๐๑๑๘๖๖๓๙	นาย	อุทัย	เหล่าโก	๒๖๕	๕	อุดมพร	เผ้าไร่	หนองคาย
๖๐	๓๔๓๐๕๐๑๑๘๒๗๙๐	นาย	สุรัช	สุริวงศ์	๑๑๕	๑๑	อุดมพร	เผ้าไร่	หนองคาย

๗. หลักสูตรการแปรรูปข้าว (คุกกี้จากข้าวมะลิดำ)

ลำดับ ที่	เลขประจำตัวประชาชน	คำนำหน้า นาม	ชื่อ	นามสกุล	บ.เลขที่	หมู่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด
๑	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๙๑๔๔	นาย	สังเวียน	แสนสุด	๕๒	๕	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๒	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๔๙๗๑	นาย	คำหาร	จันทะสม	๗๒	๕	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๓	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๒๘๕๙	นาย	สุพจน์	ภูดารัตน์	๑๙๕	๑๒	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๔	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๖๔๙	นาง	ไสว	บัวใหญ่รักษา	๓๙	๑๑	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๕	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๖๖๑	นาง	สายเชิด	มิเถาว์ลย์	๘๗	๑๑	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๖	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๖๘๘	นาง	นิรัตน์	บุญรวม	๘๕	๑๑	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๗	๓๔๐๐๑๐๐๗๗๐๕๕๑	นาง	เยาวเรศ	โสโท	๖๙	๑๑	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๘	๓๔๐๐๘๐๐๑๒๓๗๙๕	นาง	ปราณี	ดวงเนตร	๑๑๔	๑๒	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๙	๕๕๓๐๕๙๐๐๐๗๓๘๓	นาง	ยุพิน	โคตรหนองปิง	๓๒	๑๑	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๑๐	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๑๓๘๖	นาย	พุธ	ชินปะ	๑๑๐	๕	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๑๑	๓๔๓๐๕๐๐๑๗๕๒๕๑	นาย	วงศา	มะโนมัย	๒๑๑	๖	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๑๒	๒๔๑๐๘๐๐๐๑๖๘๓๔	นาย	สำราญ	พันธ์ศิริ	๖๒	๑๑	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๑๓	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๑๘๐๗	นาย	สมพาน	วงศ์คำช้าง	๒๖๙	๑๑	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๑๔	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๑๕๒	นาย	อิสระ	บ้างตำรวจ	๑๘๑	๑๑	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๑๕	๓๔๓๐๕๐๐๑๗๕๒๔๒	นาย	บุญพา	มะโนมัย	๙	๑๒	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๑๖	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๘๐๘๗	นาง	แดง	จันทะสม	๑๔๙	๕	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๑๗	๕๕๓๐๕๙๐๐๐๗๙๔๔	นาง	ไพวัลย์	สุตาติ	๑๐๔	๑๒	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๑๘	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๓๙๕๘	นาง	ปุย	รักษาบุญ	๒๕๓	๑๑	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๑๙	๓๔๓๐๕๐๐๘๘๙๙๗๑	นาง	ยุพิน	ภูทักหมาก	๑๔	๑๒	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๒๐	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๖๙๕๕	นาง	ลำไย	เห็มมันตา	๓๔๐	๕	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๒๑	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๒๙๗๐	นาย	สุรัชย์	สุริวงศ์	๑๔๔	๑๑	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๒๒	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๐๘๓๘	นาง	สมพร	สาระบัว	๓๖๗	๑๑	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๒๓	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๔๗๑๗	นาง	เกสร	เนืองอุดม	๑๗๕	๕	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๒๔	๓๔๓๐๕๐๐๑๗๘๒๙๒	นาง	บัวจันทร์	โพธิ์ศรี	๑๐๐	๑๑	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๒๕	๓๔๓๐๕๐๐๑๗๓๕๗	นาง	คำไพร	แก้วม่วง	๑๕๖	๕	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๒๖	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๙๕๖๐	นาง	คำผัน	แสงโทโพธิ์	๙๒	๑๑	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๒๗	๓๓๓๐๔๐๐๑๖๔๙๓๒	นาง	จันทร์ศรี	พิมพ์ลา	๑๔๑	๖	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๒๘	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๙๖๕	นาง	บังอร	เหล่าโก่ง	๒๒๔	๕	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๒๙	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๖๖๑๒	นาง	ลมัย	แสนสุด	๒๓๖	๕	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๓๐	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๘๖๒๑	นาง	วิสัย	โชติพิมพ์	๓๓๒	๕	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๓๑	๓๔๓๐๕๐๐๑๗๘๖๙๑	นาง	ทองหยด	เลพล	๕๘	๖	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๓๒	๓๔๓๐๕๐๐๑๗๔๑๕	นาง	วันเพ็ญ	คนกลาง	๒๔๙	๑๑	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๓๓	๓๔๓๐๕๐๐๑๗๐๓๙๔	นาง	ลำเยา	ชนะบุญ	๒๒๘	๖	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๓๔	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๔๘๓๕	นาย	บุญอิง	โพธิ์ศรี	๒๘๙	๑๑	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย

๓๕	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๘๔๓๑	นาง	สุพันธ์	อุทัยเรือง	๑๒๐	๑๑	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๓๖	๓๔๓๐๕๐๑๑๘๒๙๓๕๐	นาย	พรชัย	ล้ำหมอก	๑๘๖	๑๒	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๓๗	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๗๕๔๑	นาง	มาลัย	ประการโพธิ์	๓๙๕	๕	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๓๘	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๘๐๘๘๓	นาง	อุบล	แสนสุข	๑๑๓	๕	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๓๙	๕๔๓๐๕๐๐๐๔๒๕๓๒	นาง	สมใจ	ทับทิมใส	๒๑๕	๑๑	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๔๐	๓๔๓๐๕๐๐๑๗๖๔๓๕	นาย	สลัด	บุญกว้าง	๗๗	๑๒	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๔๑	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๗๖๕๖	นาย	พนม	คำพานาง	๔	๑๒	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๔๒	๓๔๓๐๕๐๐๑๗๖๕๓	นาง	สราพา	มทิพันธุ์	๒	๖	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๔๓	๓๔๓๐๕๐๐๐๔๗๐๙๗	นาย	จาน	ละอองเอี่ยม	๑๑๗	๑๒	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๔๔	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๓๓๓๒	นาง	สมพร	จุฬาลี	๑๐๖	๖	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๔๕	๓๔๓๐๕๐๐๑๗๖๗๙๖	นาย	ทวี	จุฬาลี	๒๓๐	๖	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๔๖	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๘๔๗๓	นาง	อุทัย	ดวงเคน	๓๔๔	๑๑	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๔๗	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๘๘๘๑	นางสาว	นันทิญา	สายบุญพันธ์	๑๗๗	๑๑	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๔๘	๓๔๓๐๕๐๑๗๗๐๑๐๐	นาง	สมร	พันธศิริ	๕๗	๑๑	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๔๙	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๖๗๒๒	นาง	ไพรัช	แก้วม่วง	๕๒	๕	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๕๐	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๔๐๖๑	นาง	ลักษณา	สว่างมนต์	๙๖๑	๕	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๕๑	๓๔๓๐๕๐๐๑๗๖๒๐๖	นาง	แดง	ศรีชมภู	๒๕	๖	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๕๒	๕๔๓๐๕๙๐๐๒๘๒๔๑	นาง	รสหวาน	แหวนประเสริฐ	๑๕๓	๕	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๕๓	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๒๒๓๔	นาง	จันทร์ทา	พรมเขียว	๑๓๖	๑๑	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๕๔	๓๔๓๐๕๐๐๘๗๖๗๗๑	นาง	ใบศรี	ชัยโพนงาม	๒๖	๑๒	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๕๕	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๓๓๔๑	นาย	สมชาย	สุนะไตร	๑๘๖	๖	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๕๖	๓๔๓๐๕๐๐๑๗๘๗๒๖	นาง	ดวงเดือน	แก้วหอม	๖๗	๖	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๕๗	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๘๓๕๐	นาย	หนูเลื่อน	แสวงสุข	๒๒๑	๑๑	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๕๘	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๓๒๒๒	นาย	อำนวย	เหล่าโค้ง	๑๕๓	๕	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๕๙	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๘๗๐๙	นาย	อำนวย	วงศ์คำจันทร์	๒๒๐	๑๑	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย
๖๐	๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๖๘๓	นาง	กาญจนา	บ้ำงตำรวจ	๑๘๑	๑๑	อุดมพร	เฝ้าไร่	หนองคาย

ศูนย์ต้นแบบ จำนวน ๑๐ แห่ง

๑. ศูนย์ต้นแบบด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว

ชื่อ - สกุล นางบังอร เหล่าโก่ง

ที่อยู่ ๒๒๔ หมู่ ๕ บ้านโนนสะอาด ตำบลอุดมพร อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย

หมายเลขบัตรประชาชน ๓ ๔๓๐๕ ๐๑๑๘๗ ๔๖ ๕

หมายเลขโทรศัพท์ -

ที่ดิน ๑ แปลง มีเนื้อที่ ๑๘ - ๐ - ๗๔ ไร่

จำนวนเนื้อที่ ๑๘ - ๐ - ๗๔ ไร่

เอกสารสิทธิ ส.ป.ก. แปลง ๑๖ กลุ่ม/ระหว่าง ๕๖๔๔/๒๔๗๘

ชื่อเจ้าของที่ดิน นางบังอร เหล่าโก่ง

ที่ตั้งที่ดิน หมู่ ๕ บ้านโนนสะอาด ตำบลอุดมพร อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย

ภูมิหลัง

นางบังอร เหล่าโก่ง เกิดที่หนองบัวลำภู โดยเกิดเมื่อปี พ.ศ.๒๕๐๔ ย้ายภูมิลำเนาตามบิดามารดา มาปี พ.ศ.๒๕๑๐ และได้เริ่มทำการเกษตร ปี พ.ศ.๒๕๒๑ บิดามารดาพาทำการเกษตรตั้งแต่เด็กจนโต นางบังอร ได้แต่งงานช่วงปี พ.ศ.๒๕๒๔ หลังจากแต่งงานก็เริ่มทำการเกษตรอย่างเป็นจริงเป็นจัง เพื่อจะได้มีรายได้เลี้ยงครอบครัว และให้บุตร ๒ คนมีเงินได้ไปศึกษาเล่าเรียน

จุดเปลี่ยน

โครงการนิคมเศรษฐกิจพอเพียงของหน่วยงานสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย มาให้ความรู้ และประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับโครงการเมื่อปี ๒๕๕๗ ได้เข้าร่วมโครงการนิคมเศรษฐกิจพอเพียง หลักสูตรการผลิตและคัดเมล็ดพันธุ์ข้าว ซึ่งเป็นการคัดเมล็ดพันธุ์ข้าวไว้ใช้เอง และขายได้อีกต่างหาก อีกทั้งสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย ยังได้เข้ามาให้ความรู้เรื่อยๆ โดยการเชิญหน่วยงานอื่นๆ มาให้ความรู้และนำไปฝึกปฏิบัติในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว

ปี ๒๕๕๙ ได้รับเป็นศูนย์ต้นแบบการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวไว้ใช้เอง เนื่องจากมีความตั้งใจเรียนรู้ และปฏิบัติการผลิตเชื้อรา เพื่อให้ได้มาใช้เองโดยไม่พึ่งสารเคมีในการทำการเกษตร จึงเป็นศูนย์เรียนรู้ให้สมาชิกที่สนใจได้มาเรียนรู้ในแปลงตัวเอง

ตำแหน่งทางสังคม นางบังอร เหล่าโก่ง ได้เป็นกรรมการผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ๔ ชุมชน

ลักษณะกิจกรรมในแปลงศูนย์ต้นแบบ

พื้นที่ทำการเกษตรของนางบังอร มีทั้งหมด ๒๔-๐-๗๔ ไร่ มีการจัดสรรพื้นที่ทำการเกษตรแบบผสมผสาน โดยแบ่งพื้นที่ทำการเกษตร ดังนี้

-	ปลูกข้าว	จำนวน ๘ ไร่	-	บ่อเลี้ยงปลา	จำนวน ๓ ไร่
-	คอกหมู คอกไก่	จำนวน ๓ งาน	-	สร้างที่พักอาศัย	จำนวน ๒ งาน

นอกจากพื้นที่ของตัวเองแล้ว ยังได้ทำการเกษตรในแปลงของสมาชิกด้วย ทั้งยางพารา และทำนาผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว

องค์ความรู้ (ด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวนาดำ กข. ๑๘)

การเตรียมกล้าปักดำ

๑. ไถกลบตอซังข้าว หลังการเก็บเกี่ยวแล้วหว่านเมล็ดถั่วพรางลงในแปลงนาข้าว การหว่านจะสะดวก ประหยัดเวลาและแรงงานที่สุด ทำโดยการนำเอาเมล็ดพันธุ์ที่เตรียมไว้ หว่านลงไปแปลงให้ทั่ว ในอัตรา ๘ - ๑๐ กิโลกรัมต่อไร่ แล้วพรวนดินกลบเมล็ด เมื่อเมล็ดถั่วพรางมีอายุ ๔๕ วัน หรือเริ่มออกดอกให้ไถกลบถั่วพรางทิ้งไว้ ๗-๑๐ วัน ให้ถั่วพรางย่อยสลายเพื่อเป็นปุ๋ยพืชสด

๒. ไถกลบเสร็จแล้ว ถั่วพรางจะย่อยสลาย ก็ไถครั้งที่ ๒ เรียกว่า ไถแปร ไถพรวน ทั้งนี้เพื่อย่อยดินที่ได้จากการไถครั้งแรกให้ก้อนดินเล็กลง เหมาะสมต่อการหว่านเมล็ดตกลำ นอกจากนี้การไถครั้งที่ ๒ ยังช่วยเกลี่ยดินให้ผิวดินราบเรียบขึ้น และปรับดินให้สม่ำเสมอ

๓. เมื่อดันกล้ามีอายุครบ ๒๕-๓๐ วัน ก็สามารถนำไปปักดำได้

ขั้นตอนการปักดำและการดูแลรักษา

๑. นำต้นกล้าที่ได้เตรียมไว้ในปักดำ โดยวิธีใช้ต้นกล้าประมาณ ๑ ต้น เพื่อให้ประหยัดต้นกล้า ในระยะการดำต้นกล้า เว้นระยะช่อง ๔ เมตร แล้วปล่อยว่างไว้ ๑ เมตร เพื่อให้สะดวกในการตัดข้าวปน

๒. เมื่อปักดำต้นกล้าได้ ๒๕ วัน ใส่ปุ๋ยสูตร ๑๘-๔๖-๐ อัตรา ๕ กิโลกรัม/ไร่ **“แต่ถ้าต้นกล้าสวยอยู่แล้วก็ไม่ควรไปหว่านปุ๋ยใส่เพิ่ม เพราะจะทำให้ข้าวเกิดโรค”** และเมื่อข้าวเริ่มตั้งท้องให้ใส่ปุ๋ยสูตร ๔๖-๐-๐ เพื่อบำรุงรวงข้าวให้สวยมากยิ่งขึ้น

๓. การใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาฉีดพ่นเพื่อป้องกันโรคใบไหม้ อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง จนกว่าจะถึงช่วงการเก็บเกี่ยว

การคัดพันธุ์ข้าวปน

๑. ระยะเพาะเมล็ดพันธุ์กล้า ให้สังเกตหากมีต้นกล้าต้นไหนมีความสูง และมีสีต้นกล้าที่ไม่เท่ากันกับพันธุ์ที่จะปลูก ให้ถอนทิ้งได้เลย

๒. ระยะแตกกอ หากเห็นลำต้นของกอข้าว มีข้าวสูงผิดไปจากต้นอื่น ให้ถอนทิ้งทันทีไม่ต้องเสียดายต้นข้าว เพราะวิธีผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ควรต้องทำสิ่งนี้เพื่อไม่ให้มีข้าวพันธุ์อื่นมาปะปน

๓. ระยะออกรวง เมื่อมีข้าวต้นใดก่อนให้ทำการถอนทิ้ง โดยสังเกตจากการออกรวงของข้าวทั้งหมดภายในแปลง

๔. ระยะโน้นรวง เมื่อข้าวอยู่ในช่วงระยะโน้นรวงแล้วแต่มีข้าวลักษณะอื่นปน เช่น เก็บเกี่ยวได้แล้ว หรือยังตั้งขึ้นให้ถอนทิ้งได้เลย

๕. ระยะเก็บเกี่ยว หากพบรวงข้าวที่มีลักษณะสีเข้มหรือสีอ่อนกว่าปกติให้ถอนทิ้งทันที และการเก็บเกี่ยวควรเก็บเกี่ยวด้วยมือจะได้กำจัดการปนของข้าวได้สูงที่สุด การนวดข้าวถ้าใช้เครื่องก็ควรทำความสะอาดให้ดี

การถ่ายทอดองค์ความรู้และการขยายเครือข่าย

เนื่องจากพื้นที่ของนางบังอร ได้รับการคัดเลือกให้เป็นแปลงนาข้าว ๔ สายพันธุ์ จากศูนย์วิจัยข้าวหนองคาย เพื่อสาธิตให้เห็นถึงการปลูกข้าว ให้รู้ว่าข้าวพันธุ์ไหนเหมาะสมกับพื้นที่เพาะปลูกของเรา ทำให้เกษตรกรที่มีข้าวสนใจในเรื่องการทำเกษตร เข้ามาสอบถามมากขึ้นในชุมชน และให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่ นางบังอร เป็นอย่างมาก ทั้งมีการจัดฝึกอบรมการคัดเมล็ดพันธุ์ข้าว ๔ ระยะ อบรมการรักษาโรคพืช โรคของข้าว ภายหลังที่ได้ฝึกอบรมในแปลงของตัวเองก็ได้เรียนรู้เข้าใจมากขึ้น และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ได้ไปอบรม มาฝึกปฏิบัติได้จริง และสามารถนำไปปรับใช้ได้อย่างถูกต้อง

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

กิจกรรมที่ ๑ ปลูกข้าว พื้นที่ ๘ ไร่

- ต้นทุน	จำนวน ๑๖,๐๐๐	บาท
- รายได้	จำนวน ๘๐,๐๐๐	บาท
- รายได้สุทธิ	จำนวน ๖๔,๐๐๐	บาท

กิจกรรมที่ ๒ ยางพารา พื้นที่ ๒๙ ไร่

- ต้นทุน	จำนวน ๗๒,๐๐๐	บาท
- รายได้	จำนวน ๒๓๐,๐๐๐	บาท
- รายได้สุทธิ	จำนวน ๑๕๘,๐๐๐	บาท

กิจกรรมที่ ๓ เลี้ยงสุกร พื้นที่ ๒ งาน ๑๐ ตัว

- ต้นทุน	จำนวน ๑๕,๐๐๐	บาท
- รายได้	จำนวน ๓๕,๐๐๐	บาท
- รายได้สุทธิ	จำนวน ๒๐,๐๐๐	บาท

กิจกรรมที่ ๔ เลี้ยงไก่ พื้นที่ ๑ งาน ๑๐๐ ตัว

- ต้นทุน	จำนวน ๑,๕๐๐	บาท
- รายได้	จำนวน ๖,๐๐๐	บาท
- รายได้สุทธิ	จำนวน ๔,๕๐๐	บาท

การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้

ความพอประมาณ ได้ทำการเกษตรในแบบพอเพียง มีกินในครอบครัว จากนั้นก็ทำตามแรงกำลังของเราเพื่อเป็นรายได้ให้กับครอบครัว ประหยัดอดออมไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย และทำการเกษตรแบบใช้หัวใจ ที่ได้ฝึกได้อบรมมาให้เกิดประโยชน์

ความมีเหตุมีผล จากการที่ได้รับฝึกอบรม ในการทำการเกษตรหลายๆ สิ่งหลายๆ อย่าง ทำให้ตัวเองมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำการเกษตรที่ดี มีคุณภาพ ทั้งในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวไว้ทำพันธุ์ข้าวที่มีคุณภาพ การผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มาไว้ใช้ในนาข้าว โดยไม่พึ่งสารเคมีในการกำจัดโรคพืช

ภูมิคุ้มกัน รู้จักบริหารการจัดการแปลงนาข้าว รู้ข้าวแต่ละสายพันธุ์มีความแตกต่างกันอย่างไร ข้าวชนิดไหนเหมาะสมกับพื้นที่ของตัวเอง รู้จักอายุของข้าวแต่ละสายพันธุ์ การใส่ปุ๋ยดูแลรักษาโรคพืช การหันกลับมาปักดำนาข้าวเพื่อให้ได้คุณภาพ

เงื่อนไขความรู้ การรู้ผิดรู้ถูก รู้จักแลกเปลี่ยนแนวคิดองค์ความรู้กับส่วนราชการ และแลกเปลี่ยนความรู้ศูนย์ต้นแบบศูนย์อื่นๆ ทำให้มีประสบการณ์ในการทำการเกษตร

เงื่อนไขคุณธรรม ทั้งเรื่องทำเกษตรกรรม การเลี้ยงปศุสัตว์ ต่างๆ ก็สามารถแบ่งปันองค์ความรู้ให้ผู้อื่น พี่พนักสวนครัวต่างๆ ที่ตัวเองปลูกอยู่ในแปลงนาข้าวที่ทำไว้ ก็สามารถแบ่งปันให้กับเพื่อนบ้านหรือผู้ที่มาเยี่ยมชมศูนย์ต้นแบบตัวเอง นำกลับไปปรับปรนทานได้ ช่วยเหลือกิจกรรมชุมชนงานบุญต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ

รูปกิจกรรมภายในศูนย์ต้นแบบ

รูปกิจกรรมในศูนย์ต้นแบบ

ปลูกยางพารา

สระเลี้ยงปลา

เล้าเลี้ยงไก่

ที่พักอาศัย

แปลงนาข้าว

๒. ศูนย์ต้นแบบด้านการคัดเมล็ดพันธุ์ข้าว

ชื่อ - สกุล นางปราณี ดวงเนตร

ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๑๑๔ หมู่ ๑๒ บ้านคำแก้ว ตำบลอุดมพร อำเภอกู่แก้ว จังหวัดหนองคาย

หมายเลขบัตรประชาชน ๓ ๔๐๐๘ ๐๐๑๒๓ ๗๙ ๕

หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙๘-๑๖๘๑๓๙๙

ที่ดินจำนวน ๑ แปลง มีเนื้อที่ ๒๔ - ๑ - ๓๖ ไร่

เอกสารสิทธิ ส.ป.ก. แปลง ๒ กลุ่ม/ระวาง ๒๐๘๙

ชื่อเจ้าของที่ดิน นางปราณี ดวงเนตร

ที่ตั้งที่ดิน หมู่ ๖ บ้านคำสะอาด ตำบลอุดมพร อำเภอกู่แก้ว จังหวัดหนองคาย

ภูมิหลัง

ภูมิลำเนาเดิมอาศัยอยู่เดิม บ้านคำแก้ว ตำบลอุดมพร อำเภอกู่แก้ว จังหวัดหนองคาย ครอบครัว มีสมาชิก ๖ คน ทำการเกษตรตั้งแต่เล็กจนโตและรับจ้างทั่วไปจนถึงปัจจุบัน พ่อแม่ทำการเกษตรตั้งแต่แรก ซึ่งการทำนามีการลองผิดลองถูก ตามสภาพพื้นที่ของแปลงนา เพื่อทำตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือการทำเกษตรแบบผสมผสาน ในการปลูกข้าวพันธุ์หลักของนางปราณี พันธุ์ พันบ้าน กข๖ (ข้าวเหนียว) กข๑๕ (ข้าวเจ้า) ผลผลิตที่ได้ยังไม่เป็นที่น่าพอใจเนื่องจากยังขาดหลายสิ่งหลายอย่าง เช่น องค์ความรู้ต่างๆ วิธีการปลูกที่ถูกต้อง วิธีการใส่ปุ๋ยช่วงไหนบ้าง การปราบศัตรูพืช การกำจัดแมลงในนาข้าว มีความรู้แบบวิถีชาวบ้านที่ไม่มีประสบการณ์

จุดเปลี่ยน

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย ได้มีโครงการขับเคลื่อนชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงในเขตปฏิรูปที่ดิน เข้ามาประชาสัมพันธ์ถึงการเข้าร่วมโครงการของ ส.ป.ก.หนองคาย

ในปี ๒๕๕๗ ได้เข้าร่วมโครงการขับเคลื่อนชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงในเขตปฏิรูปที่ดิน ซึ่งมีการอบรมองค์ความรู้การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท การปลูกปอเทือง เพื่อลดต้นทุนการผลิตจะเน้นการฝึกอบรม การคัดเลือกพันธุ์ข้าว การตัดข้าวปนในแปลงนา นางปราณี จึงเรียนรู้การขั้นตอนการทำการผลิต เพื่อนำไปฝึกปฏิบัติในแปลงนาของตัวเอง

ปี ๒๕๕๙ เป็นตัวเลือกศูนย์ต้นแบบการปลูกข้าวแบบอินทรีย์ เนื่องจากมีความตั้งใจเรียนรู้ และปฏิบัติเพื่อการเกษตรที่ดี

กิจกรรมแต่ละชนิดในพื้นที่แต่ละแปลง ทั้งหมด ๑ แปลง ๒๔ ไร่ ๑ งาน ๓๖ ตารางวา

ชนิดพืชที่ปลูก	ข้าว	๑๕ ไร่	๐ งาน	๐ ตารางวา
ชนิดพืชที่ปลูก	ข้าว กข ๑๘	๑๐ ไร่	๐ งาน	๐ ตารางวา
ชนิดพืชที่ปลูก	ข้าวมะลิดำ	๕ ไร่	๐ งาน	๐ ตารางวา
ชนิดพืชที่ปลูก	หญ้า	๒ งาน		

องค์ความรู้

การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวอินทรีย์ ข้าวที่ได้จากการผลิตแบบเกษตรอินทรีย์ เป็นวิธีการผลิตที่หลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีหรือสารสังเคราะห์ต่างๆ เป็นต้น ปุ๋ยเคมีสารควบคุมการเจริญเติบโต สารควบคุมและกำจัดวัชพืช สารป้องกันโรคแมลงและศัตรูศัตรูในนาข้าวทุกชนิดตามขั้นตอนในระหว่างการผลิต และถ้ามีสิ่งจำเป็นในการกำจัดศัตรู

การเตรียมดินและเตรียมกล้า

ทำการไถดะตากดินให้แห้งแล้วไถแปร คราดดินให้ดินละเอียด เก็บวัชพืชออก ปรับระดับให้ราบเรียบ

- การหว่านข้าวแห้ง หว่านเมล็ดพันธุ์ลงในแปลงโดยไม่ตรงเพาะเมล็ดให้งอกก่อน ใช้อัตราเมล็ดพันธุ์ข้าวที่ต้องการ คือประมาณ ๘๐ - ๙๐ กิโลกรัมต่อไร่ แล้วคราดกลบเมล็ดพันธุ์ให้จมดินพอประมาณ อย่าให้จมดินลงมาก เพราะจะทำให้ข้าวงอกช้าและโคนกล้าอยู่ลึกทำให้ถอนยาก

การปักดำ

- ควรปักดำให้เป็นแถวเป็นแนว ซึ่งจะง่ายต่อการกำจัดวัชพืช การใส่ปุ๋ย และยังทำให้ข้าวแตกกอดี มีโอกาสได้รับสารอาหารและแสงแดดอย่างสม่ำเสมอ
- ระดับน้ำที่เหมาะสมสำหรับข้าว ประมาณ ๕ - ๑๐ เซนติเมตร เพื่อในการพยุ้งต้นกล้าให้ตั้งตรง ทั้งยังป้องกันไม่ให้วัชพืชเกิดช่วงระยะเวลาที่ต้นกล้ายังไม่โต
- ระยะต้นกล้าโตได้ประมาณ ๖๐ วัน ให้ใส่ปุ๋ยเพิ่มรวม ฉีดพ่นน้ำหมักปุ๋ยชีวภาพเพิ่มเข้าไปในนาข้าว ในอัตรา ๒๐ ลิตร/ไร่
- ต้นพันธุ์ข้าวปน ในช่วงระยะออกรวง และตัดอีกช่วงระยะโน้มรวง จะเห็นความแตกต่างของข้าวปนได้ชัดเจน เช่น รวงข้าวที่สีแตกต่างกัน ต้นข้าวมีความสูงต่างกัน
- เดือนพฤศจิกายน ให้ปล่อยน้ำออกจากแปลงนาข้าว เพื่อความสะดวกในการเก็บเกี่ยว

การทำปุ๋ยไว้ใช้เองในแปลงนาข้าว

๑. การทำหัวเชื้อน้ำหมัก

ส่วนผสม: - เศษซากพืช ผัก ผลไม้ ๓ กิโลกรัม

- กากน้ำตาล ๑ กิโลกรัม และ น้ำ ๑๐ กิโลกรัม

วิธีทำ: นำมาผสมรวมกันหมักทิ้งไว้ ๑๕ วัน จะได้หัวเชื้อน้ำหมัก

๒. การทำน้ำหมักจากหอยเชอรี่

๒.๑ วิธีที่ ๑ ทั้งตัวพร้อมเปลือก

ส่วนผสม: - หอยเชอรี่ทั้งตัว ๓ ส่วน

- กากน้ำตาล ๓ ส่วน และหัวเชื้อน้ำหมัก ๑ ส่วน

วิธีทำ: นำตัวหอยเชอรี่ทั้งตัวมาทุบหรือบดให้ละเอียด ผสมรวมกับส่วนผสมต่างๆ

๒.๒ วิธีที่ ๒ จากไข่หอยเชอรี่

ส่วนผสม : - ไข่หอยเชอรี่ ๓ ส่วน

- กากน้ำตาล ๓ ส่วน และหัวเชื้อน้ำหมัก ๑ ส่วน

วิธีทำ: นำไข่หอยเชอรี่ทั้งตัวมาทุบหรือบดให้ละเอียด ผสมรวมกับส่วนผสมต่างๆ

๒.๓ วิธีที่ ๓ จากไข่หอยเชอรี่และพืชสด

ส่วนผสม: - ไข่หอยเชอรี่และส่วนของพืชที่อ่อนๆ ยาวไม่เกิน ๖ นิ้ว หรือ ๑ คืบ ๓ ส่วน

- กากน้ำตาล ๓ ส่วน และหัวเชื้อน้ำหมัก ๑ ส่วน

๒.๔ วิธีที่ ๔ จากเนื้อหอยเชอรี่

ส่วนผสม: - เนื้อหอยเชอรี่ ๓ ส่วน

- กากน้ำตาล ๒ ส่วน และหัวเชื้อน้ำหมัก ๑ ส่วน

วิธีทำ: นำตัวหอยเชอรี่ทั้งตัวจำนวนเท่าใดก็ได้ มาต้มในกระทะ พร้อมทั้งใส่เกลือแกงผสมไปด้วยในจำนวนที่พอเหมาะ เพื่อให้เนื้อหอยเชอรี่แยกจากเปลือกได้ง่ายขึ้น จากนั้นนำเฉพาะเนื้อหอยเชอรี่มาบดให้ละเอียดแล้ว ผสมกับส่วนผสมอื่นๆ ให้เข้ากันแล้วนำไปหมักตามขบวนการเช่นเดียวกับวิธีที่ ๑

การถ่ายทอดองค์ความรู้

เนื่องจากนางปราณี ดวงเนตร ได้รับการอบรมในโครงการขับเคลื่อนชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน หลายๆอย่างไม่ว่าจะเป็นการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว การผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มา การผสมปุ๋ยไว้ใช้เอง และอื่นๆ จนมีทักษะในการผลิตขั้นตอนการทำต่างๆ โดยรวมแล้วสำหรับนางปราณีเองคิดว่าสามารถเป็นศูนย์ต้นแบบถ่ายทอดองค์ความรู้ จะเน้นวิธีการปฏิบัติจริงเพื่อให้ถ่ายทอดความเข้าใจ และสามารถนำไปปรับใช้ได้อย่างถูกวิธี

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

กิจกรรมที่ ๑	ปลูกข้าว	พื้นที่	๑๕	ไร่
	ต้นทุน	จำนวน	๒๒,๐๐๐	บาท
	รายได้	จำนวน	๑๐๐,๐๐๐	บาท
	รายได้สุทธิ	จำนวน	๗๘,๐๐๐	บาท

กิจกรรมที่ ๒ พืชผัก ไม้ผล เลี้ยงสัตว์ ที่พัก พื้นที่ ๓ ไร่

ต้นทุน จำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท

รายได้ จำนวน ๑๒๐,๐๐๐ บาท

รายได้สุทธิ จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท

การน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ความพอประมาณ ปลูกพืชทำแบบพอเพียงไว้กินภายในครอบครัวส่วนเหลือให้จำหน่ายเพื่อเป็นรายได้ให้กับครอบครัว รู้จักการคุณค่าของการทำเกษตร

ความมีเหตุผล สร้างคุณภาพให้กับครอบครัวให้ดีขึ้น มองหาพืชที่ปลูกตามฤดูกาลเพื่อจะได้ไม่เสียต้นทุนในการที่เราลงทุนไปนั้น

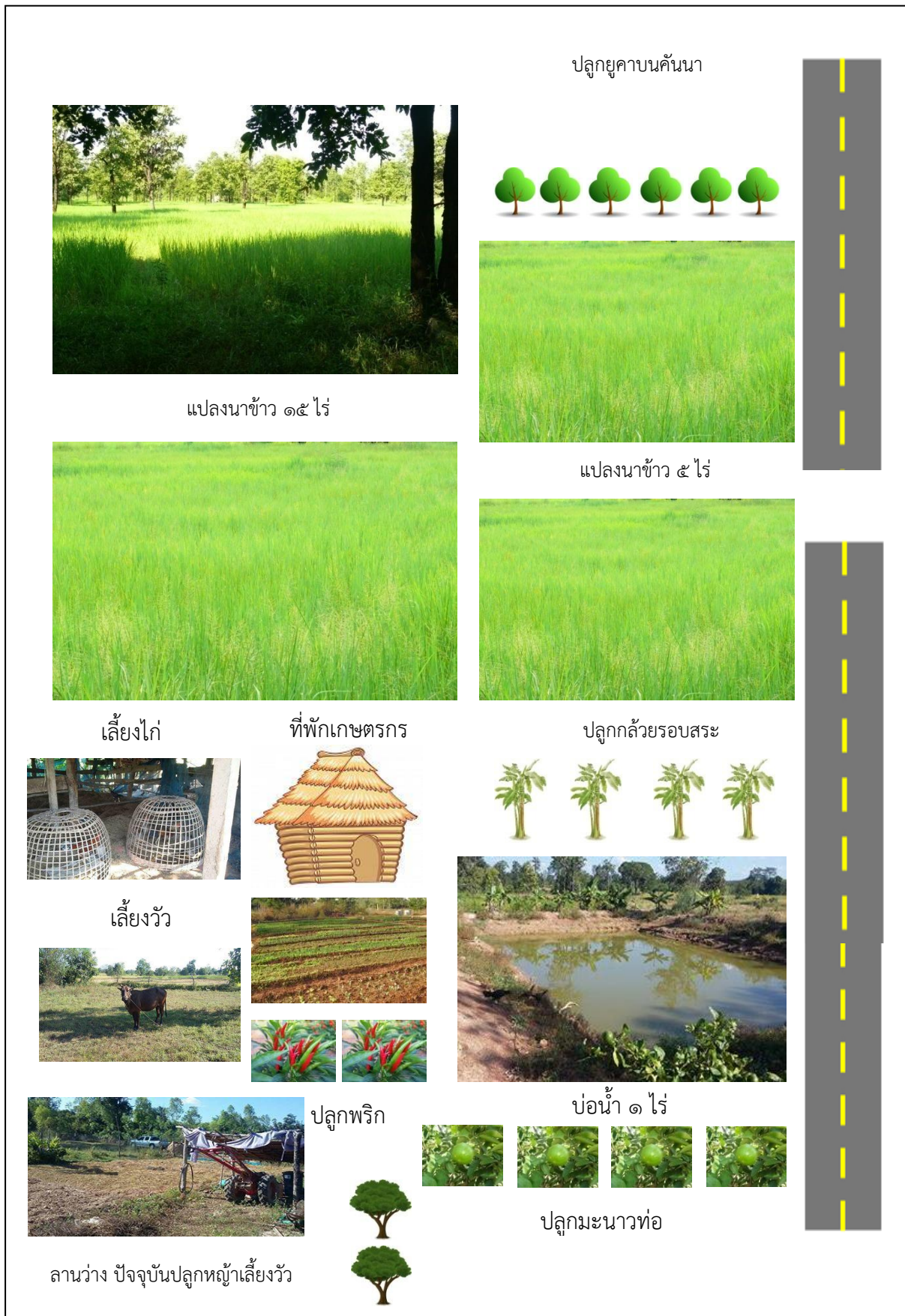
ภูมิคุ้มกัน การปลูกพืชผัก ปลูกข้าว เป็นการทำแบบพอเพียงและเหมาะสมกับตัวเราเองพออยู่พอกิน ลดรายจ่ายในการผลิตด้านการเกษตร ทำตามพื้นที่เหมาะสมของแปลง

เงื่อนไขความรู้ เรียนรู้ศึกษาสิ่งใหม่ๆ ที่หน่วยงาน ส.ป.ก. หนองคาย เข้ามาสนับสนุน ซึ่งสำหรับนางปราณี ได้ความรู้ต่างๆ มากมาย

เงื่อนไขคุณธรรม มีความซื่อสัตย์ในการประกอบอาชีพ แบ่งปันความรู้ในการทำเกษตรกรรม แบ่งปันผลผลิต และช่วยงานบุญงานท้องถิ่นต่างๆ ในชุมชน

รูปกิจกรรมในศูนย์ต้นแบบ

๓. ศูนย์ต้นแบบด้านผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มา

ชื่อ – สกุล นางยุพิน โคตรหนองปิง

ที่อยู่ ๓๒/๑๑ บ้านบุรพา ตำบลอุดมพร อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย

หมายเลขบัตรประชาชน ๕ ๔๓๐๕ ๙๐๐๐๗ ๓๘ ๓

หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๕-๔๕๒๖๗๒๕

ที่ดิน มีที่ดิน ๒ แปลง เนื้อที่รวม ๔๔ ไร่

แปลงที่ ๑. มีเนื้อที่ ๓๕ ไร่ ๓ งาน ๐ ตารางวา

แปลงที่ ๒. มีเนื้อที่ ๙ ไร่ ๐ งาน ๔๔ ตารางวา

ชื่อเจ้าของที่ดิน นางยุพิน โคตรหนองปิง

ที่ตั้งที่ดิน หมู่ ๑๑ บ้านบุรพา ตำบลวังหลวง อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย

หมู่ ๑ บ้านโคกอุดม ตำบลวังหลวง อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย

ภูมิหลัง

นางยุพิน โคตรหนองปิง เกิดที่บ้านบุรพา ตำบลอุดมพร อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ครอบครัวมีอาชีพทำเกษตรกรรม ช่วงวัยเด็ก นางยุพิน ได้ช่วยบิดา มารดา ทำการเกษตรมาโดยตลอด บางครั้งก็ต้องหยุดเรียนเพื่อมาช่วยบิดา มารดา แต่ผลผลิตบางปีผลผลิต ก็ได้น้อย บ้างปีผลผลิตก็ประสบผลสำเร็จได้พอสมควร แต่อยากลองคิดลองหาสิ่งใหม่ๆ อยากหางานอย่างอื่นทำ จนถึงอายุได้ ๒๒-๒๓ ปี ได้ไปหางานทำที่กรุงเทพฯ เพื่อแบ่งเบาภาระบิดา มารดา แต่ทำงานได้พอสัปดาห์ รู้สึกเหนื่อย คิดถึงบ้าน คิดถึงบิดามารดา จึงทำงานเก็บเงินกับแฟนไว้เป็นทุน เพื่อจะกลับบ้านมาทำการเกษตรที่ดีกว่า กลับมาทำการเกษตรกับแฟนที่แต่งงานด้วยกัน ต่อมาได้ร่วมมือกันปรับพื้นที่นาเป็นไปตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ มีสระน้ำ มีเกษตรผสมผสาน ไม้ผล ไม้ยืนต้น และพืชผักสวนครัว

จุดเปลี่ยน

โครงการนิคมเศรษฐกิจพอเพียง ของหน่วยงานสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย มาให้ความรู้และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโครงการเมื่อปี ๒๕๕๗ ได้เข้าร่วมโครงการนิคมเศรษฐกิจพอเพียง หลักสูตรการผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มา ซึ่งเป็นการผลิตเชื้อราไว้ใช้เองและขายได้อีกต่างหาก และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย ได้เข้ามาให้ความรู้เรื่อยๆ โดยการเชิญหน่วยงานอื่นๆ มาให้ความรู้และนำไปฝึกปฏิบัติในการผลิตเชื้อรา

ปี ๒๕๕๙ ได้รับเป็นศูนย์ต้นแบบการผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มา เนื่องจากมีความตั้งใจเรียนรู้ และปฏิบัติการผลิตเชื้อรา เพื่อให้ได้มาใช้เองโดยไม่พึ่งสารเคมีในการทำการเกษตร จึงเป็นศูนย์เรียนรู้ให้สมาชิก ที่สนใจได้มาเรียนรู้ในแปลงตัวเอง และในปี ๒๕๕๙ – ๒๕๖๐ เข้าร่วมโครงการ หลักสูตร : การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี (การดูแลรักษาและตัดข้าวปนระยะข้าวออกรวง) โดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย มาให้องค์ความรู้ อีกด้วย

กิจกรรมแต่ละส่วนในพื้นที่แต่ละแปลง ทั้งหมด ๒ แปลง ๔๘ ไร่ ๓ งาน ๔๙ ตารางวา

แปลงที่ ๑ พื้นที่ ๓๕ ไร่ ๓ งาน ๐ ตารางวา ได้ทำประโยชน์ ดังนี้

๑. ปลูกยางพารา จำนวน ๒๕ ไร่
๒. สระ จำนวน ๑ ไร่

แปลงที่ ๒ พื้นที่ ๙ ไร่ ๐ งาน ๔๙ ตารางวา ได้ทำประโยชน์ ดังนี้

๑. ปลูกข้าว กข. ๑๘ จำนวน ๘ ไร่
๒. สระ จำนวน ๑ ไร่

องค์ความรู้ ศูนย์ต้นแบบด้าน การทำเชื้อราไตรโคเดอร์มา

เตรียมอุปกรณ์การผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มา

๑. หัวเชื้อราไตรโคเดอร์มา ๑ ขวด *มีขายตามร้านเกษตรทั่วไป
๒. หม้อหุงข้าวไฟฟ้า ๓. ข้าวสาร
๔. กระบอกฉีดน้ำ ๕. เข็มหมุด
๖. หนังสือ ๗. ถุงพลาสติกทนร้อน ๖ x ๑๒ นิ้ว
๘. ทราย ๙. แอลกอฮอล์

วิธีหุงข้าวสารเพื่อผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มา

- ก่อนที่จะลงมือทำ ขั้นตอนแรกควรจะฉีดแอลกอฮอล์ฆ่าเชื้อใส่ที่มือก่อนทุกครั้ง
- หุงข้าวด้วยหม้อหุงข้าวไฟฟ้า ใช้ข้าวสาร ๓ ส่วน ต่อน้ำ ๒ ส่วน จนได้ข้าวสุก
- ตักข้าวสุกที่ยังร้อนใส่ถุงพลาสติก ๖ x ๑๒ นิ้ว ที่เตรียมไว้
- เสริ่งแล้วพับปากถุงพลาสติกกลัดด้านล่าง แล้วปล่อยให้ข้าวอุ่นลง (เกือบเย็น)
- ฉีดแอลกอฮอล์ฆ่าเชื้อใส่ที่มืออีกครั้งเพื่อฆ่าเชื้อโรค เมื่อข้าวเริ่มอุ่นแล้วเปิดปากถุงพลาสติกหยดหัวเชื้อใส่ข้าวสุก
- ใช้หนังสือรัดปากถุงพลาสติก เขย่าถุงให้หัวเชื้อกระจายทั่วทั้งถุง
- ใช้เข็มหมุดแทงปากถุงที่ใกล้ๆ บริเวณที่รัดหนังสือไว้ ประมาณ ๑๕-๒๐ ครั้งต่อถุง
- เสร็จแล้วไล่ลมออกให้หมด แล้วตั้งถุงตรงกลางให้ลมภายนอกเข้ามาเล็กน้อย ไม่ควรวางถุงข้าวซ้อนกัน

วิธีเก็บเชื้อราไตรโคเดอร์มา

- ควรเก็บและวางถุงเชื้อราในห้องที่สะอาด ปลอดภัยจากมด ไร และสัตว์อื่นๆ อากาศไม่ร้อน ไม่ตากแดด แต่มีแสงสว่าง แต่ควรพลิกถุงประมาณ ๒ วัน บ่มไว้ ๕-๗ วัน
- เมื่อเชื้อราไตรโคเดอร์มา เติบโตจนเป็นสีเขียวแล้ว ควรใช้ทันทีหรือเก็บไว้ในตู้เย็นช่องธรรมดาได้ประมาณ ๑ เดือน

การถ่ายทอดองค์ความรู้

สามารถเป็นวิทยากรบรรยาย การผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มา สาธิตการผลิต และวิธีใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ในแปลงของตัวเองได้ ทั้งยังเป็นທີ່ปรึกษาเรื่องวิธีใช้และการผลิตได้

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

กิจกรรมที่ ๑ ปลูกลูกยางพารา พื้นที่ ๒๕ ไร่

- ต้นทุน จำนวน ๗๕,๐๐๐ บาท
- รายได้ จำนวน ๑๘๕,๐๐๐ บาท
- รายได้สุทธิ จำนวน ๑๑๐,๐๐๐ บาท

กิจกรรมที่ ๒ ปลูกลูกข้าว พื้นที่ ๘ ไร่

- ต้นทุน จำนวน ๑๒,๐๐๐ บาท
- รายได้ จำนวน ๘๐,๐๐๐ บาท
- รายได้สุทธิ จำนวน ๖๘,๐๐๐ บาท

กิจกรรมที่ ๓ ปลูกลูกพืชผัก ไม้ผล บ่อเลี้ยงปลา พื้นที่ ๒ ไร่

- ต้นทุน จำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท
- รายได้ จำนวน ๑๕๐,๐๐๐ บาท
- รายได้สุทธิ จำนวน ๑๓๐,๐๐๐ บาท

การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้

ความพอประมาณ รู้จักการใช้ประโยชน์ในที่ดินของตัวเอง ให้เป็นประโยชน์ให้ได้มากที่สุด ทำการเกษตรในแปลงตัวเองให้ได้อย่างเหมาะสม ปลูกลูกพืชผัก เลี้ยงปลา เลี้ยงไก่ไว้ขายเป็นรายได้เสริมให้กับครอบครัว และเหลือไว้กิน

ความมีเหตุมีผล มีการใช้ความรู้ในสิ่งที่ได้มาให้เกิดประโยชน์ในการดูแลพืชแต่ละอย่าง เพื่อจะได้ต้นทุนการดูแลรักษาพืชที่ได้มามีผลผลิตมากขึ้น

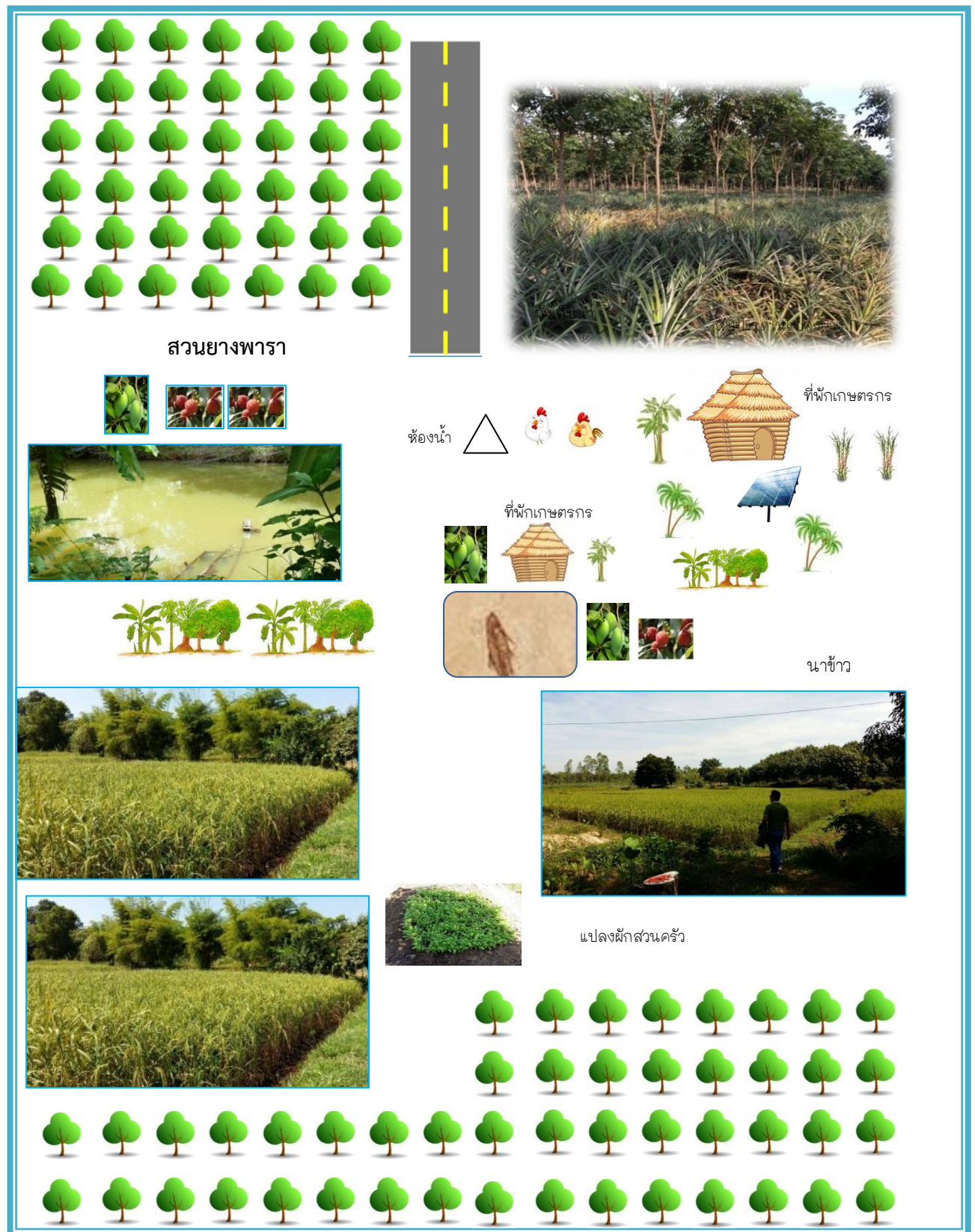
ภูมิคุ้มกัน มีความรู้ในการดูแลรักษาพืชผักของตนเอง การใช้องค์ความรู้ที่ได้จากการอบรมในเรื่อง การลดต้นทุนการผลิต อบรมการผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มาไว้ใช้เอง

เงื่อนไขความรู้ จากการศึกษาความรู้ที่ได้มา ทั้งการเข้าร่วมอบรม และการไปศึกษาดูงานในที่ต่างๆ เพื่อนำความรู้ที่ได้มาพัฒนาในแปลงเกษตรของตัวเอง

เงื่อนไขคุณธรรม การแบ่งปันองค์ความรู้ที่ได้ศึกษามาให้แก่ชุมชนและเพื่อนบ้าน ถ่ายทอดความและ
ศูนย์ต้นแบบให้กับบุคคลที่สนใจโดยที่ไม่หวังสิ่งตอบแทน

รูปกิจกรรมในศูนย์ต้นแบบ

๔. ศูนย์ต้นแบบด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว

ชื่อ - สกุล นางสาว พันธศิริ

ที่อยู่ ๕๗ หมู่ที่ ๑๑ บ้านบุรพา ตำบลอุดมพร อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย

หมายเลขบัตรประชาชน ๓ ๔๓๐๕ ๐๑๗๗๐ ๑๐ ๑

หมายเลขโทรศัพท์ -

มีที่ดินจำนวน ๑ แปลง ๔๐ - ๐ - ๑ ไร่

ชื่อเจ้าของที่ดิน นางสาว พันธศิริ

ที่ตั้งที่ดิน หมู่ที่ ๑๑ ตำบลอุดมพร อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย

ภูมิหลัง (อาชีพเดิมก่อนเข้าร่วมโครงการนิคมฯ/ก่อนเป็นศูนย์ต้นแบบ)

นางสมร พันธศิริ เป็นคนบ้านบุรพา ตั้งแต่กำเนิดครอบครัวมีอาชีพทำการเกษตรตั้งแต่เด็กก็ช่วยพ่อแม่ทำการเกษตร ทำไร่ ทำสวน ทำนา ปลูกมันสำปะหลัง เมื่อแต่งงานมีครอบครัวจึงได้แยกมาอยู่กับครอบครัวพร้อมได้ขึ้นทะเบียนการออกเอกสารสิทธิ ส.ป.ก. และได้มีการจัดสรรที่ดินทำกินให้ในปี ๒๕๔๐ จำนวน ๔๐ ไร่ หลังจากนั้นได้ทำการทำนาในแปลงที่ได้รับการจัดสรร แต่เนื่องจากการทำนาเพียงอย่างเดียวทำให้รายได้ไม่เพียงพอต่อการครองชีพ จึงหันมาปลูกยางพาราช่วงแรกๆ หลังเปิดกรีดยางก็เห็นว่ามีรายได้ดี จึงคิดปลูกยางพาราเพิ่ม แต่ต่อมาราคายางพาราตกต่ำ ทำให้หันกลับมามองการทำเกษตรแบบผสมผสาน ทั้งการปลูกข้าวไว้บริโภคเองและทำพันธุ์ข้าว พร้อมปลูกพืชอื่นๆประกอบด้วย อ้อย มันสำปะหลัง ขุดสระเลี้ยงปลา เลี้ยงเป็ด เลี้ยงไก่ ไก่บริโภคนครวเรือน เพื่อลดค่าครองชีพ

ตำแหน่งทางสังคมฯ

สมาชิก อสม.

องค์ความรู้ (ศูนย์ต้นแบบด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว)

การคัดเลือกพันธุ์ข้าวที่จะผลิต

- เหมาะสมกับพื้นที่ปลูกและระดับน้ำ
- เป็นพันธุ์ที่เกษตรกรสนใจและนิยมปลูก
- ต้านทานต่อโรคและแมลงที่สำคัญในพื้นที่
- หลีกเลี้ยงพันธุ์ที่ไม่ทนทานต่อสภาพอากาศในบางฤดู
- เป็นพันธุ์ข้าวที่ตลาดต้องการ

การวางแผนการปลูกข้าว

- หลีกเลี้ยงการปลูกข้าวต่างจากพันธุ์เดิม เพื่อลดปัญหาข้าวปนจากข้าวเรื้อ
- กำจัดข้าวเรื้อก่อนเปลี่ยนพันธุ์ใหม่
- ห้ามปลูกข้าวพันธุ์ที่อ่อนแอต่ออากาศ หนาวเย็นในช่วงกันยายน-พฤศจิกายน
- หลีกเลี้ยงการปลูกข้าวในเดือนที่ระยะเก็บเกี่ยวตรงกับช่วงฝนตกชุก

การเตรียมดิน

- กำจัดข้าวเรื้อก่อนเปลี่ยนพันธุ์ข้าว หรือ เริ่มทำแปลงขยายพันธุ์ครั้งแรก โดย ตากหน้าดินหลังเก็บเกี่ยวข้าวอย่างน้อย ๒ สัปดาห์ แล้วใช้โรตารี่ไถกลบตอซัง จากนั้นระบายน้ำออกให้หน้าดินแห้ง ๒ สัปดาห์ จนข้าวเรืองออก จึงใช้ขลุ่ยไถ กลบข้าวเรื้อ หมักไว้ ๑-๒ สัปดาห์ ก่อนคราด ทำเทือก ปลูก
- ปรับพื้นนาให้เรียบสม่ำเสมอ ทำร่อง ระบายน้ำทุก ๔ เมตร

การเตรียมเมล็ดพันธุ์ข้าว

- ใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวจากแหล่งผลิตที่เชื่อถือได้
- สุ่มเมล็ดพันธุ์เพื่อตรวจสอบ ข้าวปน และความงอกก่อนปลูก
- ใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวในอัตรา ๒๐ กิโลกรัมต่อไร่ สำหรับปลูกแบบหว่านน้ำตม และ ๕ กิโลกรัมต่อไร่ สำหรับปลูกแบบปักดำด้วยคน และ ๑๐ กิโลกรัมต่อไร่ สำหรับปักดำด้วยเครื่องปักดำ

วิธีการปลูกข้าว

๑. หว่านน้ำตม เหมาะสำหรับพื้นที่อาศัยน้ำชลประทานที่ขาดแคลนแรงงาน ทำนาหลายครั้งต่อปี ไม่มีการเปลี่ยนพันธุ์ โดยนำเมล็ดพันธุ์ข้าวแช่ในน้ำสะอาด นาน ๑ - ๒ ชั่วโมง นำขึ้นห่มอีก ๓๖ - ๔๘ ชั่วโมง จนเมล็ดงอกเป็นตุ่มตา ค่อยนำไปหว่านในนาด้วยมือหรือเครื่องหว่านเมล็ด

๒. ปักดำ เหมาะสำหรับพื้นที่อาศัยน้ำฝน หรือมีการเปลี่ยนพันธุ์ข้าว เพื่อป้องกันปัญหาข้าวเรื้อ และกรณีที่มีเมล็ดพันธุ์จำกัด แต่ต้องการขยายปริมาณมาก

๓. การตกกล้าในนาและปักดำด้วยคน ต้องกำจัดข้าวเรื้อในแปลงที่จะใช้ตกกล้า นำเมล็ดพันธุ์ข้าวแช่และห่มเช่นเดียวกับวิธีหว่านน้ำตม จนเมล็ดงอกเป็นตุ่มตาจึงนำเมล็ดไปหว่านในนา รอจนกล้าอายุ ๒๐ - ๓๐ วัน ค่อยถอนกล้าแล้วนำไปปักดำในนา ที่มีระดับน้ำไม่เกิน ๑๐ เซนติเมตร

๔. การตกกล้าและปักดำด้วยรถดำนา ต้องร่อนทำความสะอาดวัสดุเพาะกล้าก่อนนำมาใช้ เพื่อป้องกันเมล็ดข้าวที่ติดมากับวัสดุเพาะ(ขี้เถ้าเกลบ) นำเมล็ดพันธุ์ข้าวแช่และห่มเช่นเดียวกับวิธีหว่านน้ำตม แต่ลดระยะเวลาห่มลงเหลือ ๒๔ ชั่วโมง จึงนำเมล็ดข้าวออกไปโรยในกระบะอัตรา ๒๐๐-๒๕๐ กรัม (ข้าวแห้ง)

ต่อถาด แล้วหุ้มเมล็ดต่ออีก ๒๔ ชั่วโมง ค่อยนำกระบะไปเรียงในนาหรือลานเพาะกล้า คลุมกระบะด้วยซาแรนต่ออีก ๓ วันจึงเปิดซาแรนออก พอกล้าอายุได้ ๑๕ - ๒๒ วัน ค่อยนำกล้าออกจากถาดไปปักดำในนาที่ระบายน้ำออกหมด

การควบคุมหอยเชอรี่

- ปลอ่ยเปิดกินช่วงเตรียมแปลง และใช้ตาข่ายดักจับขณะสูบน้ำเข้านา
- ใช้สารกำจัดหอยเชอรี่ขณะหมักเหือกก่อนหว่านข้าว ๑-๒ วัน
 - * นิโคซามาย ๕๐ กรัมต่อไร่
 - * เมทลดีไฮด์ ๑๕๐ กรัมต่อไร่
 - * สมุนไพรมะนาวกำจัดหอยเชอรี่ ๓ กิโลกรัมต่อไร่
- ระดับน้ำในนาขณะใช้สารไม่เกิน ๕ เซนติเมตร

การควบคุมวัชพืช

- ใช้สารเคมีควบคุมวัชพืชให้ถูกต้อง
 - * ถูกกับชนิดของวัชพืช (ใบแคบ ใบกว้าง กก)
 - * ถูกกับเวลาที่ใช้แล้วได้ผลดี (โดยนับจาก วันหว่านข้าว)
 - * ถูกอัตราที่สารนั้นกำหนด
- เปิดน้ำเข้านาหลังพ่นสารเคมี ๓ วัน
- รักษาระดับน้ำ ๕ - ๑๐ เซนติเมตร หลังกำจัดวัชพืช เพื่อป้องกันวัชพืชงอกอีกครั้ง

การจัดการน้ำในนาข้าว

- รักษาระดับน้ำให้เหมาะสมกับอายุข้าว
 - * ระยะกล้า ๕ เซนติเมตร.
 - * ระยะแตกกอ ๕ - ๑๐ เซนติเมตร
 - * ระยะตั้งท้อง-ออกดอก ๑๐ เซนติเมตร
- ระบายน้ำก่อนเก็บเกี่ยว
 - * นาดินเหนียว ๑๐ - ๑๔ วัน
 - * นาดินทราย ๗ วัน

การใส่ปุ๋ยในนาข้าว

- กำจัดวัชพืชก่อนใส่ปุ๋ย
- ระดับน้ำขณะใส่ปุ๋ย ๕ - ๑๐ เซนติเมตร.
- ใส่ปุ๋ยให้เหมาะกับชนิดของดิน ชนิดและระยะการเจริญเติบโตข้าว

ข้าวไม่ไวต่อช่วงแสง(ต้นเตี้ย)

๑. ดินเหนียว แบ่งใส่ ๒ ครั้ง

- *ครั้งแรก* ปุ๋ยสูตร ๑๖-๒๐-๐ หรือ ๑๘-๒๒-๐ หรือ ๒๐-๒๐-๐ อัตรา ๒๕ - ๓๕ กิโลกรัม/ไร่
- *ครั้งสอง* ปุ๋ยยูเรีย อัตรา ๑๐ - ๑๕ กิโลกรัมต่อไร่ หรือ แอมโมเนียมซัลเฟต อัตรา ๒๐ - ๓๐ กิโลกรัมต่อไร่

๒. ดินร่วน และดินทราย แบ่งใส่ ๒ ครั้ง

- ครั้งแรก ปุ๋ยสูตร๑๖-๑๖-๘ หรือ ๑๕-๑๕-๑๕ อัตรา ๒๕ - ๓๕ กิโลกรัม/ไร่
- ครั้งสอง ปุ๋ยยูเรีย อัตรา ๑๐ - ๑๕ กิโลกรัมต่อไร่ หรือ แอมโมเนียซัลเฟต อัตรา ๒๐ - ๓๐ กิโลกรัมต่อไร่

ข้าวไถต่อช่วงแสง(ต้นสูง)

๑. ดินเหนียว แบ่งใส่ ๒ ครั้ง

- ครั้งแรก ปุ๋ยสูตร๑๖-๒๐-๐ หรือ ๑๘-๒๒-๐ หรือ ๒๐-๒๐-๐ อัตรา ๒๐ - ๒๕ กิโลกรัมต่อไร่
- ครั้งสอง ปุ๋ยยูเรีย อัตรา ๕ - ๑๐ กิโลกรัมต่อไร่ หรือ แอมโมเนียซัลเฟต อัตรา ๑๐ - ๒๐ กิโลกรัมต่อไร่

๒. ดินร่วน และดินทราย แบ่งใส่ ๒ ครั้ง

- ครั้งแรก ปุ๋ยสูตร๑๖-๑๖-๘ หรือ ๑๕-๑๕-๑๕ อัตรา ๒๐ - ๒๕ กิโลกรัมต่อไร่
- ครั้งสอง ปุ๋ยยูเรีย อัตรา ๕ - ๑๐ กิโลกรัมต่อไร่ หรือ แอมโมเนียซัลเฟต อัตรา ๑๐ - ๒๐ กิโลกรัมต่อไร่

การกำจัดข้าวปน

- ระยะแตกกอ - ระยะออกดอก
- ระยะโน้มรวง - ระยะพลับพลึง

การป้องกันกำจัดศัตรูข้าว

- โรคข้าว - แมลงศัตรูข้าว
- สัตว์ศัตรูข้าว

การเก็บเกี่ยวเมล็ดพันธุ์ข้าว

- ระบายน้ำก่อนเก็บเกี่ยวอย่างน้อย ๗ - ๑๐ วัน
- เก็บเกี่ยวเมล็ดพันธุ์ข้าวที่ระยะสุกแก่พอดี ประมาณ ๓๐ วันหลังข้าวออกดอก ๘๐ %
- ทำความสะอาดรถเกี่ยวนวดก่อนเก็บเกี่ยวเมล็ดพันธุ์
- เกี่ยวข้าวขอบแปลงแยกออกเพื่อทำความสะอาดรถเกี่ยวนวดอีกครั้งก่อนเก็บเกี่ยวเมล็ดพันธุ์
- ทำความสะอาดภาชนะบรรจุ และรถบรรทุกก่อนเก็บเกี่ยว และชักลากเมล็ดพันธุ์

การถ่ายทอดองค์ความรู้ : โดยส่วนมากนางสมร พันธศิริ จะใช้วิธีการพูดแลกเปลี่ยนความรู้ เพื่อนำมาปรับใช้ในพื้นที่ของตนเอง และสามารถเป็นวิทยากรถ่ายทอดบรรยาย สาธิต และฝึกปฏิบัติ องค์ความรู้เกี่ยวกับปลูกข้าวได้ การดูแลอย่างไรให้คุณภาพเมล็ดพันธุ์ข้าวที่ดีมีคุณภาพ

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

กิจกรรมที่ ๑ ยางพารา ๑๐ - ๐ - ๐ ไร่

- ต้นทุน จำนวน ๖๐,๐๐๐ บาท
- รายได้ จำนวน ๑๕๐,๐๐๐ บาท
- รายได้สุทธิ จำนวน ๙๐,๐๐๐ บาท

กิจกรรมที่ ๒ นาข้าว (ขายเมล็ด) ๑๐ - ๐ - ๐ ไร่

- ต้นทุน จำนวน ๓๕,๐๐๐ บาท
- รายได้ จำนวน ๗๐,๐๐๐ บาท
- รายได้สุทธิ จำนวน ๓๕,๐๐๐ บาท

กิจกรรมที่ ๓	อ้อย	๗ - ๐ - ๐ ไร่
-	ต้นทุน	จำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท
-	รายได้	จำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท
-	รายได้สุทธิ	จำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท

การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้

ความพอประมาณ : มีการจัดสรรพื้นที่ในการทำเกษตรได้อย่างเหมาะสม ปลูกพืชผัก เลี้ยงปลา เลี้ยงเป็ด-ไก่ ไว้กินเองและขายเป็นรายได้เสริมให้กับครอบครัวอีกทางหนึ่ง ไม่ใช่จ่ายสิ้นเปลืองจนเกินตัวและมีเงินมีใช้ถ้าเหลือก็แบ่งปันเพื่อนบ้าน

ความมีเหตุผล : ความที่เราเกิดมาเป็นเกษตรกรตั้งแต่เกิด จึงได้ยึดการทำเกษตรเป็นหลักทำตามความรู้ความสามารถตัวเองในการปลูกพืชชนิดต่างๆ มาพอสมควรแล้ว แต่อย่างไรก็ตามตัวเองยังคงต้องศึกษาหาความรู้จากทางอื่นไปเรื่อยๆ เพื่อให้เสริมสร้างความรู้พื้นฐานด้านต่างๆอีกด้วย

ภูมิคุ้มกัน : ในวิธีการทำเกษตร ไม่ว่าจะเป็นปลูกยางพารา ปลูกข้าว ปลูกผักสวนครัวนั้น เป็นการทำให้เพิ่มรายได้ให้ครอบครัว เพราะอาชีพหลักตัวเองทำการเกษตรอยู่แล้ว พืชผักสวนครัวจะต้องเหลือจากกินก่อนถึงจะขาย ไม่ใช่ขายหมดแล้วซื้อคนอื่นมากิน

เงื่อนไขความรู้ : องค์ความรู้ไม่มีในกรอบ ๔ เหลี่ยม เสมอไป สำหรับตัวเองแล้วการเรียนรู้ รับองค์ความรู้เพิ่มเติมต่างๆ เป็นสิ่งที่ตัวเองคิดว่าดีกว่าจะคิดเองไปทุกๆ อย่าง เมื่อมีโอกาสเรียนรู้ศึกษาและอบรม เช่น อบรมด้านการจัดการสวนยางพารา การคัดเมล็ดพันธุ์ข้าว การผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มา อบรมมาตรฐานการผลิตสินค้า GAP. ฯลฯ

เงื่อนไขคุณธรรม : แบ่งปันความรู้ที่มีอยู่ให้เกษตรกรที่เข้ามาดูศูนย์ต้นแบบ และเกษตรกรที่สนใจ โดยไม่มีการผลตอบแทนใด ฝึกปฏิบัติในสถานที่จริงในศูนย์ตัวเอง รับความคิดเห็นของผู้อื่นได้

รูปกิจกรรม

ผังฟาร์ม

สวนยางพารา

บ่อดูสระ

บ้านพัก

เลี้ยงไก่

ทำนาปลูกข้าว

๕. ศูนย์ต้นแบบด้านยางพารา

ชื่อ – สกุล นายเรืองเดช บ้างตำรวจ

ที่อยู่ ๒๑๓ หมู่ ๕ บ้านโนนสะอาด ตำบลอุดมพร อำเภอกะปง จังหวัดนongคาย

หมายเลขบัตรประชาชน ๓ ๔๓๐๕ ๐๑๑๘๕ ๑๓ ๖

หมายเลขโทรศัพท์

ที่ดิน ๑ แปลง มีเนื้อที่ ๒๑ - ๒ - ๘๖ ไร่

เอกสารสิทธิ ส.ป.ก. แปลงที่ ๔ กลุ่ม/ระวาง ๑๑๗๗

ชื่อเจ้าของที่ดิน นางบัวศรี บ้างตำรวจ

ที่ตั้งที่ดิน หมู่ ๕ บ้านโนนสะอาด ตำบลอุดมพร อำเภอกะปง จังหวัดนongคาย

ภูมิหลัง

นายเรืองเดช บ้างตำรวจ ทำเกษตรทั่วไป มีนาข้าว สวนยางพารา ทำตามความเชื่อของคนในชุมชน คือ การทำนาให้ได้ผลผลิตที่สูงโดยใช้ปุ๋ยเคมีมากๆ ต้นทุนผลผลิตก็สูงตามไปด้วย ทำให้ไม่ได้กำไร ขาดทุนโดยใช่เหตุในการทำเกษตร เพราะต้นทุนผลผลิตสูง ราคาผลผลิตตกต่ำ

จุดเปลี่ยน

หน่วยงาน ส.ป.ก.นongคาย ได้นำโครงการขับเคลื่อนชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงในเขตปฏิรูปที่ดิน มาประชาสัมพันธ์ การเข้าร่วมโครงการฯ เกี่ยวกับการฝึกอบรมต่อซัง เพิ่มปุ๋ยพืชสด เพื่อลดต้นทุนในการซื้อปุ๋ยเคมี ลดการใช้สารเคมีในการทำเกษตร และหันมาสนใจปุ๋ยหมัก ปุ๋ยชีวภาพแทน มีการให้คำแนะนำ ให้ความรู้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ศูนย์วิจัยข้าวนongคาย สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดนongคาย เกษตรจังหวัดนongคาย เกษตรตำบล

ตำแหน่งทางสังคม : ได้เป็นสมาชิกผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ๔ ชุมชน

ลักษณะกิจกรรมในแปลงศูนย์ต้นแบบ

พื้นที่ทำการเกษตรของนายเรืองเดช มีทั้งหมด ๒๑ - ๒ - ๘๖ ไร่ มีการจัดสรรพื้นที่ทำการเกษตรแบบผสมผสาน โดยแบ่งพื้นที่ทำการเกษตรดังนี้

- ปลูกข้าว กข ๖	จำนวน ๑๐ ไร่	-	ยางพารา	จำนวน ๕ ไร่	
-	อ้อย	จำนวน ๗ งาน	-	สร้างที่พักอาศัย	จำนวน ๒ งาน

นอกจากพื้นที่ของตัวเองแล้ว ยังได้ทำการเกษตรในแปลงของภรรยาอีกด้วย ทั้งยางพาราและทำนา ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว

องค์ความรู้ (ศูนย์ต้นแบบด้านยางพารา)

การปลูกยางพารา

การเตรียมพื้นที่ปลูก ต้องปรับพื้นที่ให้เหมาะสมสำหรับปลูกยาง จำเป็นต้องวางแผนการใช้พื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อความสะดวกในการดูแลบำรุงรักษาต้นยาง การเตรียมพื้นที่ปลูกยางทำให้การทำความสะดวกในพื้นที่ การวางแผน การขุดหลุม และการจัดทำชั้นบันได เป็นต้น

ระยะปลูกยางที่เหมาะสม เพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับต้นยาง จึงกำหนดปลูก

พันธุ์ RRIN๖๐๐ ๓ x ๖ เมตร ได้จำนวน ๘๙ ต้น/ไร่

การเตรียมหลุมปลูก ขนาดของหลุม ๕๐ x ๕๐ x ๕๐ เซนติเมตร (กว้าง x ยาว x ลึก) ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ รองกันหลุมด้วย

วิธีเลือกเบี่ยยางพาราปลูก แบ่งออกเป็น ต้นตอตาและยางชำถุงขนาด ๑ - ๒ นิ้ว ต้องเลือกกล้ายางพาราที่สมบูรณ์แข็งแรงปราศจากโรคพืชและศัตรูพืช ยางชำถุง เป็นต้นกล้าประมาณ ๒ - ๓ เดือน โดยที่มีลักษณะ ๑-๒ นิ้ว ซึ่งจะมีสภาพพร้อมปลูกในแปลงได้เลย

การบำรุงรักษายางพาราก่อนกรีต พื้นที่สวนมากเป็นดินที่ค่อนข้างดี มีความอุดมสมบูรณ์น้อย เนื่องจากแปลงสวนยางพาราแต่ก่อนเคยทำการเกษตรมาก่อน จึงจำเป็นต้องใส่ปุ๋ยบำรุงต้นยางอย่างถูกต้องและเหมาะสม เพื่อให้เพียงพอกับความต้องการของต้นยางพารา ในการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิตที่สูงควรใส่ ๒ ครั้ง/ปี ปลายเดือนเดือนมิถุนายน และปลายเดือนกันยายน ไถเพื่อกลบเศษไม้ต่างๆ แต่จะเป็นการไถพรวนหน้าดิน แล้วค่อยหว่านรอบๆ โคนต้นยางพารา ในปริมาณ ๖๕ กิโลกรัม/ไร่

การบำรุงรักษายางพาราลังกกรีต ใส่ปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพลงพร้อมกับเคมี เพื่อบำรุงและให้ได้คุณภาพน้ำยางที่ดี มั่นดูแลรักษาไม่ให้เกิดโรคหน้ายางตาย ดูแลอีกอย่างคือการใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา มาฉีดหน้ายางเสมอ เพื่อให้หน้ายางพารานี้มีและป้องกันโรคได้อีกด้วย

การถ่ายทอดองค์ความรู้ โดยส่วนมากนายเรืองเดช บ้างตำรวจ จะใช้วิธีการพูดแลกเปลี่ยนความรู้เพื่อนำมาปรับใช้ในพื้นที่ของตัวเอง และสามารถเป็นวิทยากรถ่ายทอดบรรยาย สาธิต และฝึกปฏิบัติ องค์ความรู้เกี่ยวกับปลูกยางพาราได้ การดูแลอย่างไรให้คุณภาพน้ำยางที่ดีมีคุณภาพ

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

กิจกรรมที่ ๑	ข้าว กข๖	๑๐ - ๐ - ๐ ไร่
-	ต้นทุน	จำนวน ๒๕,๐๐๐ บาท
-	รายได้	จำนวน ๙๕,๐๐๐ บาท
-	รายได้สุทธิ	จำนวน ๗๐,๐๐๐ บาท
กิจกรรมที่ ๒	ยางพารา	๕ - ๐ - ๐ ไร่
-	ต้นทุน	จำนวน ๑๒,๐๐๐ บาท
-	รายได้	จำนวน ๔๐,๐๐๐ บาท
-	รายได้สุทธิ	จำนวน ๒๘,๐๐๐ บาท

กิจกรรมที่ ๓	อ้อย	๗ - ๐ - ๐ ไร่
-	ต้นทุน	จำนวน ๔๕,๐๐๐ บาท
-	รายได้	จำนวน ๙๘,๐๐๐ บาท
-	รายได้สุทธิ	จำนวน ๕๓,๐๐๐ บาท

การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้

ความพอประมาณ : มีการจัดสรรพื้นที่ในการทำเกษตรได้อย่างเหมาะสม ปลูกพืชผัก เลี้ยงปลา เลี้ยงเป็ด-ไก่ ไว้กินเองและขายเป็นรายได้เสริมให้กับครอบครัวอีกทางหนึ่ง ไม่ใช่ขายสิ้นเปลืองจนเกินตัวและมีกินมีใช้ถ้าเหลือก็แบ่งปันเพื่อนบ้าน

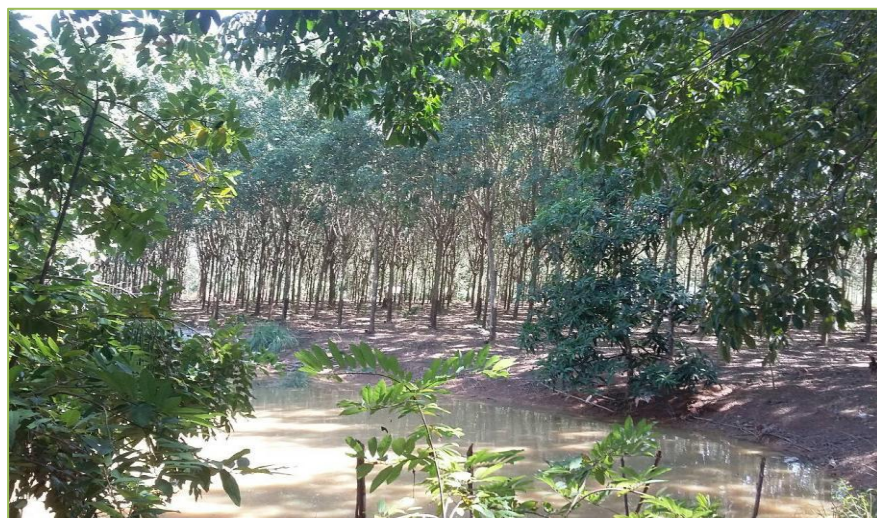
ความมีเหตุผล : ความที่เราเกิดมาเป็นเกษตรกรตั้งแต่เกิด จึงได้ยึดการทำเกษตรเป็นหลักทำตามความรู้ความสามารถตัวเองในการปลูกพืชชนิดต่างๆ มาพอสมควรแล้ว แต่อย่างไรก็ตามตัวเองยังคงต้องศึกษาหาความรู้จากทางอื่นไปเรื่อยๆ เพื่อให้เสริมสร้างความรู้พื้นฐานด้านต่างๆอีกด้วย

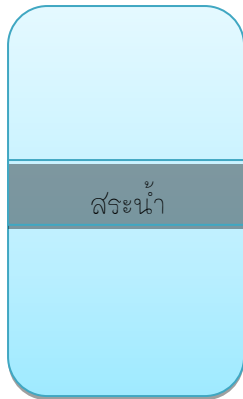
ภูมิคุ้มกัน : ในวิธีการทำเกษตร ไม่ว่าจะเป็นปลูกยางพารา ปลูกข้าว ปลูกผักสวนครัวนั้น เป็นการทำให้เพิ่มรายได้ให้ครอบครัว เพราะอาชีพหลักตัวเองทำการเกษตรอยู่แล้ว พืชผักสวนครัวจะต้องเหลือจากกินก่อนถึงจะขาย ไม่ใช่ขายหมดแล้วซื้อคนอื่นมากิน

เงื่อนไขความรู้ : องค์ความรู้ไม่มีในกรอบ ๔ เหลี่ยม เสมอไป สำหรับตัวเองแล้วการเรียนรู้ รับองค์ความรู้เพิ่มเติมต่างๆ เป็นสิ่งที่ตัวเองคิดว่าดีกว่าจะคิดเองไปทุกๆ อย่าง เมื่อมีโอกาสเรียนรู้ศึกษาและอบรม เช่น อบรมด้านการจัดการสวนยางพารา การคัดเมล็ดพันธุ์ข้าว การผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มา อบรมมาตรฐานการผลิตสินค้า GAP. ฯลฯ

เงื่อนไขคุณธรรม : แบ่งปันความรู้ที่มีอยู่ให้เกษตรกรที่เข้ามาดูศูนย์ต้นแบบ และเกษตรกรที่สนใจ โดยไม่ต้องการผลตอบแทนใด ฝึกปฏิบัติในสถานที่จริงในศูนย์ตัวเอง รับความคิดเห็นของผู้อื่นได้

กิจกรรมในศูนย์ต้นแบบ

สวนยางพารา

บ้านพักเกษตรกร

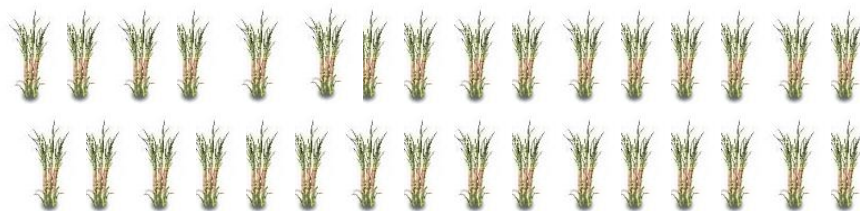
แปลงผักสวนครัว

สวนยางพารา

เจ้าเป็ด/ไก่

ไร่อ้อย

นาข้าว

๖. ศูนย์ต้นแบบด้านเกษตรผสมผสาน (การปลูกกระเทียม)

ชื่อ-สกุล นายบุญญา มะโนมัย

ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๙ หมู่ ๑๒ ตำบลอุดมพร อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย

หมายเลขบัตรประชาชน ๓ ๔๓๐๕ ๐๐๑๗๕ ๒๔๐

หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๕-๒๗๔๑๘๒๗

ที่ดิน ๒ แปลง จำนวนพื้นที่ ๓๒ ไร่

แปลงที่ ๑ พื้นที่ ๑๖ ไร่

แปลงที่ ๒ พื้นที่ ๑๖ ไร่

ที่ตั้งที่ดิน ๑๒ ตำบลวังหลวง อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย

ภูมิหลัง

ภูมิลำเนาเดิมนายบุญญา มะโนมัย อยู่บ้านแสงชาติ ตำบลสว่าง อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ปี พ.ศ. ๒๕๑๖ ย้ายภูมิลำเนามาตั้งถิ่นฐานที่ บ้านโนนสะอาด ตำบลอุดมพร อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย เนื่องจากภูมิลำเนาเดิมไม่มีที่ดินทำกิน ช่วงแรกที่ย้ายเข้ามานายบุญญาฯ เริ่มต้นด้วยการเช่าที่ทำกินแล้วปลูกปอสำหรับทำเชือกจำหน่าย จากนั้นแต่งงานกับคนในพื้นที่และเก็บเงินสะสมจนสามารถซื้อที่นาได้ จำนวน ๓๒ ไร่ แล้ว ส.ป.ก. ออกเอกสารสิทธิให้ในภายหลัง หลังจากที่มีที่ดินทำกินแล้วนายบุญญาฯ ได้เริ่มต้นทำการเกษตร โดยการทำนาเพียงอย่างเดียว ต่อมา ปี พ.ศ. ๒๕๓๗ มีแนวคิดที่จะปรับเปลี่ยนพื้นที่ทำการเกษตรให้เป็นเกษตรผสมผสาน เนื่องจากทำนาเพียงอย่างเดียว รายได้ไม่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือน จากนั้นจึงปรับเปลี่ยนพื้นที่ใหม่แล้วเริ่มต้นปลูกพืชผัก ขุดบ่อเลี้ยงปลา ไว้สำหรับกินเองและขายเป็นรายได้เสริมภายในครัวเรือน จากนั้น ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการเกษตรได้ผลักดันให้เป็นพื้นที่ฟาร์มตัวอย่างและปี ๒๕๕๕ ได้รับการคัดเลือกเป็นศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน จากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย และปี ๒๕๕๗ ได้รับงบประมาณ จึงได้นำงบประมาณมาปรับพื้นที่

และเพิ่มความหลากหลายกิจกรรมในแปลง เช่น เลี้ยงปลา เลี้ยงไก่ และปลูกพืชผักเพิ่มมากขึ้น จนปัจจุบันมีรายได้จากการขายผลผลิตทางการเกษตรเพิ่มมากขึ้น และสามารถส่งเสียให้บุตรได้ศึกษาในระดับปริญญาตรี

จุดเปลี่ยน

เมื่อ ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ นายบุญพาฯ เข้ารับการรักษากับโรงพยาบาลด้วยอาการแพ้ยา เนื่องจากการทำการเกษตรจะเน้นใช้สารเคมีเป็นหลักทั้งยาฆ่าแมลงศัตรูพืช ยาปราบวัชพืช และปุ๋ยเคมี ทำให้สะสมในร่างกายจนเกิดอาการทรุดหนัก จากนั้นจึงพยายามลดการใช้สารเคมีแล้วใช้สารชีวภาพทดแทน ทำให้สุขภาพเริ่มดีขึ้น นอกจากนี้ยังได้รับคำแนะนำจากกรมส่งเสริมการเกษตรให้ใช้สารชีวภาพหัวเชื้อบีทีทดแทนการใช้ยาฆ่าหนอนแมลงศัตรูพืช จึงนำมาปรับใช้ในแปลงของตนและได้ผลเป็นอย่างดี จนได้รับความสนใจจากเพื่อนบ้าน

ลักษณะกิจกรรมในแปลงศูนย์ต้นแบบ

นายบุญพา มะโนมัย มีพื้นที่ทำกินทั้งหมดจำนวน ๒ แปลง รวม ๓๒ ไร่ มีการจัดสรรพื้นที่ทำการเกษตรได้อย่างเหมาะสม มีแหล่งน้ำใช้ในช่วงฤดูแล้ง เลี้ยงสัตว์ และปลูกพืชผัก

แปลงที่ ๑ พื้นที่ ๑๖ ไร่

- ยางพารา จำนวน ๑๒ ไร่
- ชุดบ่อ จำนวน ๑ ไร่
- แปลงผัก จำนวน ๑ ไร่
- ปลูกกระเทียม จำนวน ๑ ไร่
- ที่อยู่อาศัย และโรงปุ๋ยหมัก จำนวน ๑ ไร่

แปลงที่ ๒ พื้นที่ ๑๖ ไร่

- ยางพารา จำนวน ๘ ไร่
- ปาล์มน้ำมัน จำนวน ๖ ไร่
- ข้าว จำนวน ๒ ไร่

องค์ความรู้ (ศูนย์ต้นแบบด้านเกษตรผสมผสาน (การปลูกกระเทียม)

การปลูกกระเทียมหัว

การเตรียมดิน/ปลูก (การเพาะปลูกช่วงหลังเก็บเกี่ยวข้าว)

เพาะปลูกช่วงเดือนธันวาคม ถึงเดือนมกราคม หลังการเก็บเกี่ยวข้าวและเก็บเกี่ยวเดือนมีนาคม ถึงเดือนเมษายน อายุประมาณ ๙๐-๑๒๐ วัน เรียกว่ากระเทียมปี ใช้ทำกระเทียมแห้งเพราะสามารถเก็บไว้ได้นาน

๑. ไถดินตากไว้ ๕ วัน ควรใส่ปูนขาวก่อนปลูกอย่างน้อย ๑๕ วัน เพื่อปรับดินให้เป็นกรดอ่อนๆ
๒. ก่อนไถพรวนดินควรหว่านปุ๋ยคอกก่อนประมาณ ๔ ต้นต่อไร่
๓. การเตรียมดินดีจะช่วยให้กระเทียมลงหัวดีและควรเตรียมแปลงปลูกขนาดกว้าง ๑ - ๒ เมตร ความยาวตามพื้นที่ปลูกระยะห่างระหว่างแปลง (ทางเดินหรือร่องน้ำ) ควรกว้าง ๕๐ เซนติเมตร
 - กระเทียมปลูกโดยใช้กลีบซึ่งประกอบเป็นหัว นิยมใช้กลีบนอกปลูก เนื่องจากกลีบนอกมีขนาดใหญ่ จะให้กระเทียมที่มีหัวใหญ่และผลผลิตสูง การนำกระเทียมไปปลูกในฤดูฝน จะทำให้กระเทียมงอกไม่พร้อมกัน โตไม่สม่ำเสมอ

- ขนาดของกลีบจะมีความสำคัญ ต่อการลงหัวของกระเทียม จากการศึกษพบว่าพันธุ์ที่มีกลีบใหญ่ ถ้าหากใช้กลีบขนาดกลางปลูกจะทำให้ผลผลิตสูง ปกติกลีบที่มีน้ำหนัก ๒ กรัม จะให้ผลผลิตสูง

- การปลูกอาจให้น้ำก่อน และใช้กลีบกระเทียมจิ้มลงไปโดยเอาส่วนรากลงลึกประมาณ ๒ ใน ๓ ส่วน ของกลีบเป็นแถวตามระยะปลูกที่กำหนด ในพื้นที่ ๑ ไร่ ต้องใช้หัวพันธุ์ ๑๐๐ กก. หรือกลีบ ๗๕ - ๘๐ กก. ปลูกโดยใช้ระยะปลูก ๑๐ x ๑๐ x ๑๕ ซม.

- หลังปลูกกระเทียมควรคลุมดินด้วยฟางข้าวแห้ง เศษหญ้าแห้ง หรือเศษวัสดุที่สามารถผุพังเน่าเปื่อย อื่น ๆ ทั้งนี้เพื่อควบคุมวัชพืชที่จะมีขึ้นในระยะแรก รักษาความชื้นในดิน และลดอุณหภูมิลงในเวลากลางวัน ทำให้กระเทียมสามารถเจริญเติบโตได้ดี

การให้น้ำกระเทียม

- ควรให้น้ำก่อนปลูกและหลังปลูกกระเทียมควรได้รับน้ำอย่างเพียงพอ และสม่ำเสมอในช่วงระหว่าง เจริญเติบโต ๗ - ๑๐ วัน/ครั้ง สรุปลแล้วจะให้น้ำประมาณ ๑๐ ครั้ง/ฤดูการปลูก ควรงดการให้น้ำ เมื่อกระเทียมแก่จัด ก่อนเก็บเกี่ยว ๒-๓ สัปดาห์

การใส่ปุ๋ยกระเทียม

๑. ครั้งที่ ๑ ช่วงไถพรวนดิน/เตรียมดิน
๒. ครั้งที่ ๒ ช่วงกระเทียมอายุประมาณ ๑๐-๑๕ วัน หลังการปลูกใส่ปุ๋ยหมักปริมาณ ๕๐ กิโลกรัม/ไร่ ใส่ปุ๋ยเสร็จแล้วควรให้น้ำทันที

หมายเหตุ เมื่อกระเทียมเริ่มลงหัวต้องหยุดการพรวนดินเพราะจะทำให้โดนหัวกระเทียมเสียหาย

การเก็บเกี่ยวกระเทียม

๑. ก่อนเก็บเกี่ยวควรหยุดให้น้ำหรือให้แปลงปลูกแห้งก่อนการเก็บเกี่ยวประมาณ ๑๐ วัน
๒. สังเกตเมื่อกระเทียมมีอายุที่เหมาะสมลำต้นจะเอนหักเล็กน้อย และใบเริ่มแห้งจากปลายลงมา ประมาณ ๑๐ เซนติเมตร
๓. จากนั้นทำการเก็บโดยใช้มือจับให้ชิดหัวกระเทียมแล้วดึงตรงๆ เขย่าดินที่ติดออกให้หมด
๔. พึ่งไว้ประมาณ ๕ วัน โดยเรียงเป็นแถววางหัวกระเทียมกันเพื่อให้ต้นและใบถูกแสงได้เต็มที่ และ ป้องกันไม่ให้หัวกระเทียมถูกแสงแดดมากเกินไปเพราะจะทำให้หัวเกิดการไหม้ได้
๕. หลังจากผึ่งแดด ๕ วันแล้วจึงย้ายมาผึ่งในร่มจนกว่าจะแห้ง

การปลูกแตงกวา

๑. การเตรียมดินและการเตรียมแปลงปลูก

- ไถพลิกหน้าดินแล้วไถพรวนดินให้ละเอียด ประมาณ ๓ ครั้ง
- หวานโดโลไมท์เพื่อปรับสภาพดินอัตราการใช้ ๕๐๐ กิโลกรัม/ไร่ ทิ้งไว้ ๓ วัน
- หวานปุ๋ยหมัก ๑,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ แล้วไถกลบ
- ไถแล้วยกร่องแปลงความกว้าง ๓ เมตร ความสูง ๒๕ เซนติเมตร
- วางระบบน้ำ โดยใช้มอเตอร์ขนาด ๒ นิ้ว ขนาดความแรงดัน ๓.๕

- ต่อก่อนเมนต์ขนาด ๒ นิ้ว และต่อก่อนเข้าไปในร่องแปลง ขนาด ๑ นิ้ว แล้วต่อก่อนหลักหัวสปริงเกอร์ ขนาด ๔ หุน

๒. การเตรียมต้นกล้าแตงกวา

- เตรียมวัสดุเพาะ โดยใช้ดินร่วน ๓ ส่วน ปุ๋ยหมัก ๑ ส่วน และแกลบดิบ ๑ ส่วน ผสมคลุกเคล้าให้เข้ากัน
- นำเมล็ดพันธุ์แตงกวา แช่น้ำอุ่น ๕๐ องศาเซลเซียส นาน ๔๐ นาที เพื่อทำลายการพักตัวของเมล็ด แล้วบรรจุถุงพลาสติกทิ้งไว้ ๒๔ ชั่วโมง อย่าให้โดนแสงแดด นำดินที่เตรียมไว้ในถาดเพาะกล้า นำฟางคลุมบนถาดบางๆ รดน้ำให้พอชุ่ม แล้วหยอดเมล็ดลงในหลุมถาดเพาะกล้า จากนั้นเก็บไว้ในที่ร่มไม่ให้โดนฝน
- รดน้ำช่วงเย็นจนครบ ๗ วัน สามารถย้ายต้นกล้าลงในแปลงปลูกได้

๓. การปลูกและการดูแลรักษา

- นำต้นกล้าแตงกวาลงปลูกในแปลงที่เตรียมไว้ โดยใช้ระยะปลูกระหว่างแถว ๓ เมตร ระหว่างต้น ๕๐ เซนติเมตร
- เมื่อปลูกได้อายุครบ ๗ วัน ให้ปุ๋ยสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ โดยผสมน้ำ ๒๐ ลิตร/ปุ๋ย ๑ กระป๋องกาแฟ ปล่อยให้ละลาย แล้วเทรอบต้นแตงกวาโดยให้ห่างจากลำต้นประมาณ ๑๐ เซนติเมตร
- ก่อนต้นแตงกวาแตกใบจริง ให้ใช้สารชีวภาพบาซิลลัสฟลายแวกซ์ฉีดพ่น และทุกๆ อาทิตย์ๆ ละ ๒ ครั้ง เพื่อป้องกันเชื้อรา ซึ่งตาข่ายเพื่อให้เถาแตงกวาเลื้อยเกาะเพื่อสะดวกในการเก็บเกี่ยว
- รดน้ำช่วงเย็นทุกๆ วัน เมื่อมีอายุครบ ๔๕ วัน สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้

การถ่ายทอดองค์ความรู้และการขยายเครือข่าย

นายบุญภา มะโนมัย ได้รับเกียรติจากหน่วยงานรัฐให้เป็นวิทยากรถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับเกษตรกรภายในชุมชนและต่างจังหวัด วิธีการถ่ายทอดองค์ความรู้ โดยการจัดทำโปรแกรม Power point พร้อมบรรยาย นอกจากนี้ยังจัดทำเป็นแผ่นพับ เอกสารเผยแพร่ แจกจ่ายให้กับบุคคลที่สนใจ และเน้นการถ่ายทอดโดยปฏิบัติในพื้นที่จริง เพื่อให้เกษตรกรได้เห็นภาพที่ชัดเจนและง่ายในการจดจำ

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

กิจกรรมที่ ๑ ยางพารา พื้นที่ ๒๐ ไร่

- ต้นทุน จำนวน ๖๐,๐๐๐ บาท
- รายได้ จำนวน ๑๖๐,๐๐๐ บาท
- รายได้สุทธิ จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท

กิจกรรมที่ ๒ ปาล์มน้ำมัน พื้นที่ ๖ ไร่

- ต้นทุน จำนวน ๔๐,๐๐๐ บาท
- รายได้ จำนวน ๑๒๐,๐๐๐ บาท
- รายได้สุทธิ จำนวน ๘๐,๐๐๐ บาท

กิจกรรมที่ ๓ พืชผัก ปลูกกระเทียม ที่ปัก บ่อปุ๋ยหมัก พื้นที่ ๔ ไร่

- ต้นทุน จำนวน ๑๕,๐๐๐ บาท
- รายได้ จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท
- รายได้สุทธิ จำนวน ๑๘๕,๐๐๐ บาท

กิจกรรมที่ ๔ ปลูกข้าว พื้นที่ ๒ ไร่

- ต้นทุน จำนวน ๓,๐๐๐ บาท
- รายได้ จำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท
- รายได้สุทธิ จำนวน ๑๗,๐๐๐ บาท

การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้

ความพอประมาณ : ปลูกพืชผักไว้กินเองภายในครัวเรือนและจำหน่ายเพื่อเป็นรายได้เสริมให้กับครอบครัว ประหยัดอดออมไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย และทำการเกษตรตามกำลังความสามารถของตนเอง

ความมีเหตุมีผล : ปฏิบัติตนเองให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุตรหลานและคนในท้องถิ่น ไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับบุคคลอื่น

ภูมิคุ้มกัน : ส่งเสียบุตรหลานให้ศึกษาในระดับสูงเพื่อนำความรู้มาพัฒนาในครอบครัวของตนและภายในชุมชน มีการรวมกลุ่มสมาชิกเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในชุมชน

เงื่อนไขความรู้ : พัฒนาองค์ความรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยการเข้าร่วมรับฟังการอบรมจากหน่วยงานรัฐ และสื่อโทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ต่างๆ เพื่อรับองค์ความรู้ใหม่ๆ แล้วนำมาปรับใช้ในแปลงของตน

เงื่อนไขคุณธรรม: พืชผักที่ปลูกนอกเหนือจากการปลูกไว้กินเองและขายแล้ว ยังมีการแบ่งปันให้กับเพื่อนบ้าน และเข้าร่วมกิจกรรมประเพณีงานบุญต่างๆ ที่จัดขึ้นภายในชุมชนอย่างสม่ำเสมอและนอกจากนี้ยังนำองค์ความรู้ที่ตนเองมีอยู่ถ่ายทอดให้กับบุคคลที่สนใจโดยไม่หวังผลตอบแทน

รูปกิจกรรมภายในศูนย์

ผังฟาร์ม

ขุดสระ

ทำนาข้าว

ปลูกกระเทียม

โรงปุ๋ยหมัก

ปลูกแตงกวา

สวนยางพารา

ที่พักอาศัย

๗. ศูนย์ต้นแบบด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว

ชื่อ – สกุล นายอิสระ บ้างตำรวจ

ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๑๘๑ หมู่ ๑๑ บ้านโนนสะอาด ตำบลอุดมพร อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย

หมายเลขบัตรประชาชน ๓ ๔๓๐๕ ๐๑๑๘๕ ๑๕๒

หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙๘-๖๕๖๒๙๐๕

ที่ดิน ๒ แปลง พื้นที่ ๕๐ ไร่ ๑ งาน ๔๖ ตารางวา

แปลงที่ ๑ เนื้อที่ ๓๑ ไร่ ๓ งาน ๕๕ ตารางวา

แปลงที่ ๒ เนื้อที่ ๑๘ ไร่ ๑ งาน ๔๖ ตารางวา

ชื่อเจ้าของที่ดิน นายอิสระ บ้างตำรวจ

ที่ตั้งที่ดิน ๑๘๑ หมู่ ๑๑ ตำบลอุดมพร อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย

ภูมิหลัง

นายอิสระ บ้างตำรวจ หรือเรียกกันว่าพี่อ่าง เกิดที่บ้านโนนสะอาด ตำบลอุดมพร อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ที่โรงเรียนบ้านโนนสะอาด มาเรียน กศน. ต่อจบมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.๖) ครอบครัวมีอาชีพทำนา สมัยเป็นเด็ก พี่อ่างก็ช่วย พ่อ แม่ ทำนามาตลอด บางปีฝนดีผลผลิตก็ได้เยอะ บางปีไม่มีฝนผลผลิตก็ไม่ได้ขาดทุนก็มี ครอบครัวล้มลุกคลุกคลานมาตลอด ชีวิตที่ทำแต่การเกษตรที่ไม่ประสบผลสำเร็จจึงท้อและคิดว่าจะหางานอย่างอื่นทำ อายุได้ ๒๕ ปี ได้สมัครไปทำงานใช้แรงงานที่ต่างประเทศ (ประเทศเกาหลี) ๖ ปี ไปใหม่ๆก็ชอบ สนุก เจอสิ่งแปลกใหม่ ได้เงินมีงาน แต่พอทำได้สักพัก ท้อเหนื่อย คิดถึงบ้าน คิดถึงนา ขอแค่เงินทุนที่จะนำกลับมาพัฒนาพื้นที่ของตัวเอง ปี ๒๕๔๗ กลับมาประเทศไทย สิ่งแรกที่ทำหลังกลับมาคือ ปรับสภาพพื้นที่นาให้เป็นไปตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือมีสระกักเก็บน้ำ มีเกษตรผสมผสาน มีไม้ยืนต้น พี่อ่างเลือกทำนาหวาน เพื่อง่ายต่อการจัดการ พันธุ์ข้าวที่ใช้ปลูกยังเป็นพันธุ์พื้นบ้าน กข ๖ (ข้าวเหนียว) มะลิ ๑๐๕ (ข้าวเจ้า) ผลผลิตที่ได้ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ เนื่องจากยังขาดองค์ความรู้ต่างๆ วิธีการหวานที่ถูกต้อง การใส่ปุ๋ย การปราบศัตรูพืช การกำจัดแมลงในนาข้าว ก็ได้เรียนรู้ตามวิถีชีวิตเกษตรกรที่มีประสบการณ์มากกว่าเท่านั้น

จุดเปลี่ยน

โครงการนิคมเศรษฐกิจพอเพียง ของหน่วยงานสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย มาประชาสัมพันธ์ ถึงการเข้าร่วมโครงการ ดังนี้

ปี ๒๕๕๗ ได้เข้าร่วมโครงการนิคมเศรษฐกิจพอเพียง หลักสูตรอบรมการผลิตเมล็ดพันธุ์ ซึ่งมีการไถกลบตอซัง การปลูกปอเทือง (การลดต้นทุน) จะเน้นการฝึกอบรม เนื่องจากเกษตรกรยังขาดองค์ความรู้ด้านการเพิ่มผลผลิตข้าว การคัดเมล็ดพันธุ์ข้าว ดังนั้น เกษตรกรจึงให้ความสำคัญและพร้อมเรียนรู้ นำไปฝึกปฏิบัติในแปลงเกษตรตัวเอง

ปี ๒๕๕๘ ได้รับเป็นศูนย์ต้นแบบการคัดเมล็ดพันธุ์ข้าว เนื่องจากมีความตั้งใจเรียนรู้และปฏิบัติ เพื่อให้ได้เมล็ดพันธุ์ที่มีความอุดมสมบูรณ์ และพร้อมที่จะนำไปขยายพันธุ์ได้ จึงเป็นศูนย์เรียนรู้ให้สมาชิก ที่สนใจได้มาเรียนรู้ในแปลงตัวเอง

ปี ๒๕๕๘ ได้รับเป็นศูนย์ต้นแบบการคัดเมล็ดพันธุ์ข้าว เนื่องจากมีความตั้งใจเรียนรู้และปฏิบัติ เพื่อให้ได้เมล็ดพันธุ์ที่มีความอุดมสมบูรณ์ และพร้อมที่จะนำไปขยายพันธุ์ได้ จึงเป็นศูนย์เรียนรู้ให้สมาชิก ที่สนใจได้มาเรียนรู้ในแปลงตัวเอง

กิจกรรมแต่ละชนิดในพื้นที่แต่ละแปลง ทั้งหมด ๒ แปลง พื้นที่ ๕๐ ไร่ ๑ งาน ๔๖ ตารางวา

แปลงที่ ๑ พื้นที่ ๓๑ ไร่ ๓ งาน ๕๕ ตารางวา

๑. ชนิดพืชที่ปลูก ข้าว กข๖	พื้นที่	จำนวน ๑๐ ไร่
๒. ชนิดพืชที่ปลูก ข้าว กข๑๘	พื้นที่	จำนวน ๑๐ ไร่
๓. ชนิดพืชที่ปลูก ข้าว มะลิ๑๐๕	พื้นที่	จำนวน ๑๐ ไร่
๔. กระบ่อหมัก ผักสวนครัว	๓ งาน ๕๕ ตารางวา	

แปลงที่ ๒ พื้นที่ ๑๘ ไร่ ๑ งาน ๔๖ ตารางวา

๑. ชนิดพืชที่ปลูก ยางพารา	พื้นที่	จำนวน ๑๒ ไร่
๒. สระน้ำ	พื้นที่	จำนวน ๔ ไร่
๓. ที่พัก ปลูกผักสวนครัว	พื้นที่	จำนวน ๒ ไร่ ๑ งาน ๔๖ ตารางวา

องค์ความรู้ (ศูนย์ต้นแบบด้านการคัดเมล็ดพันธุ์ข้าว)

การเตรียมพื้นที่

๑. หลังจากเกี่ยวข้าวที่ได้รับผลผลิตในปีนั้นๆ เรียบร้อยแล้ว จะไถกลบตอซัง (หลังเกี่ยวได้ ๓๐-๔๕ วัน) ไถตะ ๑ รอบ
๒. หว่านปอเทืองเพื่อทำเป็นปุ๋ยพืชสด
๓. ปอเทืองโตได้ประมาณ ๔๕ - ๕๐ วัน ไถกลบปอเทืองทันที (หรือช่วงดอกปอเทืองกำลังเหลือง) สามารถเป็นธาตุอาหารได้อย่างดี

๔. ไถพรวนอีกรอบ เพื่อให้ปุ๋ยพืชสดย่อยสลายได้ดีในแปลง (ไถพรวนก่อนหว่าน ๑ เดือน) ประมาณปลายเดือนมิถุนายน ถ้าพื้นที่ยังขาดน้ำ ให้สูบน้ำพักไว้เพื่อปรับสภาพระหว่างธาตุอาหารในดินและน้ำ

๕. รดน้ำหมักชีวภาพลงในแปลงนา ในอัตรา ๒๐ ลิตร/ ๑ ไร่ (หัวเชื้อปุ๋ยน้ำชีวภาพ ๒๐ ลิตร/น้ำเปล่า ๒๐ ลิตร)

การเตรียมเมล็ดพันธุ์/การหว่าน/การปักดำ

๑. คัดเลือกพันธุ์ที่จะปลูก
๒. แช่เมล็ดพันธุ์ข้าวเปลือก ๑ คืน
๓. พักเมล็ดพันธุ์ข้าวเปลือกหลังจากแช่ไว้ ๑ คืน พักในที่ร่มอีก ๒ คืน
๔. หว่านข้าวเพื่อเป็นกล้า (ตกกล้า) ๑ แปลง
๕. ๔๕ – ๖๐ วัน ต้นกล้าใหญ่พอที่จะนำไปปักดำได้ สำหรับแปลงที่เตรียมไว้ก็ไถพรวนเพื่อง่ายต่อการปักดำ (หรือง่ายต่อการหว่าน)
๖. ระยะห่างระหว่างการปักดำ ๒๐-๒๕ ซม.

การดูแลต้นข้าว

๑. ระดับน้ำที่เหมาะสม ๕-๑๐ ซม. เพื่อช่วยพยุงโคนต้นกล้าให้ตั้งตรงได้ ทั้งยังป้องกันไม่ให้ชพืชเกิดช่วงระยะเวลาที่ข้าวยังไม่โต
๒. ต้นข้าวโตได้ประมาณ ๒ เดือน ใส่ปุ๋ยเพิ่มรวม ฉีดน้ำหมักชีวภาพเพิ่มเข้าไปในนาข้าว ในอัตรา ๒๐ ลิตร/ไร่
๓. ตัดข้าวปน ประมาณเดือนตุลาคม จะสังเกตระยะข้าวออกรวง ระยะข้าวโน้มรวง จะมีความแตกต่างที่เห็นได้ชัด เช่น ต้นข้าวสูงกว่าต้นอื่น รวงจะต่างจากรวงอื่น สีของรวงข้าว ฯลฯ
๔. เดือนพฤศจิกายน ให้ปล่อยน้ำออกจากแปลงนาข้าว เพื่อสะดวกต่อการเก็บเกี่ยวข้าว

การทำปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ (ไว้ใช้เอง)

วัสดุในการหมักปุ๋ยน้ำชีวภาพ

๑. หอยเชอร์รี่ ๓๐ เปอร์เซ็นต์
 ๒. หน่อกล้วย (ใช้หน่อที่กำลังเจริญเติบโต) จำนวน ๔๐ เปอร์เซ็นต์
 ๓. กากน้ำตาล จำนวน ๑๐ เปอร์เซ็นต์
 ๔. น้ำเปล่า จำนวน ๒๐ เปอร์เซ็นต์
 ๕. พด.๒ จำนวน ๑ ชอง
- หมักทิ้งไว้ประมาณ ๑ เดือน กรองเอาน้ำหมักมาฉีดพ่น นำกากที่กรองเอาน้ำเสร็จแล้ว ใส่โคนต้นยางพารา สามารถทำเป็นปุ๋ยชีวภาพใส่ในแปลงระยะเตรียมแปลงขั้นสุดท้าย

การถ่ายทอดองค์ความรู้

เป็นวิทยากรบรรยาย สาธิต และฝึกปฏิบัติในพื้นที่นายสังเวียน แสนสุด และไปอธิบายที่แปลงสมาชิกที่มาสอบถาม ทั้งยังเป็นที่ปรึกษาเรื่องดิน และการปลูกข้าว ทำนา

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

กิจกรรมที่ ๑ ข้าว กข ๖ จำนวน ๑๐ ไร่

- ต้นทุน จำนวน ๕,๐๐๐.- บาท
- รายได้ จำนวน ๘๘,๐๐๐.- บาท
- รายได้สุทธิ จำนวน ๘๓,๐๐๐.- บาท

กิจกรรมที่ ๒ ข้าว กข.๑๘ จำนวน ๑๐ ไร่

- ต้นทุน จำนวน ๕,๐๐๐.- บาท
- รายได้ จำนวน ๘๘,๐๐๐.- บาท
- รายได้สุทธิ จำนวน ๘๓,๐๐๐.- บาท

กิจกรรมที่ ๓ มะลิ ๑๐๕ จำนวน ๑๐ ไร่

- ต้นทุน จำนวน ๕,๐๐๐.- บาท
- รายได้ จำนวน ๘๘,๐๐๐.- บาท
- รายได้สุทธิ จำนวน ๘๓,๐๐๐.- บาท

กิจกรรมที่ ๔ ยางพารา จำนวน ๑๒ ไร่ (อายุ ๑๐ ปี)

- ต้นทุน จำนวน ๒๔,๐๐๐.- บาท
- รายได้ จำนวน ๓๖,๐๐๐.- บาท
- รายได้สุทธิ จำนวน ๑๒,๐๐๐.- บาท

กิจกรรมที่ ๕ เกษตรผสมผสาน (ผักสวนครัว) จำนวน ๕ ไร่

- ต้นทุน จำนวน ๒,๐๐๐.- บาท
- รายได้ จำนวน ๖,๐๐๐.- บาท
- รายได้สุทธิ จำนวน ๔,๐๐๐.- บาท

การน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ความพอประมาณ : การใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างรู้ค่า ขุดบ่อรอบแปลงนาเพื่อเก็บน้ำไว้ใช้ในยามที่ไม่มีน้ำ ปลูกข้าวหลายสายพันธุ์เพื่อความแตกต่างของผลผลิตในแปลง เกิดความหลากหลาย เกิดการพัฒนาด้านสายพันธุ์ข้าว

ความมีเหตุผล : จากการที่ต้องมีข้าวหลากหลายสายพันธุ์เพื่อเป็นการทดลองว่าข้าวพันธุ์ไหนบ้าง ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ของตัวเอง และข้าวสายพันธุ์ไหนที่เป็นความต้องการของตลาด ผู้บริโภคมีความต้องการมากที่สุด

ภูมิคุ้มกัน : จะเห็นได้ว่าข้าวแต่ละสายพันธุ์มีความแตกต่างกัน ทำให้ง่ายต่อการจัดการ การปักดำ การเก็บเกี่ยว ที่มีช่วงเวลาที่ต่างกัน

เงื่อนไขความรู้ การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างสมาชิกและการลองผิดลองถูกอาจเป็นประสบการณ์ที่เป็นความรู้ที่ดีที่สุด เนื่องจากสภาพอากาศแต่ละปีไม่แน่นอน การทำเกษตรก็ไม่แน่นอนว่าจะประสบผลสำเร็จทุกครั้งไป

เงื่อนไขคุณธรรม ไม่ว่าจะทำการเกษตรด้านไหน หรืองานในแปลงยุ่งเพียงใด ขอให้มึงงานบุญ งานบวช งานประเพณีต่างๆ นายอิสระหรือพี่อ่างก็ต้องไปร่วมงานทุกครั้ง มีผักสวนครัว และข้าวที่ช่วยงานแต่ละครั้ง

รูปกิจกรรมภายในศูนย์ต้นแบบ

ผลผลิตในแปลงข้าว

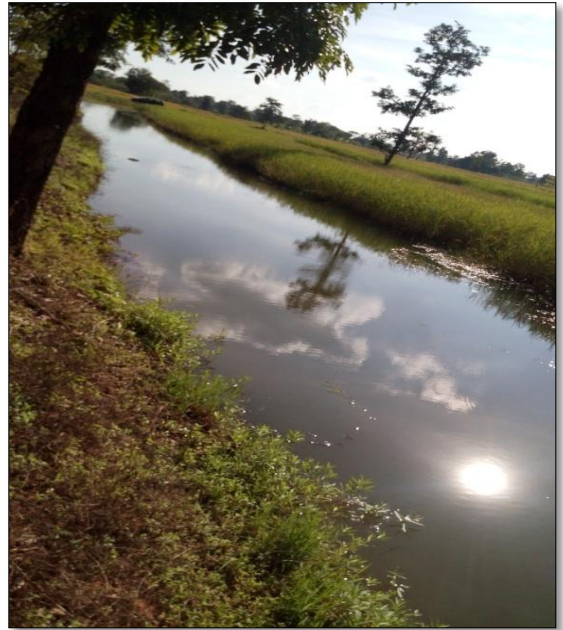
ข้าว มะลิ 105 จำนวน 10 ไร่

ข้าว กข 18 จำนวน 10 ไร่

ถังน้ำหมักชีวภาพ

บ่อน้ำรอบแปลง

ปลูกยางพารา ขอบสระน้ำ

ยางพารา จำนวน 12 ไร่

ผังฟาร์ม ศูนย์ต้นแบบการคัดเลือกพันธุ์ข้าว

จำนวน ๒ แปลง (แปลงที่ ๑ พื้นที่ ๓๑ ไร่ ๓ งาน ๕๕ ตารางวา)

ข้าว กข6

จำนวน

10 ไร่

กระท่อม
พืชผักสวนครัว
3 งาน 55

ข้าว มะลิ105

จำนวน 10 ไร่

ข้าว กข18

จำนวน 10 ไร่

๘. ศูนย์ต้นแบบด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว

ชื่อ-สกุล นายสังเวียน แสนสุด

ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๓๖๙ บ้านบุรพา ตำบลอุดมพร อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย

หมายเลขบัตรประชาชน ๓ ๔๓๐๕ ๐๑๑๗๙ ๑๔๔

หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙๓-๘๕๒๓๙๒๘

ที่ดิน ๑ แปลง มีเนื้อที่ ๘ ไร่ ๓ งาน ๔๙ ตารางวา

ชื่อเจ้าของที่ดิน นายสังเวียน แสนสุด

ที่ตั้งที่ดิน ๓๖๙ ตำบลอุดมพร อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย

ภูมิหลัง

นายสังเวียน แสนสุด ภูมิลำเนาเดิมอาศัยอยู่ บ้านโนนสะอาด หมู่ที่ ๕ ตำบลอุดมพร อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปที่กรุงเทพมหานครฯ จนกระทั่ง ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ มีความคิดอยากกลับมาอยู่บ้าน เพื่อประกอบอาชีพทำการเกษตร เนื่องจากตนจบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) คณะพืชศาสตร์ แต่ยังไม่มีโอกาสได้นำความรู้มาใช้ จึงปรึกษากับมารดาและเดินทางกลับมาอยู่บ้านช่วงแรกที่กลับมาอยู่บ้าน นายสังเวียนช่วยพ่อแม่กรีดยางพาราและรับจ้างต่อเติมบ้าน จึงไม่ค่อยมีเวลาทำการเกษตรตามที่หวังไว้เท่าที่ควร ต่อมา ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ พ่อเสียชีวิต พื้นที่ทำการเกษตรไม่มีคนดูแล นายสังเวียน จึงต้องมีหน้าที่เข้ามาดูแลในพื้นที่และเริ่มทำการเกษตรอย่างเป็นจริงเป็นจัง แต่ยังขาดทักษะและองค์ความรู้ใหม่ๆ จึงยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร

จุดเปลี่ยน

หลังจากที่ทำการเกษตรแบบเชิงเดี่ยวยังไม่ประสบผลสำเร็จ นายสังเวียนจึงพยายามศึกษาเรียนรู้วิธีการทำการเกษตรแบบผสมผสาน โดยมีหน่วยงาน ส.ป.ก. หนองคาย จัดฝึกอบรมนำวิทยากรมาถ่ายทอดองค์ความรู้ในด้านต่างๆ และสนับสนุนปัจจัยการผลิต จากนั้นนายสังเวียนจึงนำองค์ความรู้มาปรับใช้ในพื้นที่

ของตนเองจนประสบผลสำเร็จ ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ส.ป.ก. หนองคาย ยังได้จัดตั้งให้พื้นที่ของนายสังเวียนเป็นพื้นที่ศูนย์ต้นแบบองค์ความรู้ด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ภายใต้โครงการนิคมเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับเกษตรกรและบุคคลที่สนใจ

ลักษณะกิจกรรมในแปลงศูนย์ต้นแบบ

พื้นที่ทำการเกษตรของนายสังเวียน มีทั้งหมด ๘-๓-๔๙ ไร่ มีการจัดสรรพื้นที่ทำการเกษตรแบบผสมผสาน โดยแบ่งพื้นที่ทำการเกษตรดังนี้

- ปลูกข้าว จำนวน ๖ ไร่
- บ่อเลี้ยงปลา จำนวน ๑ ไร่
- คอกหมู คอกไก่ และปลูกพืชผัก จำนวน ๒ งาน
- สร้างที่พักอาศัย จำนวน ๑ ไร่

นอกจากพื้นที่ๆ เป็นของตนเองแล้ว นายสังเวียนยังได้เช่าที่ทำนาผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว และปลูกยางพารา ซึ่งเป็นพื้นที่ของมารดา

องค์ความรู้

- การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวนาดำ (กข ๑๘)

การเตรียมกล้าปักดำ

๑. ไกลบตอซังข้าวแล้วหว่านเมล็ดถั่วพรีา เมื่อเมล็ดถั่วพรีามีอายุครบ ๔๕ วัน หรือเริ่มออกดอก ไกลบหมักทิ้งไว้ ๗-๑๐ วัน ให้ถั่วพรีาย่อยสลาย เพื่อเป็นปุ๋ยพืชสด
๒. นำเมล็ดพันธุ์ข้าว กข ๑๘ แชน้ำ (ผสมไตรโคโดมาป้องกันเชื้อรา) ๒ คืบ หลังจากนั้นพักน้ำ ทิ้งไว้ ๒ คืบ (เมล็ดพันธุ์ข้าว ๑ กิโลกรัม สามารถเพาะกล้าปักดำได้ ๕ ไร่)
๓. ไถแปรและคราดปรับพื้นผิวดินให้สม่ำเสมอ และละเอียด ปล่อยให้ดินตกตะกอนแล้วหว่านเมล็ดพันธุ์
๔. เมื่อต้นกล้ามีอายุครบ ๒๕-๓๐ วัน สามารถนำไปปักดำได้

ขั้นตอนการปักดำและการดูแลรักษา

๑. ไกลบตอซังข้าวแล้วหว่านเมล็ดถั่วพรีา เมื่อเมล็ดถั่วพรีามีอายุครบ ๔๕ วัน หรือเริ่มออกดอก ไกลบหมักทิ้งไว้ ๗-๑๐ วัน ให้ถั่วพรีาย่อยสลายเพื่อเป็นปุ๋ยพืชสด
๒. เมื่อถั่วพรีาย่อยสลายไถปรับดินอีกครั้งและคราดเพื่อให้ดินแตกละเอียด
๓. นำต้นกล้าที่เตรียมไว้ปักดำ โดยใช้ต้นกล้า ๑ ต้น/กอ เพื่อประหยัดพันธุ์ข้าว (พื้นที่ควรมีการเว้นระยะช่องปักดำ ๔ เมตร แล้วปล่อยว่างไว้ ๑ เมตร เพื่อสะดวกในการคัดพันธุ์ปน)
๔. เมื่อปักดำต้นกล้าได้ ๑๕ วัน ใส่ปุ๋ยสูตร ๑๖-๑๖-๑๖ อัตรา ๕ กิโลกรัม/ไร่ และเมื่อข้าวเริ่มตั้งท้องใส่ปุ๋ยสูตร ๑๖-๐-๐ หรือ ๒๑-๐-๐ อัตราการใช้ ๕ กิโลกรัม/ไร่
๕. ฉีดพ่นไตรโคโดมาอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง เพื่อป้องกันโรคใบไหม้ จนกว่าจะถึงช่วงระยะการเก็บเกี่ยว

การคัดพันธุ์ปน

๑. ระยะเพาะต้นกล้าให้สังเกต หากมีต้นกล้าต้นใดมีความสูงและมีสีเข้มผิดปกติให้ถอนทิ้ง
๒. ระยะแตกกอ หากพบลำต้นกอข้าวมีความสูงชะรูดผิดปกติให้ถอนทิ้ง
๓. ระยะออกรวง เมื่อมีต้นใดที่มีการออกรวงก่อนหรือหลังกำหนดให้ทำการถอนทิ้ง โดยสังเกตจากการออกรวงของข้าวทั้งหมดภายในแปลง
๔. ระยะโน้มรวง เมื่อข้าวอยู่ในช่วงระยะโน้มรวงหากพบข้าวต้นใดมีลักษณะตั้งชี้ให้ทำการถอนทิ้ง ระยะการเก็บเกี่ยวหากพบรวงข้าวที่มีลักษณะสีเข้มหรือจางผิดปกติให้ทำการถอนทิ้ง

การถ่ายทอดองค์ความรู้และการขยายเครือข่าย

เนื่องจากพื้นที่ของนายสังเวียนได้รับคัดเลือกให้เป็นศูนย์ต้นแบบเพื่อการเรียนรู้ ทำให้มีเกษตรกรที่มีความสนใจเข้ามาสอบถามและขอคำแนะนำ นอกจากนี้ยังมีเกษตรกรที่หน่วยงาน ส.ป.ก. จัดอบรมฝึกทักษะด้านการคัดเมล็ดพันธุ์ได้เข้ามาเรียนรู้ภายในแปลงของนายสังเวียน สำหรับการถ่ายทอดองค์ความรู้จะเน้นวิธีการปฏิบัติจริงเพื่อให้เห็นภาพที่ชัดเจน และสามารถนำไปปรับใช้ได้ถูกต้อง

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

กิจกรรมที่ ๑ ปลุกข้าว พื้นที่ ๖ ไร่

- ต้นทุน จำนวน ๑๒,๐๐๐ บาท
- รายได้ จำนวน ๓๑,๕๐๐ บาท
- รายได้สุทธิ จำนวน ๑๙,๕๐๐ บาท

กิจกรรมที่ ๒ เกษตรผสมผสาน (บ่อปลา ผักสวนครัว สุกกร ที่ปัก) พื้นที่ ๒ ไร่ ๓ งาน ๔๙ ตารางวา

- ต้นทุน จำนวน ๑๕,๐๐๐ บาท
- รายได้ จำนวน ๔๕,๐๐๐ บาท
- รายได้สุทธิ จำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท

การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้

ความพอประมาณ : มีการจัดสรรพื้นที่ทำการเกษตรได้อย่างเหมาะสม ปลุกพืชผักไว้กินเองและขายเป็นรายได้เสริมให้กับครอบครัวอีกทางหนึ่ง

ความมีเหตุมีผล : สร้างพื้นฐานคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น มีรายได้ที่สามารถเลี้ยงดูครอบครัวได้อย่างมั่นคง ไม่เดือดร้อน หลังจากนั้นค่อยคิดที่จะซื้อสิ่งอำนวยความสะดวกมาใช้ภายในบ้าน

ภูมิคุ้มกัน : สืบทอดการทำเกษตรจากบรรพบุรุษที่ได้เริ่มต้นทำไว้ เพื่อไม่ให้หลุดหายไปจากการดำเนินชีวิตวิถีพอเพียง และพยายามถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับเยาวชนรุ่นหลังได้สืบทอดต่อไป

เงื่อนไขความรู้ : มีความสนใจในด้านการเกษตรพยายามศึกษาค้นคว้าความรู้ใหม่ๆ ทั้งทางสื่อโทรทัศน์ ทางอินเทอร์เน็ต และเข้าร่วมฝึกอบรมที่หน่วยงานราชการต่างๆ จัดขึ้นแล้วนำมาปรับใช้ในแปลงตน

เงื่อนไขคุณธรรม : พืชผักที่ปลูก นอกเหนือจากการปลูกไว้กินเองและขายแล้ว ยังมีการแบ่งปันให้กับเพื่อนบ้าน และเข้าร่วมกิจกรรมประเพณีงานบุญต่างๆ ที่จัดขึ้นภายในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

แนวทางการดำเนินงานในอนาคต

นายสังเวียน แสนสุด มีแนวคิดที่จะนำเอามูลสัตว์มาทำเป็นแก๊สชีวภาพ เพื่อใช้เป็นพลังงานทดแทนการใช้แก๊สหุงต้มภายในครัวเรือน เพื่อประหยัดค่าใช้จ่าย และเป็นการนำวัสดุที่เหลือใช้มาทำให้เกิดประโยชน์

รูปกิจกรรมในศูนย์ต้นแบบ

แปลงข้าว

ที่พักร ฝักสวนครัว คอกสุกร

บริเวณที่เลี้ยงสุกรเพื่อนำมูลมาทำปุ๋ยหมักและผลิตแก๊สชีวภาพ

เพาะกล้าผักเพื่อปลูกไว้กินเอง

บ่อน้ำใช้ช่วงฤดูแล้ง

ผังฟาร์ม พื้นที่ ๘ ไร่ ๓ งาน ๔๙ ตารางวา

พื้นที่เตรียมปลูกไม้กิมซุง

ที่พักอาศัย

คอกหมู

นาข้าว

บ่อน้ำ

๙. ศูนย์ต้นแบบด้านเกษตรผสมผสาน

ชื่อ – สกุล นายคำหาร จันทะสม

ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๗๒ หมู่ ๕ บ้านโนนสะอาด ตำบลอุดมพร อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย

หมายเลขบัตรประชาชน ๓๔๓๐๕๐๑๑๗๕๔๗๑

หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๔-๕๒๓๗๐๗๕

ที่ดินจำนวน ๑ แปลง มีเนื้อที่ ๓๐ ไร่

เอกสารสิทธิ ส.ป.ก. แปลงที่ ๔ กลุ่ม/ระหว่าง ๒๗๘๘

ชื่อเจ้าของที่ดิน นายคำหาร จันทะสม

ที่ตั้งที่ดิน ๑๙๔ ม.๕ ต.อุดมพร อ.เฝ้าไร่ จ.หนองคาย

ภูมิหลัง

นายคำหาร จันทะสม เกิดอยู่บ้านหนองบัว ตำบลสามพร้าว อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี เรียนจบชั้น ป.๔ ในปี ๒๕๑๓ ได้ย้ายตาม พ่อ-แม่ มาอยู่ที่ บ้านโนนสะอาด ตำบลอุดมพร อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย เนื่องจากประสบปัญหาเรื่องที่ดินทำกิน เพราะเกิดน้ำท่วมผลผลิตทุกปี เริ่มแรกที่ย้ายมาพ่อ-แม่ ได้มาซื้อที่ดิน ประมาณ ๔๐ ไร่ จำนวนเงิน ๘,๐๐๐ บาท โดยยึดอาชีพทำนา ช่วงปี ๒๕๒๗ ได้แต่งงานและแยกครอบครัว ออกมาอยู่กับภรรยา แต่ยังคงช่วยพ่อ-แม่ ทำนาเหมือนเดิม เนื่องจากยังไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง และประมาณ ปี ๒๕๓๗-๒๕๓๘ ได้ยื่นคำร้องขอที่ดินทำกินกับ ส.ป.ก. และ ส.ป.ก. ได้จัดสรรที่ดินทำกินให้ในปี ๒๕๔๑ จำนวน ๔๑ ไร่ หลังจากได้ที่ดินทำกินก็ยังคงยึดอาชีพทำนาเหมือนเดิม

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

กิจกรรมที่ ๑ ข้าว

- ต้นทุน จำนวน ๔๐,๕๐๐ บาท
- รายได้ จำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท
- รายได้สุทธิ ผลผลิตส่วนใหญ่จะเก็บไว้บริโภค

กิจกรรมที่ ๒ เห็ดฟาง

- ต้นทุน จำนวน ๕,๐๐๐ บาท
- รายได้ จำนวน ๑๒,๐๐๐ บาท
- รายได้สุทธิ จำนวน ๗,๐๐๐ บาท

กิจกรรมที่ ๓ มันเทศ

- ต้นทุน จำนวน ๒,๐๐๐ บาท
- รายได้ จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท
- รายได้สุทธิ จำนวน ๘๐๐๐ บาท

กิจกรรมที่ ๔ แตงกวา

- ต้นทุน จำนวน ๗,๐๐๐ บาท
- รายได้ จำนวน ๕๓,๐๐๐ บาท
- รายได้สุทธิ จำนวน ๔๖,๐๐๐ บาท

กิจกรรมที่ ๕ ผักสวนครัว

- ต้นทุน จำนวน ๒,๐๐๐ บาท
- รายได้ จำนวน ๖,๐๐๐ บาท
- รายได้สุทธิ จำนวน ๔,๐๐๐ บาท

การน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ความพอประมาณ : มีการปลูกพืชผักไว้บริโภคเอง ลดการใช้สารเคมี และผลิตปุ๋ยไว้ใช้เอง ใช้แรงงานในครัวเรือน เพิ่มลดต้นทุนการทำการเกษตร

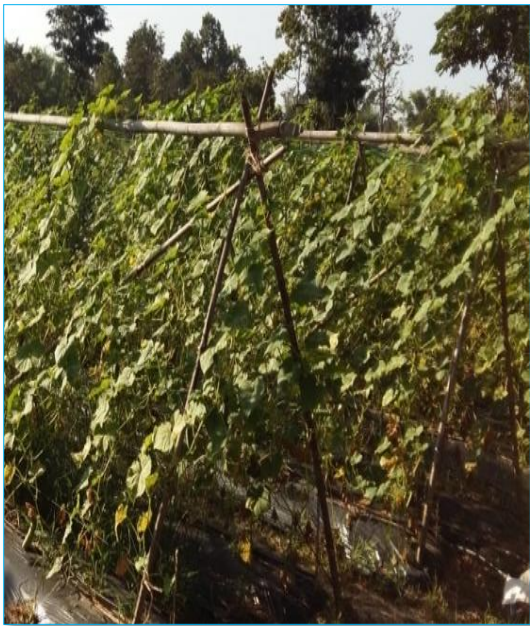
ความมีเหตุผล : มีการเลือกปลูกพืชตามฤดูกาลผลิต และมองความต้องการของตลาดเป็นหลัก

ภูมิคุ้มกัน : มีการปลูกพืชที่ให้รายได้เป็นรายวัน รายเดือน และรายปี เพื่อให้ครอบครัวมีรายได้ตลอดทั้งปีและพยายามส่งเสริมให้คนรอบข้างหันมาปลูกพืชเหมือนตนเอง เพื่อสร้างรายได้

เงื่อนไขความรู้ : เข้าร่วมอบรมและหาความรู้อยู่ตลอดเวลา เวลาว่างก็นำความรู้ที่ได้ไปศึกษามาทดลองทำ และทดลองใช้ในแปลงของตนเอง

เงื่อนไขคุณธรรม : ถ่ายทอดความรู้ที่มีอยู่ให้เกษตรกรที่เข้ามาดูงาน และเกษตรกรที่สนใจ โดยไม่หวังวิชา มีเทคนิคอะไรดีจะแนะนำจนหมดเปลือกไม่เก็บไว้คนเดียว

รูปกิจกรรมภายในศูนย์

แปลงแตงกวา

ผลผลิตจากแตงกวา

แปลงกระเทียม

พืชผักสวนครัว

ผังฟาร์มพื้นที่ ๓๐ ไร่

สระน้ำ / ฝึกสวนครัว

แปลงกระเทียม

แปลงแตงกวา

พืชฝึกสวนครัว

สระน้ำ

แปลงนา

คันนา

แปลงนา

สระน้ำ

๑๐. ศูนย์ต้นแบบด้านยางพารา (การดูแลสวนยางพารา)

ชื่อ - สกุล นางสาวสมพร จุฬาลี

ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๑๐๖ หมู่ ๖ บ้านคำสะอาด ตำบลอุดมพร อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย

หมายเลขบัตรประชาชน ๓ ๔๓๐๕ ๐๑๑๗๓ ๓๓๒

ที่ดิน ๑ แปลง มีเนื้อที่ ๑๗ ไร่ ๑ งาน ๑๑ ตารางวา

เอกสารสิทธิ ส.ป.ก. แปลงเลขที่ ๔๑ ระวัง ๓๑๔๗๔

ชื่อเจ้าของที่ดิน นางสาวสมพร จุฬาลี

ที่ตั้งที่ดิน ๑๐๖ หมู่ ๖ ตำบลอุดมพร อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย

ภูมิหลัง

นางสมพร จุฬาลี เกิดที่อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด อายุ ๗ ขวบ พ่อ แม่ ย้ายมาอาศัยอยู่กับญาติที่ตำบลอุดมพร อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย พ่อ แม่ มีลูกทั้งหมด ๔ คน นางสาวสมพร เป็นคนที่ ๒ เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ครอบครัวย้ายมาซื้อที่ดิน จำนวน ๘๕ ไร่ เพื่อเป็นที่ทำมาหากิน พ่อ แม่ แบ่งพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง และปลูกข้าวเหนียว ๖ ไร่ ซึ่งการทำนามีผลผลิตดี ทำตามสภาพภูมิอากาศ ฝนดีผลผลิตก็ดี ปีไหนที่ฝนไม่มาผลผลิตก็ตกต่ำ ถึงอายุจะน้อยแต่ก็ช่วยพ่อ แม่ ทำไร่ ทำนามาตลอด พออายุ ๒๐ ปี แต่งงานมีครอบครัว พ่อ แม่ แบ่งที่ดินให้ ๑๗ ไร่ ๑ งาน ๑๑ ตารางวา ปี ๒๕๔๓ เริ่มปลูกยางในแปลงยางก็ปลูกมันสำปะหลังแซม ปลูกมันฯ ในสวนยาง ๔ ปี เพื่อจะได้เจริญเติบโตพร้อมทั้งยังได้สารอาหารจากการปลูกมันฯ หลังจากปลูกยางได้ระยะหนึ่งก็มาอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรที่มีความต้องการเรียนรู้ เพื่อนำไปใช้ในแปลงตัวเอง คือ สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง (สกย.) นางสาวสมพร ได้อบรมเรียนรู้การดูแล การกรีด ตลอดจนการเก็บผลผลิตเพื่อจำหน่าย

จุดเปลี่ยน

ปี ๒๕๔๓ ปลูกยางพารา ปลูกมันสำปะหลัง ปลูกข้าว

ปี ๒๕๕๐ เริ่มกรีดยาง (เปิดหน้ายาง) ในแปลงเกษตรจะเหลือ ข้าว ยางพารา และปลูกผักสวนครัว

ปี ๒๕๕๗ เข้าร่วมโครงการนิคมเศรษฐกิจพอเพียง ได้เป็นศูนย์ต้นแบบด้านการปลูกยางพารา และได้เรียนรู้องค์ความรู้จากหน่วยงานต่างๆ เช่น สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย กรมการข้าว กรมพัฒนาที่ดิน สกย. ฯลฯ

ปี ๒๕๕๘ ได้เข้าร่วมโครงการขับเคลื่อนชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง ชั้น ๑ ปี ๑ และได้เป็นศูนย์ต้นแบบการปลูกยางพารา เพื่อเป็นศูนย์ที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ปี ๒๕๕๙ ได้เข้าร่วมโครงการขับเคลื่อนชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง ชั้น ๑ ปี ๒ และได้เป็นศูนย์ต้นแบบการปลูกยางพารา เพื่อเป็นศูนย์ที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

กิจกรรมแต่ละชนิด ในพื้นที่ ๑๗ ไร่ ๑ งาน ๑๑ ตารางวา ดังนี้

๑. ปลูกยางพารา พันธุ์ RRIN๖๐๐ อายุ ๑๐ ปี จำนวน ๘ ไร่
๒. ปลูกข้าวพันธุ์ กข ๖ จำนวน ๘ ไร่
๓. ปลูกผักสวนครัว และที่ปัก จำนวน ๑ ไร่ ๑ งาน ๑๑ ตารางวา

องค์ความรู้ ศูนย์ต้นแบบด้านยางพารา (การดูแลยางพารา)

๑. การกำจัดวัชพืช ตัดหญ้า การตัดสาบกึ่งยางออกเพื่อไม่ให้รกเกินไป
๒. เศษใบยาง กึ่งยาง เศษหญ้าที่ตัดออก จะไม่ขนออกจากแปลง ให้กองในแปลงยางเพื่อสะสมเป็นธาตุอาหารให้ยางได้
๓. การใส่ปุ๋ย จะใส่ ๒ ครั้ง/ปี ปลายเดือนมิถุนายน และปลายเดือนกันยายน ไถเพื่อกลบเศษไม้ต่างๆ ให้อยู่ใต้ดิน แต่จะเป็นการไถพรวน เพื่อจะได้ไม่โดนรากยาง ค่อยๆ หว่านรอบโคนต้นยาง ในปริมาณ ๖๕ กิโลกรัม/ไร่
๔. ใส่ปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพลงพร้อมกับปุ๋ยเคมี ทั้งนี้เพื่อการเจริญเติบโตของยางพารา และคุณภาพ น้ำยางให้มีปริมาณมากๆ
๕. ความสม่ำเสมอของการตัดสาบ และการให้ปุ๋ย เพื่อรักษาระดับความอุดมสมบูรณ์ของต้นยางพารา

การทำปุ๋ยหมักชีวภาพ

ถังน้ำหมัก จำนวน ๒๐๐ ลิตร

วัสดุในการทำน้ำหมัก

๑. หอยเชอร์รี่ จำนวน ๕๐ กิโลกรัม
๒. กลัวยสุก และต้นกลัวยที่กำลังเจริญเติบโต (กลัวยหนุ่ม สาว) ๑๐ กิโลกรัม
๓. กากน้ำตาล จำนวน ๑๐ ลิตร
๔. พด.๒ จำนวน ๑ ชอง
๕. น้ำเปล่า จำนวน ๒๐ ลิตร
๖. เศษอาหารที่ได้จากครัวเรือน (ใส่รวมในถังหมัก)หมักทิ้งไว้นาน ๑ เดือน สามารถรองมาใช้ได้

วิธีการใช้

กรองเอาน้ำหมักชีวภาพ เพื่อใช้ฉีดเป็นธาตุอาหาร สำหรับกากที่กรองออกใส่โคนต้นยางพารา เพื่อเพิ่มธาตุอาหารในดินอีกทางหนึ่ง

การถ่ายทอดองค์ความรู้

นางสมพร จะถ่ายทอดองค์รู้โดยการบอกเล่า แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ทั้งสมาชิกกลุ่มและเกษตรกรที่มีความสนใจในการปลูกยางพารา ทั้งเกษตรกรที่ปลูกยางเรียบร้อยแล้ว แต่ยังขาดความรู้ จะมาสอบถามถึงวิธีการดูแล การจัดการในแปลงยาง

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

กิจกรรมที่ ๑ ยางพารา อายุ ๑๐ ปี จำนวน ๘ ไร่

- ต้นทุน จำนวน ๘๐,๐๐๐.- บาท
- รายได้ จำนวน ๓๐๐,๐๐๐.- บาท
- รายได้สุทธิ จำนวน ๒๒๐,๐๐๐.- บาท

กิจกรรมที่ ๒ ข้าว กข๖ จำนวน ๘ ไร่

- ต้นทุน จำนวน ๑๕,๐๐๐.- บาท
- รายได้ จำนวน ๒๕,๐๐๐.- บาท
- รายได้สุทธิ จำนวน ๑๐,๐๐๐.- บาท

กิจกรรมที่ ๓ ผักสวนครัว จำนวน ๑ ไร่

- ต้นทุน จำนวน ๑,๐๐๐.- บาท
- รายได้ จำนวน ๑๐,๐๐๐.- บาท
- รายได้สุทธิ จำนวน ๙,๐๐๐.- บาท

การน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ความพอประมาณ นางสมพรฯ ใช้พื้นที่เดิมแปลง มีการแบ่งพื้นที่ปลูกพืชชนิดต่างๆ เพื่อเป็นการสร้างรายได้ ลดรายจ่ายในครอบครัว เช่น ปลูกยางพาราเพื่อเป็นรายได้หลัก ปลูกข้าวไว้บริโภคตลอดปี เหลือกินก็แบ่งขาย ปลูกผักสวนครัวบริโภคในครัวเรือน เหลือกินก็ขายในตลาดชุมชน

ความมีเหตุผล การที่จะปลูกพืชแต่ละชนิดต้องมีการศึกษาตลาด สภาพพื้นที่ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ ทั้งยังต้องมีการจัดการที่ดี ทั้งยังมีการเสริมความรู้ด้านลดต้นทุนอีกด้วย

ภูมิคุ้มกัน การปลูกยางพารา ปลูกข้าว ปลูกพืชผักสวนครัวนั้น เป็นการสร้างรายได้ให้ครอบครัว พออยู่พอกิน ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ให้ครอบครัวอีกด้วย

เงื่อนไขความรู้ องค์ความรู้ไม่มีคำว่าเต็ม สำหรับนางสมพร การเรียนรู้ องค์ความรู้ต่างๆ เมื่อมีโอกาสจะถือโอกาสนั้นเข้าไปศึกษาเรียนรู้ทันที เช่น อบรมด้านการจัดการสวนยางพารา การคัดเมล็ดพันธุ์ข้าว การปลูกพืชหลังทำนา ฯลฯ

เงื่อนไขคุณธรรม งานประเพณีต่างๆ งานบุญ งานบวช นางสมพรจะเข้าช่วยงานเกือบทุกครั้ง และ
จะนำผลผลิตที่มีในแปลงช่วยในงาน เช่น ผักสวนครัว ข้าวสาร นางสมพรเป็นคนมีจิตใจอ่อนไหว ชอบช่วย
สังคม โอบอ้อมอารี มีน้ำใจให้คนในชุมชน

รูปกิจกรรมในศูนย์ต้นแบบ

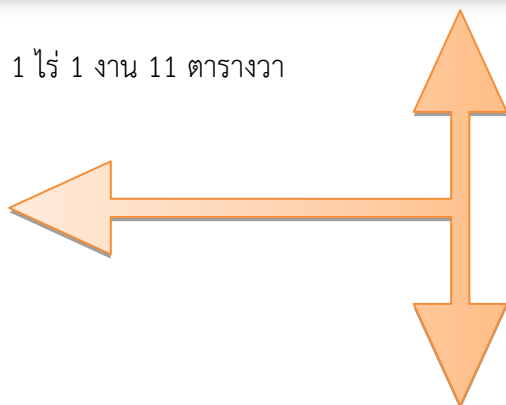
แปลงยางพารา อายุ 10 ปี พื้นที่ 8 ไร่

แปลงปลูกข้าว กข 6 พื้นที่ 8 ไร่

แปลงปลูกผักสวนครัว (เตรียมแปลง) พื้นที่ 1 ไร่ 1 งาน 11 ตารางวา

แปลง
ยางพารา
พื้นที่ 8 ไร่

ผังฟาร์ม พื้นที่ 17 ไร่ 1 งาน 11 ตารางวา

ที่พัก แปลงปลูกผัก
สวนครัว พื้นที่ 1 ไร่
1 งาน 11 ตารางวา

แปลงข้าว ๓๖ พื้นที่ 8 ไร่

ธารน้ำไหลผ่านแปลง

บรรณานุกรม

แผนการพัฒนารายพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๕๘ – พ.ศ.๒๕๖๐ ตำบลอุดมพร อำเภอโนนชัย จังหวัดหนองคาย

แผนยุทธศาสตร์สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๘ ตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่๒) พ.ศ.๒๕๑๙ และ (ฉบับที่๓) พ.ศ.๒๕๓๒

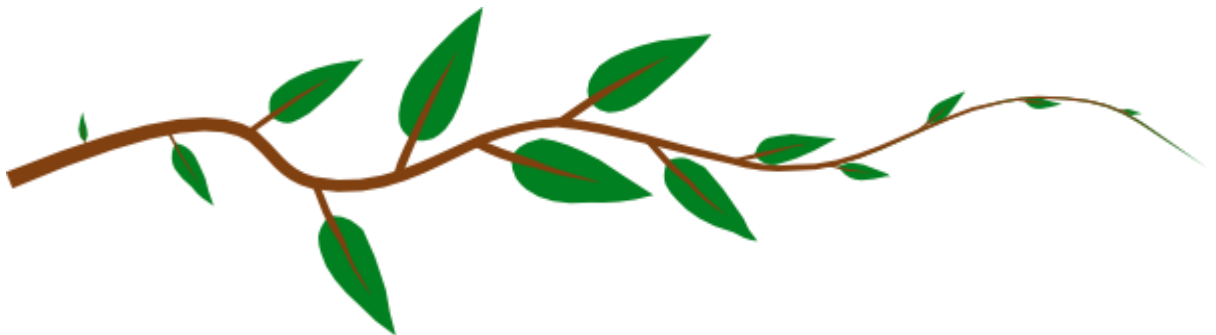
แผนยุทธศาสตร์จังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๕๗ – ๒๕๖๐ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ ส่งเสริมการเกษตรยั่งยืนกลยุทธ์ที่ ๑ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมเกษตร

แผนแม่บทการพัฒนาตำบลอุดมพร อำเภอโนนชัย จังหวัดหนองคาย ภายใต้โครงการศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดทำแผนพัฒนาในเขตปฏิรูปที่ดิน

หลักเกณฑ์เบื้องต้นในการจัดตั้งโครงการขับเคลื่อนชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงในเขตปฏิรูปที่ดิน สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

พระบรมราโชบายเกี่ยวกับการปฏิรูปที่ดิน ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

๑. การแบ่งสรรที่ดินให้แก่เกษตรกรในขั้นต้น ควรให้เป็นไปตามเนื้อที่เกษตรกรถือครองอยู่เดิมให้มากที่สุด ไม่ว่าจะโดยเจ้าของที่ดินเอง หรือโดยการเช่า ทั้งนี้ ภายในขอบเขตที่พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ กำหนดไว้ พื้นที่อาจจะลดลงไปบ้าง ตามสภาพภูมิศาสตร์ของท้องถิ่นนั้น ๆ
๒. การจัดตั้งชุมชนที่อยู่อาศัย ควรให้เป็นไปตามความต้องการของเกษตรกรและให้สอดคล้องกับสภาพเดิมของท้องถิ่นนั้น ๆ ให้มากที่สุด และจัดชุมชนให้อยู่เป็นกลุ่มก้อนเพื่อความปลอดภัย และทำให้การลงทุนในด้านการจัดการสาธารณูปการ เช่น น้ำสะอาด ไฟฟ้า ฯลฯ ถูกลงด้วย
๓. จัดระบบการรวมกลุ่มในระดับหมู่บ้านรวมกันเป็นสหกรณ์ในเขตปฏิรูปที่ดินและเชื่อมโยงไปถึงสหกรณ์ในเมืองใหญ่ ๆ เพื่อให้สหกรณ์สามารถดำเนินธุรกิจเพื่อประโยชน์ของสมาชิกได้อย่างกว้างขวางโดยแท้จริง
๔. การพัฒนาต่าง ๆ รวมทั้งการจัดระบบชลประทาน คมนาคม และบริการสาธารณูปการต่าง ๆ เมื่อดำเนินการจัดทำให้แล้ว ต่อไปก็ให้สหกรณ์รับช่วงไปดำเนินการต่อ และจัดการบำรุงรักษาต่อไป โดยเจ้าหน้าที่รัฐบาลค่อย ๆ ถอนตัวออกได้เมื่อสหกรณ์ มีประสิทธิภาพ พอเพียงที่จะรับช่วงต่อไป
๕. ในระยะแรกจะต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่ที่มีความสามารถและเสียสละอยู่ประจำเพื่อให้คำแนะนำ ส่งเสริม แก่สหกรณ์โดยใกล้ชิด และจัดให้มีเจ้าหน้าที่ระดับสูงจากส่วนกลางออกไปตรวจการดูแลเยี่ยมเยียน และให้คำแนะนำเป็นการให้กำลังใจแก่เจ้าหน้าที่โดยสม่ำเสมอ
๖. การจัดที่ดินทำการเกษตรจะต้องคำนึงถึงการขยายตัวของประชากรในท้องถิ่นในอนาคตด้วย ดังนั้น ป่าไม้ชุมชนที่ดำริจะจัดสร้างขึ้นอาจใช้เป็นี่สำรองสำหรับการทำมาหากิน ในอนาคตได้ด้วย

‘ความยากจน ไม่ได้เป็นสิ่งที่น่าละอาย
ความชั่วช้าคดโกงนั้นแหละ เป็นสิ่งน่ารังเกียจ
น่าละอายอย่างยิ่ง’

พระราชดำรัส
สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
ส่วนจิตรลดา
๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๗